

Sikre
kvalitet,
skape
tillit

Glimt

2022

Januar

- Resultatene fra de nasjonale deleksamenene viser få toppkarakterer og høy strykprosent i matematikk-didaktikk blant de som skal bli lærere, og store variasjoner i anatomi, fysiologi og biokjemi blant sykepleierstudentene.

Februar

- To nye doktorgradsutdanninger ved Høgskolen i Innlandet blir godkjent.
- Studiebarometeret for høyere utdanning viser at studentene er lei av nettundervisning og savner det sosiale læringsmiljøet. Samtidig bruker de omtrent like mye tid på studiene som før.

Mars

- I samarbeid med Fagskolen Viken i Fredrikstad arrangerer NOKUT frokostmøte om fagskole-utdanningenes tilknytning til arbeidslivet.

April

- Ordningen for automatisk godkjenning av utenlandsk høyere utdanning blir utvidet til også å gjelde utdanninger fra Ukraina. Det gjør at ukrainske flyktninger kan få utdanningen sin godkjent enklere og raskere.
- Over 600 personer følger informasjonsmøtet der NOKUT presenterer det ukrainske utdanningssystemet og hvordan utdanning fra Ukraina kan vurderes i Norge.
- Det systematiske kvalitetsarbeidet ved Ansgar høyskole, Fjellhaug internasjonale Høgskole, Lovisenberg diakonale høyskole og Høgskulen i Volda blir godkjent etter oppretting.

Mai

- En rapport fra evalueringen av lektorutdanningene viser at flere lektorstudenter fullfører studiene. Omtrent én av fire lektorstudenter slutter underveis i utdanningen. Den vanligste årsaken til at de slutter, er at de vil studere noe annet.

Juni

- NOKUT konkluderer med at alle kravene i studie-kvalitetsforskriften og i studietilsynsforskriften er oppfylt, og avslutter dermed tilsynet med ph.d. i profesjonsvitenskap ved Nord universitet.
- Stortinget vedtar endringer i opplæringsloven, universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven. Endringene gjelder bestemmelser om NOKUTs oppgaver knyttet til godkjenning av utenlandsk utdanning. I tillegg vedtar Stortinget endringer i reglene om studentrettigheter, blant annet om utdanningsplan, læringsmiljø og permisjon.
- NOKUT arrangerer frokostmøte om kvalitet i desentralisert utdanning. Blant annet deltar forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe.
- Kunsthøgskolen i Bergen oppfyller alle vurderte krav til kvalitetsarbeid, og tilsynet blir avsluttet.

NOKUT

August

- 11 nye land blir inkludert i ordningen for automatisk godkjenning av utenlandsk høyere utdanning. Ordningen omfatter nå 32 land. Dette gjør at flere enklere får informasjon om hva kvalifikasjonen deres tilsvarer i Norge.

September

- Studiebarometeret for fagskolestudenter viser at optimismen er tilbake hos fagskolestudentene. De er nesten like positive til utdanningen sin som før pandemien.

Oktober

- Handelshøyskolen BI får grønt lys for å opprette en mastergrad i rettsvitenskap. Dermed kan de søke Kunnskapsdepartementet om å få etablere utdanningen.
- NOKUT legger frem en rapport med forslag om hvordan lektorutdanningene kan videreutvikles. Den sakkyndige komiteen peker ut fire områder der myndigheter og institusjoner må arbeide for å videreutvikle disse studiene. Rapporten er en del av NOKUTs evaluering av lektorutdanningene.
- To fagskoler får akkreditert nye fagområder: økonomi og administrasjon ved AOF fagskolen og helse- og oppvekstfag ved Fagskolen Rogaland. Fagskolene har med dette fullmakt til selv å opprette utdanninger på de fagområdene hvor de er akkreditert.

November

- NOKUT legger frem den første rapporten fra evalueringen av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). Rapporten viser hvordan utvalgte fagmiljøer og institusjoner selv opplever bruken, effekten og nytten av kvalifikasjonsrammeverket.

Desember

- Høgskolen i Østfold får akkreditert ph.d.-utdanningen digitalisering og samfunn.
- NOKUT legger frem en rapport som viser at 10 yrker står for 80 prosent av de nesten 58 000 søknadene som er behandlet av norske godkjenningsmyndigheter siden 2015. Rapporten er en del av arbeidet NOKUT gjør som norsk assistansesenter for EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv.
- Styret vedtok NOKUTs strategi 2023–2030: Sikre kvalitet, skape tillit.

1
6 Styrets beretning

2
10 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

3
14 Årets aktiviteter og resultater

17 Norsk utdanning

19 Mål 1

Alle utdanninger ved universiteter, høyskoler og fagskoler tilfredsstillers nasjonale kvalitetskrav, og flest mulig holder et høyt internasjonalt nivå

30 Mål 2

Universiteter, høyskoler, fagskoler og student-samskipnader forstår og etterlever regelverket

34 Mål 3

Sektoren og samfunnet er godt informert om kvalitetstilstanden ved universitet og høyskoler og fagskoler

42 Utenlandsk utdanning

44 Mål 4

Utenlandsk utdanning og kompetanse kan effektivt tas i bruk i Norge

4
52 Styring og kontroll i virksomheten

5
58 Vurdering av framtidsutsikter

6
64 Årsregnskap

Forord

– Vi bidrar til å sikre, utvikle og informere om kvalitet i utdanningen

Når kalenderen viser 2023, vil NOKUT være en litt annen organisasjon enn vi var i 2022. Etter en prosess som for NOKUT startet i februar 2021, vil oppgavene vi har hatt knyttet til godkjenning av utenlandsk utdanning, være flyttet over til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. Som en konsekvens takker vi av rundt 50 gode og dyktige kollegaer. Dette har vi brukt mye tid på å forberede oss på, der målet hele tiden har vært at tjenestene ikke skal påvirkes av at oppgavene blir overført fra en virksomhet til en annen.

For NOKUTs del innebærer oppgaveoverføringen at våre tjenester fremover konsentreres om norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Vår hovedoppgave blir å bidra til at høyere utdanning i Norge har god kvalitet. Endringene gir oss en mulighet til å tenke litt nytt rundt hvordan vi skal jobbe med å sikre kvalitet ved norske fagskoler, høyskoler og universiteter.

Som en del av dette arbeidet har vi skrevet og vedtatt en ny strategi. Det har vært en god strategiprosess der vi har fått nyttige innspill både internt og eksternt, fra blant annet utdanningsinstitusjoner, studenter og arbeidslivsorganisasjoner. Disse har vi lyttet til, og flere av innspillene er tatt med i strategien.

Den nye strategien, NOKUT 2030: Sikre kvalitet, skape tillit, staker ut kursen frem mot 2030 og ble vedtatt av NOKUTs styre i desember 2022. NOKUT har satt seg fire overordnede mål, og disse blir førende for arbeidet vårt i strategiperioden. Til sammen skal målene sørge for at NOKUT videreutvikler sitt arbeid med å sikre

kvalitet og stimulere til utvikling og med det bidra til at samfunnet kan ha tillit til at landets fagskoler, høyskoler og universiteter leverer gode utdanninger til studentene sine. Jeg ser frem til å utvikle NOKUT videre til å bli et fremtidsrettet og internasjonalt ledende kvalitetssikringsorgan.

2022 var et spesielt og krevende år. Samfunnet var preget av pandemi, krig i Ukraina, inflasjon, økte strømpriser og kutt i offentlige bevilgninger. For NOKUTs del var året preget av de nevnte organisatoriske endringene, stor arbeidsbelastning og stram økonomi. Likevel har vi levert godt på oppgavene våre. Vi har brukt virkemidlene våre på en måte som bidrar til å sikre og utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. I tillegg har vi gjennom våre aktiviteter holdt samfunnet informert og oppdatert om hvordan det står til med utdanningskvaliteten i Norge.

I vårt siste år som forvalter av godkjenningsordninger for utenlandsk utdanning har vi også utført viktige oppdrag. I etterkant av Russlands invasjon i Ukraina ble NOKUT sentral i arbeidet med å tilrettelegge for en mulig flyktningestrøm til Norge. Det betød flere arbeidsoppgaver for oss, og våre folk som jobber med godkjenning av utenlandsk utdanning, gjorde en formidabel innsats for å sikre ukrainske flyktninger den hjelpen de måtte trenge for å få brukt sin kompetanse her i Norge.

I denne årsrapporten gir vi en oversikt over virksomheten, resultatene for 2022 og bruken av tildelte midler, i tillegg til overordnede planer for 2023. Vi har også lagt til noen eksempler fra aktuelle saker som viser hvordan vi jobber. Vi håper dere finner årsrapporten interessant og nyttig.

Kristin Vinje | administrerende direktør

God lesing!

1

Styrets beretning

For NOKUT har 2022 har vært preget av flere omfattende prosesser: arbeid med ny strategi, periodisk evaluering av NOKUT selv og omorganisering av kunnskapssektoren. Etter at det ble vedtatt at godkjenning av utenlandsk utdanning skulle overføres til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), var det nødvendig å justere og oppdatere NOKUTs gjeldende strategi og stake ut langsiktige ambisjoner.

I løpet av året har det vært gjennomført en strategiprosess der både medarbeidere og styret har vært godt involvert, og der det er innhentet konstruktive innspill fra eksterne samarbeidspartnere. Den nye strategien, NOKUT 2030: Sikre kvalitet, skape tillit, ble vedtatt på styrets desembermøte.

Styret vil også trekke frem det gode og grundige arbeidet med grunnlaget for den periodiske evalueringen som NOKUT må gjennom hvert femte år for å opprettholde medlemskapet i den europeiske paraplyorganisasjonen for nasjonale kvalitetsorgan, ENQA. Styret har bistått i arbeidet med selvevaluering og ellers vært løpende orientert. Komitebesøket fra ENQA skjedde i desember og involverte ansatte, ledere, styret og samarbeidspartnere. Resultatet av evalueringen kommer i løpet av 2023, men allerede nå kan det konstateres at prosessen har vært lærerik, og at styret har god tro på at resultatet blir positivt.

Selve overføringen av utenlandsområdet og aktuelle forskrifter til HK-dir har vært en omfattende og krevende prosess. Også den har pågått gjennom hele året. Prosessen har vært krevende både i rene ekstrautgifter over det ordinære driftsbudsjettet og i form av at ansatte har måttet omdisponere store deler av sin arbeidstid for å forberede og gjennomføre overføringen. Styret har fulgt med på prosessen og vil berømme ansatte og ledere for den ekstrainsatsen som er lagt ned for å sikre kvaliteten på overføring av oppgaver og komplekse systemer, og for NOKUTs bistand med lover og forskrifter som også måtte endres som del av prosessene.

Overordnet vurdering av måloppnåelsen

NOKUT hadde høye omstillingskostnader i 2022. Dette sammen med at NOKUTs budsjetter er kraftig redusert over tid, påvirker handlingsrommet både for 2022 og 2023. Parallelt med de nevnte ekstraordinære pro-

sessene har også de ordinære oppgavene vokst, blant annet ved at antallet søknader om akkreditering har vært høyere enn forventet. Det gjelder både fagskole, høyere utdanning og utenlandsk utdanning. Styret vil berømme ansatte og ledelse i NOKUT for det store arbeidet som er lagt ned gjennom året slik at NOKUTs mål kunne nås. Til tross for de eksisterende rammene med mange løpende prosesser og et stramt budsjett har NOKUT levert meget godt på målområdene. Styret er også godt fornøyd med at NOKUT har et godt etablert system med rutiner og prosesser for virksomhetsstyring. Som ledd i arbeidet med mål- og resultatstyringen har styret jevnlig gjennomgang av risikobildet for måloppnåelse og vurdering av økonomiske konsekvenser. I løpet av året har styret justert tiltak og omprioritert ressurser når det er avdekket risiko for redusert måloppnåelse, slik at NOKUT får utnyttet tilgjengelige ressurser på måter som gir best mulig bruker- og samfunns effekt.

Med hensyn til NOKUTS mål om at utenlandsk utdanning og kompetanse raskt skal kunne

tas i bruk i Norge, har NOKUT i 2022 blant annet prioritert rask informasjon til sektoren om ukrainsk utdanning og videre rask godkjenning av utdanningen til flyktninger fra Ukraina. Det siste er blant annet gjort ved å innlemme ukrainske grader i ordningen med automatisk godkjenning. Både flere land og flere grader har i løpet av året kommet med i denne ordningen, som både utvider tjenestetilbudet og bidrar til effektivisering.

Som nevnt har overføringen av området til HK-dir krevd mer arbeid enn forutsatt. Når det samtidig er mottatt flere søknader enn forventet, har disse omstendighetene ført til at det har tatt noe lenger tid å behandle søknader. Gitt omfanget av de ekstra oppgavene NOKUT har håndtert, er styret godt fornøyd med resultatene og bruken av disponible ressurser og kompetanse på området.

For målene som omfatter tilsyn, akkrediteringer og evalueringer av norsk utdanning, er styret også godt fornøyd med måloppnåelsen i 2022, selv om det beklageligvis

på noen områder har oppstått kø. I løpet av året har seks høyskoler og seks fagskoler fått godkjent sitt kvalitetsarbeid, to høyskoler har fått vedtak om å opprette mangler, mens tolv nye tilsyn ved høyskoler og universiteter er igangsatt. Tre nye ph.d.-er og to fagområder er ferdigbehandlet og akkreditert. Styret skulle gjerne sett at NOKUT var i en situasjon som ga anledning til å gjøre flere risikobaserte tilsyn. Imidlertid er det fortsatt slik at NOKUT mottar mange, og et økende antall, akkrediteringssøknader som gjelder nye utdanningstilbud eller endringer av eksisterende tilbud, særlig fra fagskoler. Ekstraordinært i 2022 var også behandling av søknader om å få akkreditert gradsstudier i rettsvitenskap og psykologi.

I 2022 mottok og behandlet NOKUT flere søknader om akkreditering av fagskolestudier enn noen gang. NOKUT arbeider systematisk og langsiktig både med effektivisering av søknadsbehandlingen og med å stimulere fagskolene til å ta i bruk muligheten for å kvalifisere for større faglige fullmakter gjennom å søke om fagområdeakkreditering. Da er

det gledelig at det kom inn hele ni søknader om fagområdeakkrediteringer i 2022. Det er like mange som de tre foregående årene til sammen. På sikt vil dette både løfte institusjonenes kvalitetsarbeid og gi mer effektiv bruk av fellesskapets midler. At flere fagskoler kan oppnå fagområdeakkreditering, og dermed selv opprette og endre utdanningsstilbud innen fagområdene, er spesielt viktig i en periode hvor regjeringen satses ekstra på nettopp fagskolene. NOKUT har derfor prioritert arbeidet med fagområdesøknadene.

For å bistå institusjonene i kvalitetsarbeidet og bidra til at samfunnet kan ha tillit til norsk utdanning, produserer NOKUT kunnskap om kvalitetstilstanden på flere måter. Resultater og analyser fra studiebarometeret for fagskoler og for universitets- og høyskolesektoren og evalueringer av utvalgte utdanninger, gir viktige kunnskapsbidrag om utdanningskvalitet til både institusjonene og NOKUT. Styret er godt fornøyd med måloppnåelsen på området og med den digitaliseringen av de nasjonale deleksamenene som ble gjennomført i 2022. Materialet som nå ligger i NOKUT, er et godt og interessant utgangspunkt for ytterligere kunnskapsproduksjon.

Prioriteringer fremover

NOKUTs ambisjon er å være et moderne og fremtidsrettet kvalitetssikringsorgan som løser samfunnsoppdraget om å sikre og bidra til å utvikle utdanningskvalitet på en utviklingsorientert måte. Gjennom å arbeide målrettet

med begge disse oppdragene svarer NOKUT også på kravene i de europeiske standardene (ESG) om at kvalitetssikring og kvalitetsutvikling er gjensidig avhengig av hverandre og nødvendige for arbeidet med å skape en god kvalitetskultur. NOKUT har allerede en solid posisjon blant de europeiske kvalitetssikringsorganene. Dette er en posisjon styret er opptatt av at NOKUT skal videreutvikle i årene som kommer. NOKUT vil også arbeide systematisk for at virkemidlene for ekstern kvalitetssikring blir enda mer treffsikre og bidrar til utvikling.

NOKUTs virksomhet skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Derfor er også NOKUTs rolle som en tydelig pådriver som setter utdanningskvalitet på dagordenen, en viktig prioritering. NOKUT har oppsummert samfunnsoppdraget gjennom en beskrivelse av tre roller: myndighetsrollen, kunnskapsrollen og pådriverrollen. Styret mener den nye strategien understøtter arbeidet med samfunnsoppdraget og de ulike rollene på en god måte og mener den vil være et godt utgangspunkt for årlige prioriteringer.

Stramme økonomiske rammer gir mindre handlingsrom og gjør at NOKUT i nær fremtid kan oppleve utfordringer med å levere kjerneoppgaver på det ambisjonsnivået styret og samfunnet har ønske om. Styret er bekymret for de langsiktige konsekvensene de trange rammene kan ha både for muligheter til ytterligere å bidra til kvalitetsutvikling, for sli-

tasjen på de ansatte og for mulig omdømmetap. Styret vil arbeide for at NOKUTs rolle som kvalitetssikringsorgan er i stand til å sikre kvalitet for å skape tillit til norsk høyere utdanning. Styret vil også videreføre de jevnlige gjennomgangene av risikobildet for måloppnåelse og vurdering av økonomiske konsekvenser, gjøre prioriteringer og bidra til å sette ulike former for effektivisering på agendaen slik at de stramme økonomiske rammene kan utnyttes best mulig.

Om NOKUTs styre

I 2022 har styret hatt følgende sammensetning: professor Lise Iversen Kulbrandstad (leder), professor Jan I. Haaland (nestleder), administrerende direktør Stina Vrang Elias, fagsjef Svein Harald Larsen, visedekan og assisterende avdelingssjef Saira Basit, administrerende direktør Øystein Eriksen Søreide, student Tommy Raaen (fra 01.07.22), student Oline Marie Sæther (fra 01.07.22) og seniorrådgiver Aslaug Louise Slette (ansattrepresentant). Studentene Wictor Østvand Jensen og Aleksander Aven Thiren var begge oppnevnt til og med 30.06.2022.

Jan I. Haaland, Stina Vrang Elias, Svein Harald Larsen og Aslaug Louise Slette gikk alle ut av styret ved årsskiftet. Fra 01.01.2023 er følgende nye styremedlemmer oppnevnt: dosent Cecilia Christersson, professor Dag Husebø, Sonja Helen Wiik (vara) og seniorrådgiver Mads Danbolt (ansattrepresentant).

Lysaker 16. februar 2023

Lise Iversen Kulbrandstad
Styreleder

Cecilia Christersson

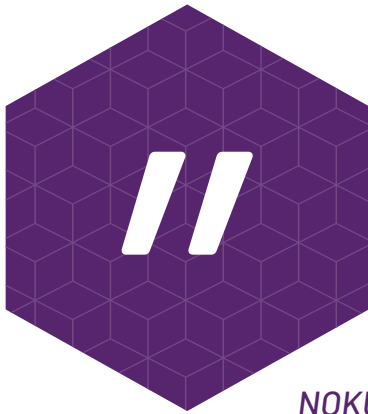
Øystein E. Søreide

Dag Husebø

Mads Danbolt

Oline Marie Sæther

Sonja Helen Wiik

NOKUTs ambisjon er å være et moderne og fremtidsrettet kvalitetssikringsorgan som løser samfunnsoppdraget om å sikre og bidra til å utvikle utdanningskvalitet på en utviklingsorientert måte. Gjennom å arbeide målrettet med begge disse oppdragene svarer NOKUT også på kravene i de europeiske standardene (ESG) om at kvalitetssikring og kvalitetsutvikling er gjensidig avhengig av hverandre og nødvendige for arbeidet med å skape en god kvalitetskultur.

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent utenlandsk utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal vi søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning, og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene. Til og med 2022 hadde NOKUT også som formål å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge.

NOKUTs ambisjon er å sikre norsk utdanningskvalitet og bidra til å utvikle den gjennom å være et fremtidsrettet og internasjonalt ledende kvalitetssikringsorgan for høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Internasjonal forankring

Arbeidet til NOKUT er internasjonalt forankret i det europeiske utdanningsområdet. I kvalitetssikringsarbeidet legger vi til grunn de europeiske standardene for kvalitetssikring av høyere utdanning, *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*. Sentralt for disse standardene er den tette koplingen mellom kontroll og utvikling, som er førende for NOKUTs arbeid med kvalitetssikring.

NOKUT er medlem av *The European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA)* (www.enqa.eu) og er registrert i *The European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR)* (www.eqar.eu), som er et offisielt register over kvalitetssikringsorganer som oppfyller kravene i ESG.

NOKUTs roller

NOKUTs samfunnsoppdrag kan beskrives gjennom tre roller:

MYNDIGHETSROLLEN

– NOKUT forvalter regelverk og utøver myndighet gjennom å akkreditere og føre tilsyn.

KUNNSKAPSROLLEN

– NOKUT frembringer, sammenstiller, analyserer og formidler kunnskap om kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

PÅDRIVERROLLEN

– NOKUT er pådriver for kvalitet i utdanning. Pådriverrollen handler om å bruke kunnskapen NOKUT frembringer, til å sette kvalitetsutfordringer, gode praksiser og andre viktige temaer på dagsordenen og gi fagpolitiske råd.

NOKUT - Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen - er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet. Vi har lokaler i Drammensveien 288 på Lysaker.

NOKUT har 143 ansatte. I tillegg bruker vi sakskyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

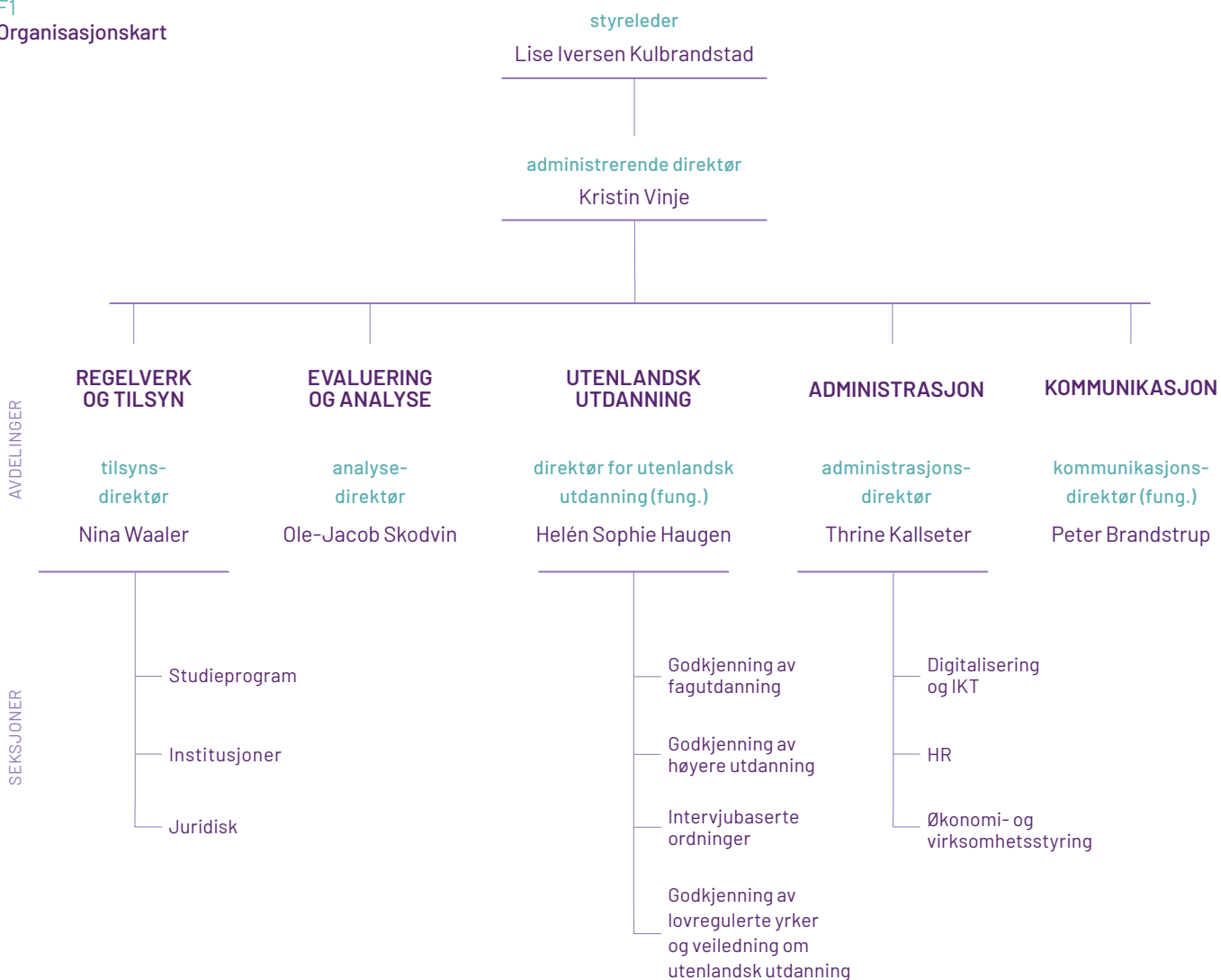

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høgskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

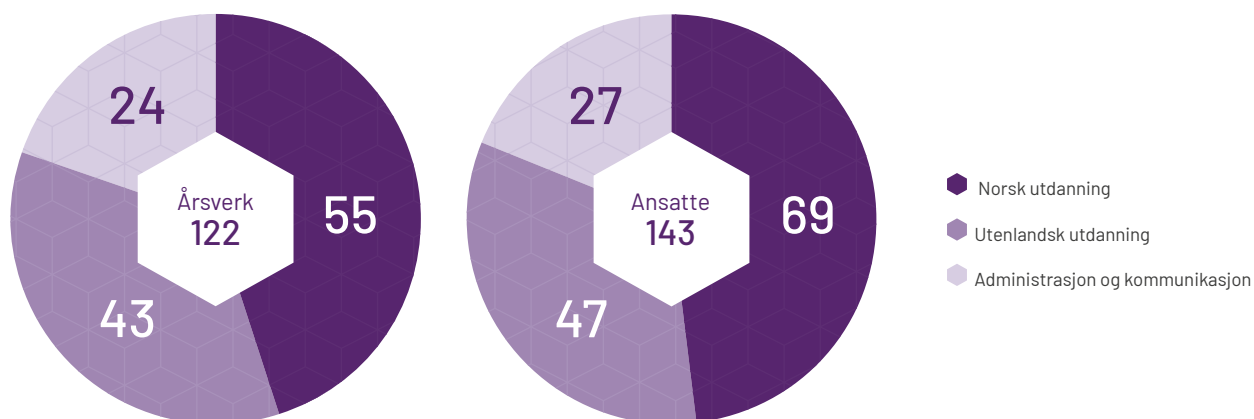
NOKUT hadde i 2022 tildelinger fra KD på totalt 187,8 millioner kroner.

F1 Organisasjonskart

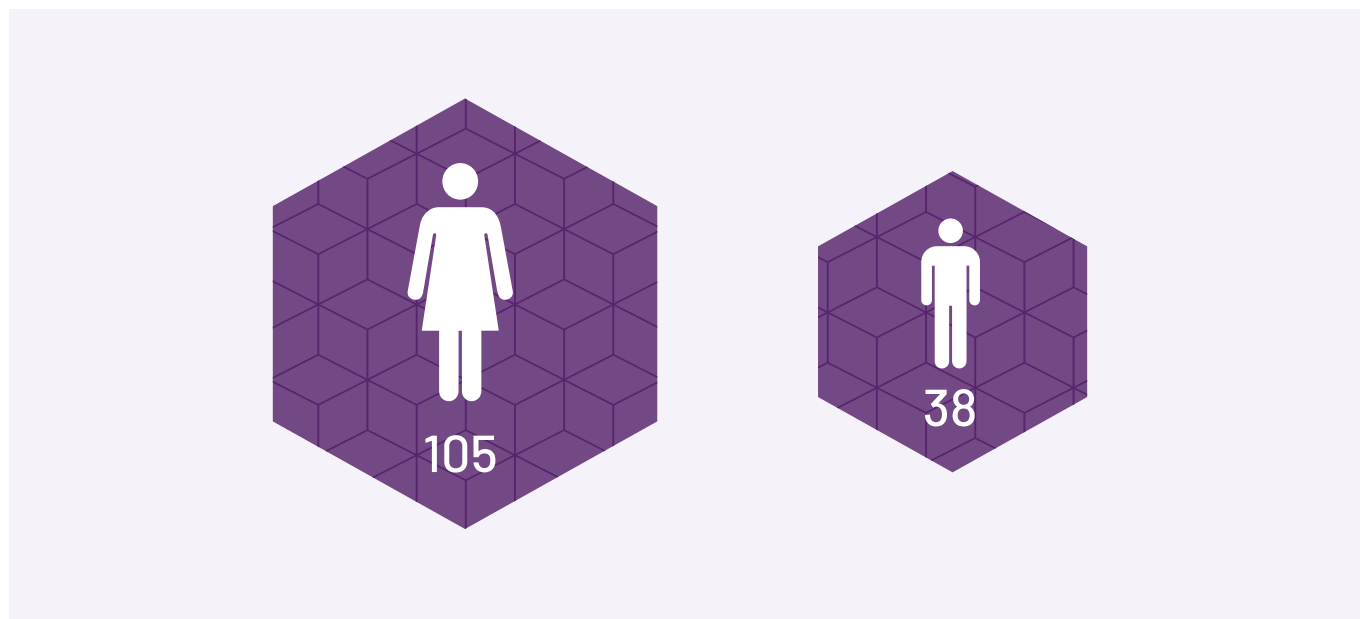
F2

Antall årsverk og ansatte fordelt på virksomhetsområde i 2022

F3

Fordeling ansatte folkeregistrerte kjønn i 2022

F4

Inntekter 2019 - 2022 (i 1 000 kroner per år)

Nøkkeltall	2019	2020	2021	2022
Ordinær bevilgning fra KD inkl. overføringer	176 474	183 173	180 233	176 343
Øremerkede midler fra KD	10 750	3 510	6 510	9 600
Andre inntekter	3 803	2 467	3 853	1 849
Sum bevilgning og andre inntekter	191 027	189 150	190 596	187 792

Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle

SAMFUNNSOPPDRAGET

- Bidrar til god utdanningskvalitet ved norske læresteder
- Evaluerer ordninger for livslang læring
- Administrerer regelverk for norske læresteder
- Godkjenner utdanninger fra andre land

Eksempler på tiltak:

Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling i samfunnet

SAMFUNNSOPPDRAGET

- Bidrar til at kvinner får plass i arbeidslivet, gjennom kvalifiseringsspass for flyktninger og godkjenningsordningene våre

INTERNE

- Lønns- og personalpolitikk som fremmer likestilling og sikrer lik lønn for likt arbeid

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle

INTERNE

- Øker den økonomiske effektiviteten gjennom digitalisering og automatisering av søknads- og saksbehandling

Redusere ulikhet i og mellom land

SAMFUNNSOPPDRAGET

- Bidrar i EUs og UNESCOs arbeid med kvalifiseringsspass for flyktninger
- Har ratifisert UNESCOs globalkonvensjon

INTERNE

- Medlem i ENQA og andre internasjonale organisasjoner som arbeider for god utdanningskvalitet

Eksempler på tiltak:

Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem

INTERNE

- Sertifisert som Miljøfyrtårn
- Gjenbruk eller resirkulering av brukt inventar og IT-utstyr (PC, mobil)
- Klima- og miljøvennlige innkjøp

3

Årets aktiviteter og resultater

Gjennom året har NOKUT bidratt til at utdanninger ved universiteter, høyskoler og fagskoler holder god kvalitet. Det gjør at samfunnet kan ha tillit til at utdanningene og institusjonene holder et høyt nivå.

F6
Antall vedtak, endringsmeldinger og tilsyn i 2022

24

Gjennomførte tilsyn

47

Vedtak om akkrediteringer av norske utdanningstilbud

Helhetlig oppsummering av måloppnåelsen

I begynnelsen av året la NOKUT planer for å nå målene, som forutsatte normal drift. Underveis i året tilpasset vi oss større personalmessige endringer og gjorde omdisponeringer innenfor den økonomiske rammen for 2022. Dermed kunne vi levere på de viktigste oppgavene våre og ha tilfredsstillende måloppnåelse, uten vesentlige avvik, samtidig som det er levert på flere ekstra oppgaver i 2022. Endringen i gradsforskriften ga oss ytterligere store akkrediteringsoppgaver i 2022. Tilrettelegging for å overføre ansvaret for godkjenning av utenlandsk utdanning til HK-dir har krevd store ressurser. Det internasjonale engasjementet til NOKUT ble videreført, ved at vi både søkte om og fikk tildelt nye EU-prosjekter. Vi har også blitt evaluert av den europeiske paraplyorganisasjon for nasjonale kvalitetsorganer ENQA, for å kunne fortsette å være medlem. Medlemskapet der sikrer den internasjonale forankringen av NOKUTs bidrag til utdanningskvaliteten, slik at flest mulig norske utdanninger skal holde et høyt internasjonalt nivå.

Vi har gjennomført målrettede tilsyn og flere akkrediteringsprosesser enn vi opprinnelig planla. Vi har gjort lovpålagte tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet ved universiteter og høyskoler. I tillegg har vi gjort tilsyn som ikke er lovpålagte, men som er viktige for å utvikle og sikre det systematiske kvalitetsarbeidet ved fagskoler.

Vi er særlig fornøyd med at både fagskoler, universiteter og høyskoler kan dokumentere at de retter opp feil og mangler etter tilsyn, og at de rapporterer om bedre kunnskap om regelverket og større engasjement rundt det systematiske kvalitetsarbeidet etter tilsynene. Dette viser at tilsynene har god effekt på utdanningskvaliteten. Også akkrediteringsvirksomheten til NOKUT bidrar til at institusjonene utvikler kvaliteten på utdanningene og strekker seg mot et høyt nivå på standarder og kriterier.

Regelverket må være forståelig og mulig å etterleve for utdanningene og institusjonene. Det er en forutsetning for at de skal kunne bruke det til å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten og kvalitetsarbeidet. I 2022 har NOKUT bidratt til at universiteter, høyskoler, fagskoler og studentsamskipnader

forstår og etterlever regelverket særlig gjennom regelverksutvikling på oppdrag fra KD og kontroll med regelverksetterlevelsen på økonomi- og samfunnsikkerhetsområdet. Vi har også bidratt med erfaringsoppsummeringer og vurderinger til den regjeringsoppnevnte ekspertgruppen som har vurdert kravene til universitetsakkreditering.

NOKUTs undersøkelser, evalueringer, utredninger, analyser og formidlingsaktiviteter har bidratt til å holde sektoren og samfunnet godt informert om kvalitetstilstanden ved universiteter, høyskoler og fagskoler.

De nasjonale deleksamenene NOKUT holdt i 2022, har gitt enhetlige målinger og verdifull informasjon om de aktuelle fagene. Med digital gjennomføring får vi dessuten økt mulighet for videre analyser og sammenligninger. Evalueringen vår av lektorutdanningene brakte frem ny kunnskap om kvaliteten i lektorutdanningene og bidro til videre kvalitetsarbeid ved institusjonene i stor til svært stor grad. Vi har også evaluert de nasjonale retningslinjene for helse- og sosialfagutdanningene. Dette ga oss innsikt i variasjonen i hvordan institusjonene samarbeidet med helse- og sosialtjenestene rundt utvikling av nye studieplaner.

NOKUT har gjennomført de nasjonale undersøkelsene studentundersøkelsen og underviserundersøkelsen (Studiebarometeret), i tillegg til en evaluering av selve Studiebarometeret. Resultatene fra disse ga et nyttig kunnskapsgrunnlag for våre egne analyser, for resten av sektoren og for samfunnet, og særlig for utdanningsinstitusjonene og studieprogrammene som benytter informasjonen fra Studiebarometeret i sitt kvalitetsarbeid. Resultatene fra NOKUTs undersøkelser, evalueringer og analyser ble lagt frem og diskutert på frokostmøter og andre fagseminarer, delt på nettsidene og formidlet til interessenter.

Arbeidet med å godkjenne utenlandsk utdanning ble i stor grad påvirket av omorganiseringen i sektoren. NOKUT har lagt vekt på – og fått til – å overføre godkjenningsordningene til HK-dir på en god måte. Vi er også fornøyd med at vi har økt antallet land og kvalifikasjoner som kan benytte automatisk godkjenning av høyere utenlandsk utdanning, og at utdanninger fra Ukraina ble innlemmet

i 2022. Dette er viktig for at folk kan ta i bruk sin utenlandske utdanning i Norge på en rask og effektiv måte.

Totalt sett vurderer vi derfor måloppnåelsen som tilfredsstillende. Figuren på neste side viser NOKUTs mål bilde og ambisjonene for 2022.

Vurdering av ressursbruken

I NOKUT disponerer vi ressursene slik at vi kan oppfylle samfunnsoppdraget vårt og nå de målene som er satt for virksomheten. I løpet av året har vi omdisponert ressurser på tvers i organisasjonen der det var mulig, eller flyttet ressurser mellom oppgaver, for å få best mulig måloppnåelse på kjerneoppgavene.

Omdisponeringer var mer nødvendig enn i tidligere år som følge av ubesatte stillinger og noe høyere sykefravær i alle deler av virksomheten. Til sammenligning leverte NOKUT 134 årsverk totalt i 2021, mot 122 årsverk i 2022. Den prosentvise fordelingen av årsverkene mellom norsk og utenlandsk utdanning, og i organisasjonen for øvrig, har holdt seg stabil fra 2021 til 2022.

NOKUT flyttet ressurser over til høyere utdanning i løpet av året, både for å kunne opprettholde fremdriften i tilsynsoppgavene og for å håndtere søknader om akkreditering av høyere utdanning. Som en konsekvens har vi brukt mindre ressurser på tilsyn, akkreditering og veiledning av fagskoler enn i den opprinnelige planen.

Når det gjelder utenlandsk utdanning, har vi omdisponert ressurser slik at vi kunne gjennomføre flest mulig godkjenninger som en del av forberedelsene til overføringen av ordningene til HK-dir. Den totale ressursbruken er likevel noe lavere enn i den opprinnelige planen.

216

Endringsmeldinger om utdanninger ved norske fagskoler

10 189

Vedtak om godkjenning av utenlandsk utdanning

MÅL 1

Alle utdanninger ved universiteter, høyskoler og fagskoler tilfredsstillende nasjonale kvalitetskrav og flest mulig holder et høyt internasjonalt nivå

Styringsparameter	SP #1: Bedre og mer effektiv kvalitetsarbeid ved alle universiteter, høyskoler og fagskoler	SP #2: Effektivt tilsyn med god dekningsgrad og oppfølging av avvik	SP #3: Raskere og mer effektiv akkreditering av nye utdanninger
Prioriteringer for 2022	igangsette utviklingsprosjektet Virkemidler i ekstern kvalitetssikring av norsk utdanning (VEKST)	utvikle metode for kunnskapsbasert virkemiddelbruk	akkreditering av ph.d.
	tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid	gjøre utvalgte tilsyn	akkreditering av studieprogram ved høyere utdanning og fagskoler
	oppfylle den lovpålagte veiledningsplikten		effektivisere (digitalisering) akkrediteringsprosessene for søknader om fagskoletilbud

MÅL 2

Universiteter, høyskoler, fagskoler og studentsamskipnader forstår og etterlever regelverket

Styringsparameter	SP #4 Økt regelverksetterlevelse i sektoren
Prioriteringer for 2022	egeninitiert utviklingsprosjekt for å sikre grunnlaget for NOKUTs regelverksforvaltning
	utføre regelverksoppdrag fra KD
	kontroll med institusjonenes arbeid med samfunnsikkerhet
	gjennomgang av årsrapport/regnskap - private høyskoler og fagskoler
	kontroll av økonomiforvaltning ved statlige institusjoner og virksomheter

MÅL 3

Sektoren og samfunnet er godt informert om kvalitetstilstanden ved universitet og høyskoler og fagskoler

Styringsparameter	SP #5: Mer systematisk og lett tilgjengelig informasjon om kvalitetstilstanden på fag- og studieprogram
Prioriteringer for 2022	evaluering for å bedømme kvalitet
	videreutvikle Studiebarometeret for høyere utdanning
	kartlegging av kvalitetstilstanden ved praktisk-pedagogisk utdanning
	tematiske analyser/dypdykk basert på våre nasjonale undersøkelser

MÅL 4

Utenlandsk utdanning og kompetanse kan tas effektivt i bruk i Norge

Styringsparameter	SP #6: Raskere og mer effektiv godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse	SP#7: Mer systematisk og lett tilgjengelig informasjon om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse og hva utenlandsk utdanning tilsvarer i Norge	SP#8: Bedre kunnskap om resultatene og effektene av godkjenningsordningene for utenlandsk utdanning
Prioriteringer for 2022	etablere ordning for utligningstiltaket GRY i regi av NOKUT	etablere regelmessig digitalt veiledningsrom som alternativ til fysisk besøk for brukere	fremskaffe kunnskapsgrunnlag for politisk ledelse og for videreutvikling av egne godkjenningsordninger
	utvide ordningen for automatisk godkjenning av høyere utenlandsk utdanning		
	utvide antall land og/eller kvalifikasjoner for godkjenning av fag- og yrkesopplæring	gjennomføre webinarer/seminarer	
	pilot for systematisk verifisering av utdanningsdokumenter på tvers av utdanningsnivåer		
	tilfredsstillende saksbehandlingstid for de fire godkjenningsordningene		

Norsk utdanning

Som eksternt kvalitetssikringsorgan skal NOKUT bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Gjennom ulike virkemidler skal vi bistå institusjonene i deres utviklingsarbeid, men det er institusjonene selv som har ansvar for å forvalte de faglige fullmaktene, og sikre og utvikle kvalitet i utdanningene de tilbyr. Det norske systemet for høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning viser utdanningsinstitusjonene stor tillit og gir dem vide faglige fullmakter. For at samfunnet også skal ha et grunnlag å bygge tilliten på, har NOKUT et tydelig mandat til å bidra i arbeidet med å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten gjennom ulike virkemidler.

Effekten av NOKUTs arbeid er todelt. For det første fører det til at vi opprettholder et system med høye standarder, idet institusjonene og studieprogrammene kontinuerlig må strekke seg for å møte disse standardene. For det andre

fører våre akkrediteringer, evalueringer og tilsyn til at vi får kunnskap om kvalitetstilstanden. Denne kunnskapen deler vi med institusjonene gjennom erfaringsdeling og veiledningsaktiviteter. Vi ser at institusjonene bruker denne kunnskapen og utfører mye godt videreutviklingsarbeid både i perioden før og etter våre prosesser.

Effekten av god ekstern kvalitetssikring er at studenter, sektorer og samfunnet ellers kan ha tillit til at utdanningene i Norge holder høy kvalitet. Det innebærer blant annet at samfunnet kan regne med at utdanningene vil gi studentene det forventede læringsutbyttet.

Gjennom undersøkelser, akkrediteringer, evalueringer, tilsyn og andre kilder til kunnskap får NOKUT et godt

innblikk i kvalitetstilstanden til norsk høyere utdanning. Formidlingen er tett knyttet sammen med kunnskapsproduksjonen – vi ønsker at innsikten vår skal komme hele Utdannings-Norge til gode og bidra til å øke kvaliteten ytterligere.

NOKUTs oppgaver

Regelverk og tilsyn

NOKUT fører tilsyn med utdanningskvaliteten ved universiteter, vitenskapelige høyskoler, høyskoler og fagskoler, og skal stimulere til kvalitetsutvikling. Et tilsyn innebærer blant annet at vi kontrollerer at utdanningsinstitusjonene har gode systemer og rutiner for å sikre kvaliteten på nye studietilbud som opprettes, og at institusjonene har kontroll på og videreutvikler kvaliteten i eksisterende studietilbud. I forbindelse med tilsyn gir vi dessuten institusjonene pålegg om å rette opp de manglene vi finner, og råd om videreutvikling. Vi publiserer alle tilsynsrapportene på nettsidene våre slik at alle institusjoner kan lære av dem, og la seg inspirere til videre kvalitetsutvikling. I tillegg henter vi systematisk inn tilbakemeldinger fra våre sakkyndige og fra institusjonene som har gått gjennom tilsyn. Resultatene bruker vi i videreutviklingsarbeidet vårt.

Vi følger med på kvalitetstilstanden i sektoren, og ved behov kan vi også føre tilsyn med akkrediteringen til studietilbud ved enhver institusjon eller med akkrediteringen til en institusjon eller et fagområde. Vi har også ansvaret for å føre økonomisk tilsyn med studentsamskipnader og private høyskoler og fagskoler – med og uten statstilskudd. Hvert år går vi gjennom alle årsregnskapene og årsrapportene for disse institusjonene, og rapporterer vurderingen vår til KD.

NOKUT har ansvar for

- tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid
- tilsyn med akkrediteringen til studietilbud, fagområder og institusjoner
- tilsyn med, analyse av og kontroll av økonomiske og administrative forhold

I tillegg forvalter vi forskrifter for KD, veileder institusjonene og bidrar til deling av kunnskap og erfaringer.

Akkreditering

NOKUT tar imot søknader om akkreditering av studietilbud fra nye aktører som vil tilby høyere yrkesfaglig utdanning eller høyere utdanning, og fra fagskoler og høyskoler (og i enkelte tilfeller også fra universiteter) som ikke har de faglige fullmaktene til selv å akkreditere det aktuelle studietilbudet. Fagskolene kan søke om akkreditering av et fagområde, mens høyskoler gjennom

institusjonsakkreditering kan søke om å bli akkreditert som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet. Får de et positivt vedtak om institusjonsakkreditering og innvilget endring i institusjonskategori, så får institusjonen utvidete fullmakter til å akkreditere studietilbud selv..

NOKUT har ansvar for

- akkreditering av studietilbud
- akkreditering av fagområder
- institusjonsakkrediteringer

Evaluering og analyse

NOKUT gjennomfører ulike typer evalueringer, utredninger og analyser. Dette gjør vi for å øke kunnskapen om ulike forhold innenfor høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning som har betydning for kvaliteten i studiene.

NOKUT har ansvar for

- evalueringer for å bedømme kvalitet
- nasjonale undersøkelser som Studiebarometeret for fagskolestudenter, Studiebarometeret for høyere utdanning og underviserundersøkelsen
- nasjonale deleksamener
- oppsummeringer og analyser av kvalitetstilstanden på fag- og studieprogramnivå
- NOKUT-portalen
- kvalitetsoppsummeringer

Kunnskapsgrunnlag og informasjon

NOKUTs kunnskapsgrunnlag er grunnmuren for vår kunnskapsdeling, erfaringsdeling og veiledning. Vi holder seminarer for og med sektoren der vi veileder i regelverk, deler erfaringer fra arbeidet vårt og formidler kunnskap som vi har opparbeidet gjennom arbeidet med akkrediteringer, tilsyn og evalueringer. Vi deler også kunnskap fra de nasjonale undersøkelsene og ulike utredninger, oppsummeringer, analyser og aktuell forskning.

I tillegg legger vi til rette for at institusjonene kan dele god praksis, erfaringer og kunnskap med hverandre og med oss. Dette er et viktig bidrag i arbeidet med å styrke åpenhetskulturen hos institusjonene og øke kunnskapsdelingen institusjonene imellom og mellom institusjonene og NOKUT. Dette arbeidet har utelukkende et videreutviklingsperspektiv, og bidrar positivt inn til relasjonen mellom institusjonene og mellom institusjonene og NOKUT. Vi arbeider for å styrke dette felles kunnskapsgrunnlaget ytterligere, til nytte for sektoren og samfunnet.

Informasjonsdeling og en synlig pådriver

Et av målene til NOKUT er å bidra til at utdanningssektoren og samfunnet er godt informert om kvaliteten på utdanningene. Dette gjør vi gjennom å formidle kunnskapen vi sitter på, sette viktige temaer på dagsordenen og gi fagpolitiske råd. Vi ønsker å

være en synlig pådriver for kvalitet og skape arenaer for debatt og dialog om kvalitetsutfordringer. I tillegg viser vi frem fagmiljøer som gjør det bra – til inspirasjon for andre.

Dette gjør vi blant annet gjennom

- analyser og rapporter
- NOKUT-frokost
- nettseminarer, fagseminarer og konferanser
- NOKUT-bloggen
- NOKUT-podden
- sosiale medier

Kontaktpunkt for det europeiske kvalifikasjonsrammeverket

NOKUT er nasjonalt kontaktpunkt (National Coordination Point, NCP) for det europeiske kvalifikasjonsrammeverket (EQF). Som kontaktpunktet skal vi bidra til at utdanningssektoren og samfunnet forstår og bruker kvalifikasjonsrammeverket, og legge til rette for god dialog med nasjonale og internasjonale aktører og interessenter i utdanningssektoren og i arbeidslivet. Norske utdanningsinstitusjoners arbeid med læringsutbyttebeskrivelser utgjør en stor del av dette. NOKUT ivaretar kontaktpunktfunksjonen gjennom å veilede og informere om Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), bistå KD i saker som gjelder EQF, og delta i forum for europeiske mobilitetsverktøy samt nasjonale og internasjonale nettverk som jobber med kvalifikasjonsrammeverk, Europass og andre relevante programmer og prosjekter under Erasmus+.

NORSK UTDANNING

MÅL 1

Alle utdanninger ved universiteter, høyskoler og fagskoler tilfredsstillers nasjonale kvalitetskrav, og flest mulig holder et høyt internasjonalt nivå

I 2022 har NOKUT holdt et høyt aktivitetsnivå for å bidra til at utdanningene tilfredsstillers de nasjonale kvalitetskravene, og til at flest mulig holder høyt internasjonalt nivå. Vi har også arbeidet med å fornye NOKUTs medlemskap i den europeiske paraplyorganisasjonen ENQA gjennom å dokumentere at vi tilfredsstillers de europeiske kvalitetskravene. Dette er bærebjelken i NOKUTs kvalitetskrav til norsk høyere utdanning.

Ved inngangen av året hadde vi høye ambisjoner, og vi har i stor grad nådd det ønskede nivået når det gjelder effektivisering, digitalisering og metodeutvikling, tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet, tilsyn med utdanningstilbud, veiledning og akkrediteringer.

Vi erfarer at tilsyns- og veiledningsaktivitetene bidrar til å høyne kvaliteten på utdanningene, ved at de retter opp eventuelle mangler og slik tilfredsstillers nasjonale kvalitetskrav.

Det er stort behov for veiledning og erfaringsdeling. Deltakerne opplever NOKUTs seminarer som nyttige bidrag til utdanningenes kvalitet. Særlig gjelder dette fagskolene.

Det er sterk vekst og stor utvikling i fagskolesektoren, og vi får stadig flere søknader om akkreditering av fagskoleutdanninger og fagområdeakkrediteringer. Det er gledelig at flere av fagskolene velger å benytte muligheten til å oppnå større fullmakter med fagområdeakkreditering.

Vi erfarer at det er varierende kvalitet i studieprogramsøknadene og mange får avslag. Det viser at behovet for veiledning er stort. Behovet for NOKUTs bidrag til kvalitet i utdanningene er økende. Grunnet begrensede ressurser oppstår det kø i behandlingen av søknadene.

Vi har fullført det interne utviklingsprosjektet VEKST (Virkemidler i ekstern kvalitetssikring av norsk utdanning). Det bidro sterkt til grunnlagsdokumentet for strategiarbeidet og revidert målstruktur for NOKUT som gjelder fra 2023.

Bedre og mer effektivt kvalitetsarbeid ved alle universiteter, høyskoler og fagskoler

NOKUT har i hovedsak gjennomført den planlagte aktiviteten på dette området og bidratt til bedre og mer effektivt kvalitetsarbeid ved alle universiteter, høyskoler og fagskoler gjennom tilsyn, erfaringsdeling og veiledning.

Tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid

Hovedvirkemiddelet vårt i den eksterne kvalitetssikringen av utdanningskvaliteten er tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid, sammen med ulike veiledningsaktiviteter. Universitetene og høyskolene er godt kjent med at NOKUT periodisk gjennomfører tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet deres. Vi erfarer at ledelsen ved institusjonene

i tiden forut for tilsynet bygger opp kunnskap om det systematiske arbeidet med å sikre og videreutvikle kvaliteten i utdanningene, og skaper et større og bredere engasjement rundt dette arbeidet blant ansatte og studenter. De justerer kvalitetssystemene sine og deltar på erfaringsdelings- og veiledningsaktiviteter for å lære mer om regelverket og hente inspirasjon til ulike måter å arbeide på. I tillegg etablerer institusjonene kontakt slik at de kan dele erfaringer med andre som skal gjennom tilsyn på samme tid. Dette er ringvirkninger som bidrar til et bedre og mer effektivt kvalitetsarbeid ved institusjonene.

NOKUT har i 2021-22 også gjennomført tilsyn med kvalitetsarbeidet ved noen utvalgte fagskoler. Vår erfaring er at fagskolene har behov for veiledning, erfaringsdeling og oppfølging av det systematiske kvalitetsarbeidet. Vi ser

også at fagskoler som går gjennom et tilsyn, øker kjennskapen til regelverket, får et større og bredere engasjement rundt det systematiske kvalitetsarbeidet og justerer kvalitetsarbeidet sitt. Vi er derfor særlig fornøyde med at så mange fagskoler har dokumentert at de har rettet opp feil og mangler i 2022.

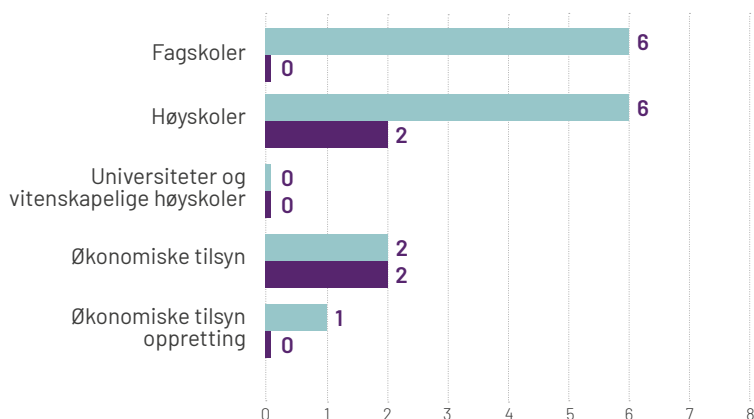
Kvalitetsarbeidet ved universiteter og høyskoler

Siden 2003 har NOKUT periodisk fulgt opp universitetenes og høyskolenes systematiske arbeid med å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten. Institusjonene innen høyere utdanning må i henhold til ESG (*European standard and guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*) og norsk regelverk gjennom et periodisk tilsyn fra NOKUT hvert sjette til åttende år. Når NOKUT konkluderer med at kvalitetsarbeidet ved en institusjon

F8

Tilsyn i 2022

TILFREDSSTILLEND betyr at kravene er oppfylt og tilsynet er avsluttet.

MANGLER betyr at institusjonene ikke innfrir kravene til kvalitetsarbeid. Det omfatter både vesentlige og enkelte mangler med pålegg om oppretting i det første vedtaket, og endelige vedtak om vesentlige mangler etter fullført tilsyn.

■ Tilfredstillende ■ Mangler

F9

Antall arrangementer, innlegg og episoder

	Frokost	Blogg	Podkast	Nettseminarer
2020	3	15	11	-
2021	6	17	10	-
2022	4	7	10	47

er tilfredsstillende, betyr det at vi vurderer at institusjonen arbeider systematisk med å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten, og at den oppfyller alle krav til dette arbeidet. Ett av kravene som stilles, er at kvalitetsarbeidet skal avdekke eventuell svikt i utdanningskvaliteten, og at institusjonen skal rette opp dette innen rimelig tid. Hvis NOKUT konkluderer med at institusjonen har mangler i kvalitetsarbeidet, gir vi en frist til å rette opp manglene.

I 2022 fullførte NOKUT tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet ved 8 høyskoler og satte i gang 12 nye slike tilsyn med universiteter og høyskoler.

Kvalitetsarbeidet ved fagskolene

I 2022 har NOKUT fullført tilsyn med kvalitetsarbeidet ved 6 fagskoler, som i 2021 hadde fått pålegg om å opprette feil og mangler. Alle disse kunne dokumentere at de hadde rettet opp manglene, og viste dermed at de oppfyller alle vurderte krav til kvalitetsarbeid. NOKUT har ikke satt i gang nye tilsyn med fagskolenes systematiske kvalitetsarbeid, men har vurdert og plukket ut aktuelle fagskoler for fremtidige tilsyn. Tilsyn med fagskolenes systematiske kvalitets-

arbeid har siden 2018 vært hjemlet i fagskolelovens § 5. Det er ikke lovfestet at NOKUT skal føre periodisk tilsyn med kvalitetsarbeidet ved fagskoler slik som for universiteter og høyskoler. Kravene som regelverket stiller til fagskolenes kvalitetsarbeid, er likevel i stor grad de samme som for universiteter og høyskoler.

Oppfylle den lovpålagte veiledningsplikten

Samhandlingsarenaer og veiledning

Vi har arrangert totalt 22 seminarer for å styrke kvalitetsarbeidet ved universiteter, høyskoler og fagskoler, de fleste som nettseminarer. Disse seminarene hadde hovedsakelig høyskoler uten institusjonsakkreditering og fagskolene som målgruppe. I tillegg hadde vi seminarer som støttet NOKUTs øvrige målsetninger.

Vi har fått gode tilbakemeldinger fra deltagerne. De opplever at innholdet er relevant, gjennomføringen profesjonell og det pedagogiske

opplegget treffende og hensiktsmessig. Digitale seminarer er demokratiserende ved at ansatte fra institusjoner i hele landet har mulighet til å delta, og det bidrar til at vi når ut til flere aktører i sektoren på en ressurseffektiv måte. De er også økonomisk og miljømessig bærekraftige, siden de ikke krever reising. Vi erfarer at det er et særlig stort ønske og behov for veiledning i fagskolesektoren, og at behovet er større enn det tilbudet vi har ressurser til å gi.

Se opptak fra seminarer og kurs

Effektivt tilsyn med god dekningsgrad og oppfølging av avvik

Informasjonsgrunnlaget for denne styringsparameteren kommer mest fra tilsyn med utdanningstilbud og økonomiske tilsyn. I 2022 videreførte NOKUT arbeidet med å utvikle gode risikovurderinger som grunnlag for denne tilsynsvirksomheten. I det heterogene norske utdanningslandskapet er denne tilnærmingen et godt hjelpemiddel, sammen med oppfølging av bekymringsmeldinger og skalerte tilsyn og tematilsyn ved behov. Slik oppnår vi effektive tilsyn med god dekningsgrad og oppfølging av avvik.

Metode for kunnskapsbasert virkemiddelbruk

Det er viktig å sikre at NOKUT bruker virkemidlene og ressursene effektivt og målrettet. Derfor startet vi i 2020 opp et arbeid med å vurdere hvordan virkemidlene våre kan innrettes enda bedre for å fremme kvalitetsutvikling og avdekke risiko for kvalitetssvikt ved fagskoler, høyskoler og universiteter. Prosjektet ble videreført i 2021 under navnet Kunnskapsbasert virkemiddelbruk (KUVI), rettet mot høyere utdanning. Et viktig mål med dette prosjektet var å skaffe mer kunnskap om effekten av virkemidlene våre, få kilder til risikovurderinger og etablere en arbeidsmetodikk som sikrer at vi bruker virkemidlene og ressursene effektivt og målrettet.

Våren 2022 ble prosjektet avsluttet, med en anbefaling om å gjøre tilsvarende analyse annethvert år. Prosjektgruppen anbefalte også å innhente mer informasjon om de institusjonene vi har lite offentlige data om. Vi vil innhente informasjon parallelt med at vi samler inn dokumentasjon til tilsyn med kvalitetsarbeid i 2023 og 2024. Analyser av data fra innhentingen

kan gjøre det aktuelt å sette i gang ytterligere tiltak, som tilsyn med studieprogrammer. NOKUT benytter anbefalingene i det videre planarbeidet.

Tilsyn med utdanningstilbud

Høyere yrkesfaglig utdanning

I 2022 har vi gjennomført tilsyn med to høyere yrkesfaglige utdanninger. Det overordnede temaet for tilsynene var krav til utdanningskvalitet, og vi avdekket avvik hos begge institusjonene. Institusjonenes frist for å dokumentere at påleggene er rettet, er januar 2024. Funnene fra disse tilsynene vil danne grunnlag for videre veiledning av denne delen av utdanningssektoren.

Vi fulgte også opp tre bekymringsmeldinger knyttet til fagskolesektoren i 2022, og ba om nærmere redegjørelser fra institusjonene i disse sakene. Disse redegjørelsene bidrar til å avklare om det er nødvendig med ytterligere tiltak fra NOKUT sin side. Institusjonene får da anledning til å rette opp mulige mangler før det eventuelt blir åpnet tilsyn.

Ph.d.-graden ved Nord universitet

Etter tilsyn med ph.d. i studier av profesjonspraksis ved Nord universitet i 2020 konkluderte NOKUT med at studiet ikke oppfylte alle kravene til akkreditering. Universitetet fikk to år på å dokumentere at manglene var rettet opp. I juni 2022 konkluderte NOKUT med at alle kravene i studiekvalitetsforskriften og i studietilsynsforskriften for ph.d. i profesjonsvitenskap ved Nord universitet var oppfylt. Vi hentet inn tilbakemeldinger fra de sakkyndige om prosessen i etterkant og gjorde en intern evaluering av arbeidet. Dette har bidratt til forbedringer, i

t tillegg til at det juridiske rammeverket for tilsyn med studietilbud er tydeliggjort.

Økonomisk tilsyn

Vi gjorde to tilsyn med private fagskoler som ikke mottar offentlig tilskudd. De overordnede temaene for tilsynene var krav til styret, studentenes rettsstilling, fagskolens lokale forskrift samt økonomiske forhold. Vi avdekket avvik hos begge institusjonene. Institusjonenes frist for å dokumentere at påleggene er rettet, er i januar 2024. På slutten av året åpnet vi også tilsyn med to private høyskoler som mottar offentlig tilskudd.

Basert på funn i gjennomgangen av årsregnskapene for 2021 åpnet vi skalert tilsyn med ytterligere fem private fagskoler som mottar offentlig tilskudd. Et skalert tilsyn innebærer at vi kun følger opp ett eller flere konkrete funn ved institusjonen, i motsetning til de ordinære tilsynene som planlegges og åpnes på bakgrunn av en risikovurdering vi foretar hvert år. I 2022 fattet vi vedtak om tilbakebetaling av tilskudd i tilknytning til et skalert tilsyn ved en privat fagskole. Skolen har klaget til KD, og saken er under behandling der.

Basert på økonomikontrollen har NOKUT videre utført tematilsyn med alle studentsamskipnadene. Formålet med tematilsynet er å rette samskipnadenes oppmerksomhet mot regelverket og rapporteringskravene som KD stiller, og at de skal få økt kunnskap om disse. NOKUT mottok i etterkant av tematilsynene svært gode tilbakemeldinger fra studentsamskipnadene. De oppga blant annet at funnene våre var til nytte, både i forbindelse med rapporteringen og i det løpende arbeidet. På forespørsel mottok også et flertall av studentsamskipnadene en mer inngående redegjørelse for risikoene ved deres samskipnad.

F10 Tilsyn med høyere yrkesfaglig utdanning i 2022

Raskere og mer effektive akkrediteringer av nye utdanninger

I 2022 akkrediterte NOKUT flere studier, studieprogrammer, fagområder og institusjoner enn det vi hadde ambisjon om for året. Til sammen fattet vi vedtak i 75 akkrediteringssaker for fagskoler. 28 av disse ble akkrediterte. Vår egen ambisjon for året var å fatte 69 vedtak i slike saker.

Vi har oppnådd målene våre for saksbehandlingstid for akkrediteringssøknader, med ett unntak. Unntaket skyldes særlig komplekse problemstillinger. Vi er også godt fornøyd med å ha kommet i gang med digitalisering av akkrediteringsprosessen, for fagskoleutdanninger, som vil gi mulighet for mer effektive akkrediteringer.

Et annet bidrag til mer effektive akkrediteringer er når fagskoler benytter muligheten til å oppnå fagområdeakkreditering. Dette gir fagskolene videre faglige fullmakter og er mer effektivt for samfunnet enn når NOKUT akkrediterer hvert enkelt utdanningstilbud. I 2022 mottok vi 9 søknader om fagområdeakkreditering fra 7 fagskoler. I tillegg mottok vi en søknad om endring i avgrensning av et akkreditert fagområde. Antallet søknader om akkreditering for fagområde er dermed det høyeste NOKUT noen gang har mottatt. Til sammenligning mottok vi 2 søknader i 2021, 3 i 2020 og 4 i 2019.

Akkreditering av høyere yrkesfaglig utdanning

I 2022 mottok vi 121 søknader om akkreditering av nye studieprogrammer innen høyere yrkesfaglig utdanning og 216 meldinger om endringer i eksisterende studieprogrammer.

Fagområdeakkrediteringer

De fleste fagskolene må søke NOKUT om akkreditering av nye utdanningstilbud. Med en fagområdeakkreditering får fagskolen fullmakter til å opprette og gjøre vesentlige endringer i egne

utdanninger på det akkrediterte fagområdet uten å søke NOKUT. Ordningen ble innført i 2012.

Stadig flere fagskoler har potensial til å oppnå fagområdeakkreditering og dermed akkreditere egne utdanninger. Det dreier seg om å jobbe systematisk med utdanningskvalitet over tid, knytte tilbudet til behovene i arbeidslivet og jobbe målrettet opp mot kravene som er satt til akkreditering av et fagområde.

En fagskole som får akkreditering, har dokumentert at den er i stand til selv å opprette studietilbud og gjøre vesentlige endringer innenfor det akkrediterte fagområdet. Fagskolen får dermed en større fleksibilitet i forvaltningen av egen studieportefølje. Ved inngangen til 2022 hadde 8 fagskoler akkreditering for til sammen 15 fagområder og ytterligere 2 fagskoler oppnådde akkreditering for til sammen 2 fagområder. Status ved utgangen av 2022 er at 9 fagskoler til sammen har akkreditering for 17 fagområder.

Akkreditering av høyere utdanning for universiteter og høyskoler

I 2022 akkrediterte vi totalt 14 bachelor- og masterutdanninger, inkludert 1 der det ble søkt om vesentlig endring, i tillegg til 3 ph.d.-utdanninger.

7 søknader fra 2021 ble trukket, 4 av disse etter at komiteene hadde levert sine innstillinger.

Av de 14 bachelor- og masterutdanningene vi ferdigbehandlet i 2022, ble 9 behandlet innen 6 måneder og 5 innen 12 måneder. Dette var i tråd med NOKUTs ambisjoner for saksbehandlingstid. 1 søknad fra våren 2021 tok det imidlertid mer enn 12 måneder å ferdigbehandle grunnet komplekse juridiske problemstillinger.

Det kom inn færre søknader enn forventet om

akkreditering av nye studieprogrammer på bachelor- og masternivå. Ved begynnelsen av 2022 hadde vi 18 søknader som ikke var ferdig behandlet i 2021. 17 av disse var fra høsten 2021 og var dermed ikke planlagt ferdigbehandlet før våren 2022.

Institusjonsakkreditering

En institusjonsakkreditering innebærer at de faglige fullmaktene utvides slik at institusjonen kan opprette og gjøre vesentlige endringer i studietilbudene. En universitetsakkreditering gir fullmakter til å akkreditere alle studietilbud selv, mens en høyskoleakkreditering innebærer fullmakter til å akkreditere alle studietilbud på bachelornivå. Slik akkreditering betyr at studentene og samfunnet kan ha høy tillit til at institusjonen kan bære fullmakter til å akkreditere studietilbud selv. I desember 2022 sendte Høgskolen i Innlandet inn en søknad om akkreditering som universitet. Arbeidet med denne søknaden vil starte opp i 2023, og den skal etter planen ferdigbehandles i 2024.

1. januar 2020 ble institusjonsakkreditering satt som et vilkår for at private institusjoner kan motta tilskudd fra KD. Bestemmelsen har en overgangsperiode på fem år. Dermed må alle private høyskoler som mottar statstilskudd, men ikke har institusjonsakkreditering, oppnå dette innen 1. januar 2025. Ved utgangen av 2022 manglet 6 slike private høyskoler institusjonsakkreditering. Høyskolene kan søke KD om unntak fra bestemmelsen. NOKUT har en institusjonsakkrediteringssøknad fra Høyskolen for ledelse og teologi under behandling, og i oktober 2022 sendte Bergen arkitektshøyskole inn en tilsvarende søknad. Planen er å ferdigbehandle disse to søknadene i 2023.

Digitalisering av akkrediteringsprosessene

Vi har utviklet et digitalt saksbehandlings-

F11

Saksbehandlingstid akkrediteringer. Ambisjon og resultat 2022

Type utdanning	Ambisjon	Resultat
Utdanninger ved fagskoler - studieprogram	50% innen 10 uker	Oppnådd
	Alle (innenfor ambisjonen om antallet ferdigstilte saker) innen neste søknadsfrist	Ikke oppnådd
Nye bachelor- og mastergrader	50% innen 6 måneder	Oppnådd
	Alle (innenfor ambisjonen om antallet ferdigstilte saker) innen neste søknadsfrist	Oppnådd
ph.d.	2 innen 15 måneder	Oppnådd

system for behandling av søknader fra fagskoler. I 2022 behandlet vi 56 søknader i dette systemet. Løsningen skal på sikt bidra til å øke kvaliteten i saksbehandlingen samt forenkle og effektivisere saksbehandlingsprosessen.

I desember 2022 lanserte NOKUT også nye søknadsportaler for høyskoler, universiteter og fagskoler som ønsker å sende inn en søknad om akkreditering av utdanningstilbud. Portalene vi brukte tidligere, ble overført til HK-dir 1. januar 2023, da de overtok ansvaret for godkjenning av utenlandsk utdanning. De nye portalene er foreløpig en minimumsløsning. All planlagt funksjonalitet er ikke på plass ennå, men vil utvikles gradvis etter hvert som NOKUT har ressurser til det.

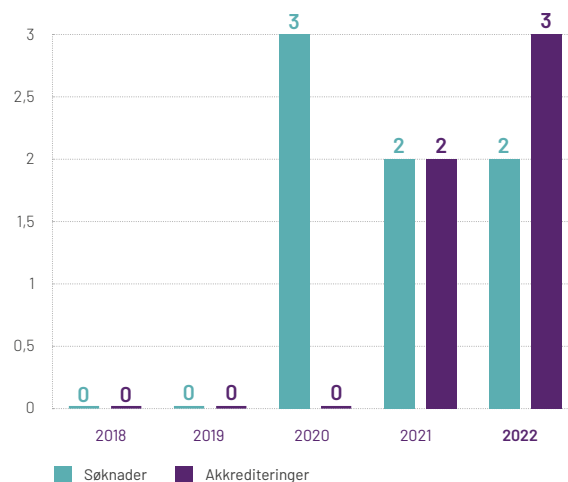
Disse løsningene vil effektivisere prosessen for både utdanningsinstitusjonene og NOKUT og må ses i sammenheng med strategien for digital omstilling i sektoren, hvor det blant annet blir lagt vekt på deling av data og å sette brukerne i sentrum.

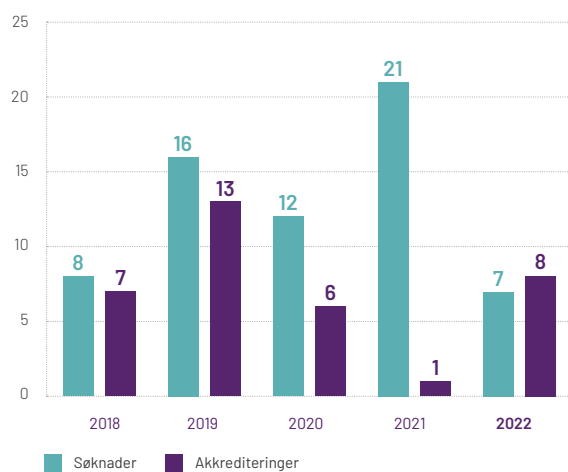
F12

Søknader og akkrediteringer 2018-2022

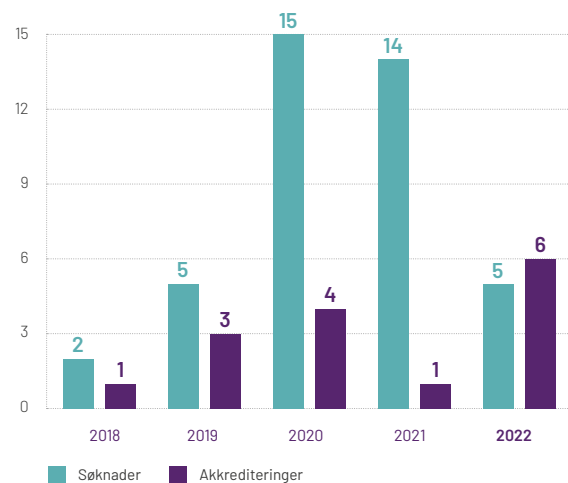
ph.d.

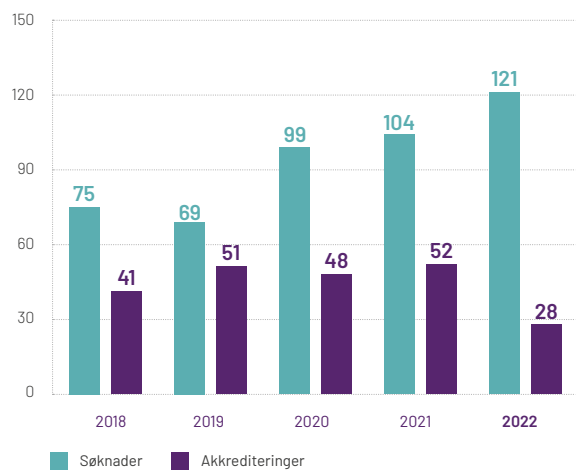
Mastergrader

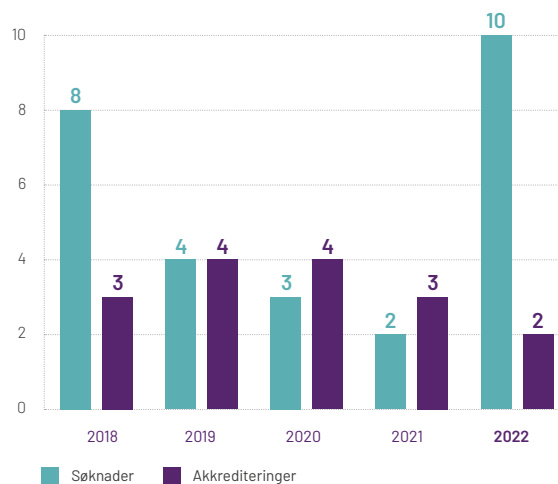
Bachelorgrader

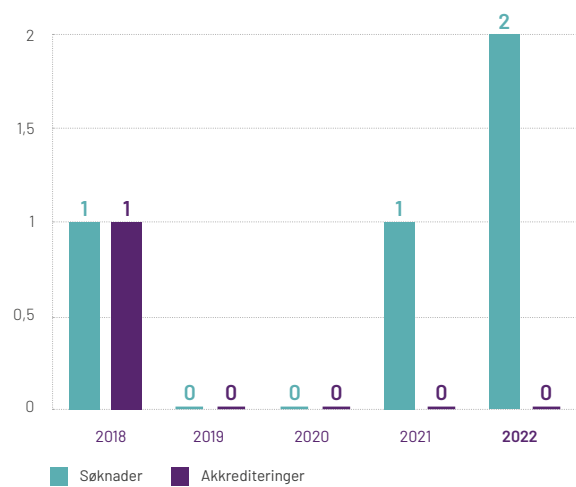
Utdanningstilbud ved fagskole

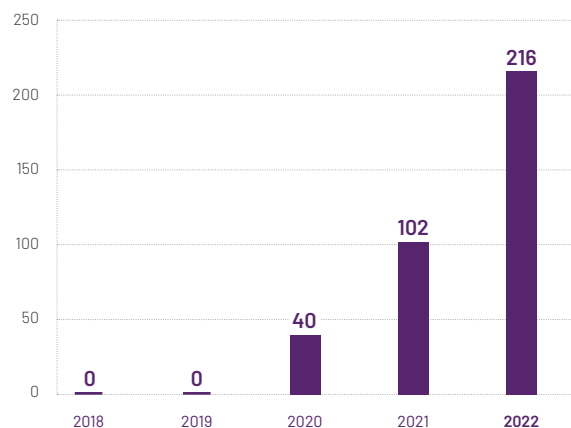
Fagområdeakkrediteringer

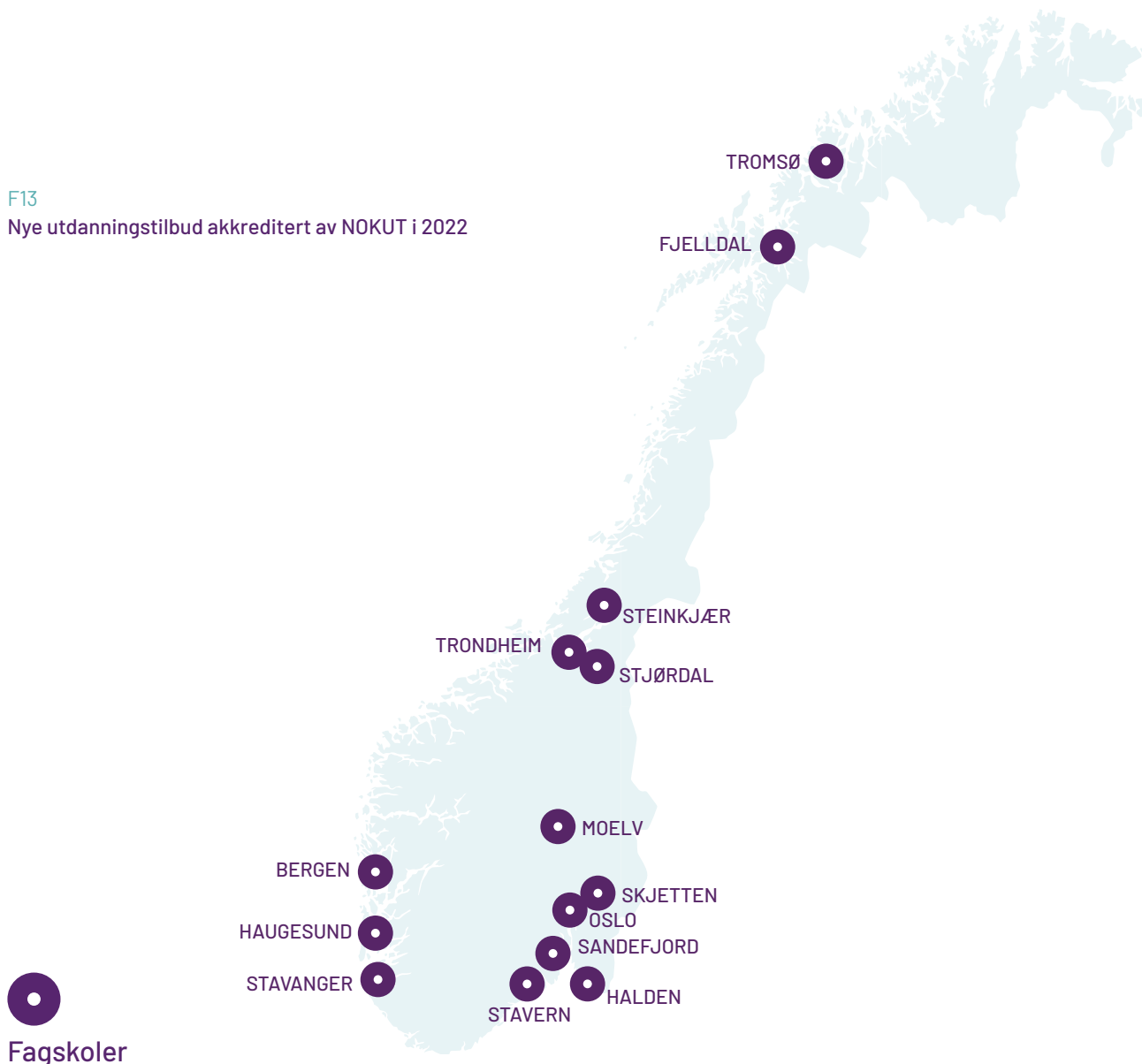

Institusjonsakkrediteringer

Endringer i utdanninger ved fagskole. Antall meldinger

Fagskoler

Navn utdanning	Fagskole	Studiested
Akutt syke - Klinisk observasjonskompetanse og handlingsberedskap	Fagskolen Rogaland	Stavanger
Automasjon	Fagskolen i Nord	Tromsø
Brann, redning og samfunnssikkerhet	Brann- og redningsskolen	Fjelldal, Stavern
Bærekraftig transport- og logistikkledelse	AOF Vestlandet Agder	Haugesund
Cybersikkerhet	Gokstad Akademiet AS	Oslo, Sandefjord
Digital markedsføring	Fagskolen Rogaland studiested Stavanger	Stavanger
Aktiv omsorg for eldre	Fagskolen Diakonova AS	Bergen, Oslo
Innovasjonsledelse og entreprenørskap	Neste Steg Norge AS	Internett
Juss for næringslivet - kontraktsrett og arbeidsrett	Norges Fagakademi AS	Internett
Juss for næringslivet - selskapsrett	Norges Fagakademi AS	Internett
Ledelse, drift og utvikling av ortopeditekniske verksteder	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Stjørdal
Mellomleder - byggdrift og eiendomsservice	Fagskolen Oslo	Oslo
Mellomleder - renhold	Fagskolen Oslo	Oslo
Minedykkeroperatør	Sjøforsvarets fagskole	Bergen
Nettverk- og systemadministrasjon	Gokstad Akademiet AS	Oslo, Sandefjord
Prosjektledelse i maskinentreprenørfaget	Norges grønne fagskole - VEA	Moelv, Skjetten
Regnskaps- og lønnsmedarbeider	Din kompetanse AS	Internett
Reiseliv og entreprenørskap	Fagskolen Rogaland	Stavanger
Renholdsledelse	AOF Vestlandet Agder	Haugesund
Sceneteknisk produksjon	Fagskolen Oslo	Oslo
Sosialt entreprenørskap	KBT fagskole AS	Trondheim, Steinkjær
Start it - introduksjon til programmering og it utvikling	Fagskolen Get Academy AS	Internett
Sykdomslære og legemidler for helsefagarbeidere i arbeid med den eldre pasienten i kommunale helse- og omsorgstjenester	Kompetansesenter for høyere yrkesfaglig utdanning AS	Internett
Søkeroptimalisering og digital synlighet	Gokstad Akademiet AS	Oslo, Sandefjord
Tverrfaglig velferdsteknologi	Fagskolen i Nord	Internett
Videomarkedsføring i sosiale medier	Din kompetanse AS	Internett
Webapp utvikling og design	Norwegian School of Technology AS	Oslo
Webdesign	Gokstad Akademiet AS	Oslo, Sandefjord

Høyere utdanning

Navn utdanning	Høyere utdanning	Stuedsted
Master i rettsvitenskap	Handelshøyskolen BI	Oslo
Master of Arts in Design/Master i design	Kristiania University College/Høyskolen Kristiania	Oslo
Master i barnevernsarbeid	Høgskolen i Østfold	Fredrikstad
Master in Sustainable Energy Technology	Western Norway University of Applied Sciences	Bergen
Master i utøvende rytmisk musikk	NLA Høgskolen	Oslo
Master i militære studier	Forsvarets Høgskole	Oslo
Master i avansert klinisk allmennsjukepleie	VID vitenskapelige høyskole	Bergen
Master of Science in Business Administration	Inland Norway university of Applied Sciences	Rena, Lillehammer, Kongsvinger
Ph.d. i digitalisering og samfunn	Høgskolen i Østfold	Fredrikstad, Halden
Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer	Høgskolen i Innlandet	Lillehammer
Ph.d. i helse og velferd	Høgskolen i Innlandet	Lillehammer, Hamar

TEMA

Fremtidens fagskole

Fagskolene spiller en viktig rolle i det totale utdanningslandskapet. De skal både bidra til et kompetanseintensivt arbeidsliv gjennom faglig påfyll for dem som allerede er i arbeid, og ha et tilbud til de som har ambisjoner om mer utdanning etter videregående opplæring. For å få et godt samsvar mellom tilbud og etterspørsel er det en naturlig utvikling at flere fagskoler får større fullmakter til selv å akkreditere utdanninger.

Nina Waaler
tilsynsdirektør

Med fagskoleutdanning menes yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse, kompetanseinnhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid. Med yrkesrettet utdanning menes utdanning som gir kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstiltak. Tradisjonelt var fagskolene små og med ulik bakgrunn og ulike begrunnelser for at de ble opprettet. Ofte ble utdanningstilbud opprettet for å dekke et bestemt behov i arbeidslivet. I 2004 kom fagskoleloven, som definerte fagskoleutdanning som del av høyere utdanning (tertiært nivå).

– Fagskolene hadde den gang ulike ambisjoner for nivået på utdanningene og plasseringen av dem i det norske utdanningssystemet. Nå ser vi flere større fagskoler med helt andre ambisjoner enn tidligere. Flere søker om fagområdeakkrediteringer, sier tilsynsdirektør Nina Waaler.

Institusjonsakkrediteringer neste steg

Tilsynsdirektøren legger til at NOKUT ser det som en positiv utvikling at fagskolene jobber strategisk og langsiktig med mål om å sikre seg en fagområdeakkreditering.

– En slik akkreditering for et fagområde kan bidra til at fagskolen kan omstille seg raskere og møte nye behov i arbeidsmarkedet. Enkelte fagskoler har nå flere akkrediterte fagområder, og det naturlige neste skrittet er å vurdere om de kan få institusjonsakkreditering, slik som universitetene og høyskolene, sier Waaler.

I stortingsmeldingen *Lærekraftig utvikling - Livslang læring for omstilling og konkurranseevne* fra 2019 lanserte Markussenutvalget ideen om institusjonsakkrediteringer for fagskoler. Utvalget mente en slik akkreditering kunne bidra til at man fikk opprettet tilbud raskere, i takt med arbeidslivets behov, og dermed gi bedre samsvar mellom tilbud og etterspørsel når det gjaldt relevant og fleksibel utdanning. I 2021 ble dette videreført i *Strategi for høyere yrkesfaglig utdanning*. Den inneholdt et forslag om å jobbe videre med institusjonsakkreditering for fagskoler.

Stor satsing på fagskolene

Regjeringen har de siste årene satset mye på fagskolene og utviklingen av kvaliteten og tilbudet for å møte fremtidens kompetansebehov. Økonomiske initiativer er satt i gang, og flere har fått midler til å opprette nye fagskoletilbud rundt om i landet. Målet har vært å få fagskoler som kan respondere raskere og mer presist på behovene i arbeidslivet, og som med større forutsigbarhet selv kan styre og videreutvikle porteføljen sin og dimensjoneringen av fagmiljøene. Samtidig vil dette gi mer robuste fagskoler som er i stand til å håndtere en selvakkrediteringsrett på samtlige fagområder, og som tydeligere tar rollen som ambassadører for høyere yrkesfaglig utdanning.

Søknadstallene for å få akkreditering for høyere yrkesfaglige studietilbud har økt de siste årene.

– Dette har lagt press på saksbehandlingen vår. Vanligvis har vi klart å behandle alle søknader fra én frist før neste frist kom. Samtidig med at søknadsmengden har økt, har en strammere økonomisk situasjon ført til at vi ikke har hatt tilstrekkelig med ressurser til å behandle søknadene så raskt som vi og fagskolene gjerne skulle ønske, sier Waaler.

Tilsyn med kvalitetsarbeidet

I 2018 begynte NOKUT å føre tilsyn med fagskolenes systematiske kvalitetsarbeid, slik vi har gjort i flere år for høyskolene og universitetene. For fagskolene er NOKUTs tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet et nytt virkemiddel.

– De foreløpige erfaringene vi har fra disse tilsynene, viser at fagskolene har behov for noe mer veiledning, erfaringsdeling og oppfølging av den interne kvalitets sikringen de selv har ansvaret for. Vi ser også at fagskolene som går gjennom et slikt tilsyn, får økt kunnskap om regelverket og et større og bredere engasjement rundt sitt systematiske kvalitetsarbeid, og justerer kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet sitt, avslutter Waaler.

Universiteter, høyskoler, fagskoler og studentsamskipnader forstår og etterlever regelverket

NOKUTs arbeid for å sikre at regelverket etterleves, omfatter regelverksutvikling, veiledning, erfaringsdeling og ulike typer tilsyn. I 2022 gjorde vi en rekke regelverksutviklingsoppgaver på direkte oppdrag fra KD, og kontrollerte regelverksetterlevelsen på økonomi- og samfunnsikkerhetsområdet i tråd med ambisjonene for året. Samlet sett har kontrollene avdekket en god del mangler. På samfunnsikkerhetsområdet erfarer vi likevel at departementets forventninger til virksomhetene oppfylles bedre enn ved tidligere kontroller. Særlig gjelder det for virksomhetenes risiko- og sårbarhetsanalyser.

Resultatene fra arbeidet i 2022 understøtter vår vurdering av at NOKUTs arbeid har god effekt og at måloppnåelsen er tilfredsstillende innenfor de rammene vi har hatt.

De siste årene har KD gitt NOKUT ansvaret for en rekke forskrifter på utdanningsfeltet. NOKUT har forvaltningsansvaret for disse forskriftene:

- forskrift om private universiteter, høyskoler og fagskoler – krav til regnskap mv.
- forskrift om studentsamskipnader
- forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler
- forskrift om godskrivning og fritak av høyere utdanning
- forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning
- forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat
- forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

- forskrift om ansettelse på innstegsvilkår
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning
- forskrift om akkreditering av og tilsyn med høyere yrkesfaglig utdanning
- forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)
- forskrift om overtredelsesgebyr etter universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven

Forvaltningsarbeidet omfatter at vi utvikler og vedlikeholder regelverket slik at det er treffsikkert og brukervennlig. KD har likevel det overordnede ansvaret for å fastsette og fortolke forskriftene.

Ved overgangen til 2023 ble ansvaret for forvaltningen av følgende seks forskrifter overført til HK-dir, som et ledd i omorganiseringen av kunnskapssektoren:

- forskrift 21. desember 2018 nr. 2221 godkjenningsforskriften
- forskrift 30. juni 2006 nr. 859 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning
- forskrift 15. desember 2005 nr. 1506 om egenbetaling ved UH
- forskrift 31. januar 2006 nr. 102 om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat
- forskrift 9. februar 2006 nr. 129 om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger – personalforskrift
- forskrift 24. mars 2015 nr. 341 om ansettelse på innstegsvilkår

Økt regelverksetterlevelse i sektoren

Egeninitiert utviklingsprosjekt for å sikre grunnlaget for NOKUTs regelverksforvaltning

For å kvalitetssikre NOKUTs forvaltningsgrunnlag og forvaltningspraksis planla vi å gjennomgå kravene til akkreditering, innrettingen av sakkundiginstuttet og oppgradering av NOKUTs forvaltningspraksis i 2022. Vi begynte å gå gjennom kravene til akkreditering, men har utsatt de resterende punktene til 2023 grunnet omfanget av regelverksoppdrag fra KD i 2022.

Regelverksoppdrag fra KD

Oppsummering av NOKUTs erfaringer med kriterier for akkreditering som universitet

11. mai 2022 satte regjeringen ned en ekspertgruppe som skulle vurdere kravene for akkreditering som universitet. Mandatet var blant annet å vurdere hvilke krav som er nødvendige for å opprettholde høy kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanning, forskning og formidling.

I tillegg skulle de vurdere om noen av kravene i dag er u hensiktsmessige. 27. juni fikk NOKUT i oppdrag fra KD å gå gjennom og oppsummere erfaringene våre med de kriteriene for akkreditering som universitet som ligger i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften i dag. Oppsummeringen ble sendt til KD i oktober 2022, og NOKUTs arbeid er inkludert i ekspertgruppens anbefalinger levert i januar 2023.

Grunnlag for høring om endringer i universitets- og høyskoleloven

Vi har utarbeidet grunnlag for høringen om endringer om tilsyn med private institusjoner og grunnlag for høringen om forskriftshjemler for regler om tilsyn, akkreditering og administrative reaksjoner etter universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

Endringer i reguleringen av virkeområdet til universitets- og høyskoleloven

Vi har også utarbeidet grunnlag og sendt endringer i reguleringen av virkeområdet til universitets- og høyskoleloven ut på høring. Oppsummeringen av høringen og NOKUTs anbefaling blir sendt til KD i starten av 2023.

Revidering av forskrifter

NOKUT har revidert tre forskrifter som omfatter ansettelse:

- forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat

- forskrift om ansettelse på innstegsvilkår
- forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

Revideringsarbeidet var omfattende. Det inkluderte blant annet et foreløpig utkast til en ny sammenslått forskrift for ansettelse under universitets- og høyskoleloven.

For tre regelverksoppgaver som ble omtalt i tildelingsbrevet til NOKUT for 2022, er vi i dialog med KD om hvordan vi kan løse dem.

Disse oppgavene er

- gjennomgang av forskriftene til universitets- og høyskoleloven
- å utarbeide forslag til forskrift om retningslinjer for tilskuddsordningen for private høyskoler, et arbeid som starter i 2023
- å utarbeide forslag til krav for institusjonsakkreditering av fagskoler

Kontroll av statlige virksomheter under KD

KD har gitt NOKUT ansvaret for kontroll av økonomiforvaltningen og arbeidet med samfunnsikkerhet ved statlige universiteter og høyskoler, HK-dir, NUPI, Forskningsrådet og De nasjonale forskningsetiske komiteene, i alt 26 institusjoner og virksomheter.

Kontroll av økonomiforvaltningen ved statlige utdanningsinstitusjoner

NOKUT har ansvaret for kontroll av økonomiforvaltningen ved statlige utdanningsinstitusjoner underlagt KD. Dette innebærer kontroll av kvaliteten på virksomhetenes rapportering om styring og kontroll. I tillegg består kontrollen av en analyse av virksomhetenes økonomi knyttet til virksomhetskapital og avsetninger. Vi påpeker også svakheter og foreslår forbedringer i eksisterende regelverk og rapporteringskrav.

Økonomikontrollen er egnet til å avdekke enkelte innholdsmessige mangler, manglende rapportering og hvorvidt innholdet i årsrapporten er i samsvar med rapporteringskravene fra KD. Av de 26 virksomhetene vi kontrollerte i 2022, fant vi mangler ved 24. Vi har rapportert til KD hvilke institusjoner som har svak økonomi eller svakheter ved rapporteringen.

Kontroll med institusjonenes arbeid med samfunnsikkerhet

NOKUTs kontrollmetode gjør at vi kan kontrollere statlige virksomheters arbeid med

samfunnsikkerhet. Den årlige kontrollen vår av virksomhetenes årsrapporter inkluderer en samlet oversikt over antall avvik fra departementets rapporteringskrav på området, og indikerer hvordan virksomhetene arbeider med samfunnsikkerhet.

I tillegg gjennomførte vi i 2022 en mer inngående kontroll av fire virksomheter, basert på en risikovurdering. En slik kontroll gjør at vi kan vurdere om de utvalgte virksomhetene formelt etterlever departementets krav og forventninger. Kontrollen viste enkelte mangler ved samtlige virksomheter, og de fire virksomhetene mottok separate tilbakemeldinger fra NOKUT i etterkant av kontrollene. Kontrollene gir KD oversikt over arbeidet med samfunnsikkerhet, bedre grunnlag for etatsstyring, økt beredskap og økt bevissthet rundt samfunnsikkerhetsarbeidet i sektoren.

For å si mer presist hvilken effekt kontrollarbeidet vårt har på samfunnsikkerhetsarbeidet, kreves det en måling over lengre tid. Vi ser imidlertid at virksomhetene oppfyller departementets forventninger bedre enn ved tidligere kontroller, særlig når det gjelder risiko- og sårbarhetsanalyser.

Ansvaret for kontroll av samfunnsikkerhetsarbeidet inkluderer også kontroll med informasjonssikkerheten. Vi venter på en avklaring fra KD om hvilke forventninger de har til NOKUT på dette området, og har derfor ikke gjennomført noen kontroll med informasjonssikkerheten i 2022.

Kontroll av årsregnskap og regnskap ved private utdanningsinstitusjoner og studentsamskipnader

Økonomikontrollen er egnet til å avdekke enkelte innholdsmessige mangler, manglende rapportering og hvorvidt innholdet i årsrapporten og styrets årsberetning er i samsvar med rapporteringskravene fra KD. Dette kommer i tillegg til tilsynsvirksomheten vår.

I 2022 kontrollerte vi samtlige 54 virksomheter og fant mangler ved 41. Departementet har fått en oversikt over økonomisituasjonen hos virksomhetene og bedre grunnlag for styringsdialog med virksomhetene.

TEMA

ENQA og de europeiske kvalitetsstandardene

Hvert femte år må alle kvalitetssikringsorganer gjennom en evaluering for å få være medlem av den europeiske paraplyorganisasjon for nasjonale kvalitetsorganer, ENQA. I 2022 startet evalueringen av NOKUT.

Nina Waaler |
tilsynsdirektør

NOKUT har søkt om og fått godkjent at vi denne gangen kan gå gjennom en mer målrettet og slank evaluering, en såkalt targeted review. Dette er en ny evalueringsform, som legger mer vekt på kvalitetsutvikling enn direkte kvalitetskontroll, og den er et samarbeid mellom ENQA og EQAR. Rapporteringskravet er da mindre, siden det kun er enkelte deler av kvalitetskravene som blir vurdert. Det går likevel med mange timer til en slik evaluering, men ifølge tilsynsdirektør Nina Waaler er utbyttet stort.

– ENQA-evalueringen har fått oss til å gjøre opp status på hvordan vi oppfyller alle ESG-standardene. Den har bidratt til å formalisere enkelte av prosessene våre og fått oss til å reflektere over metodene våre og ta valg for videre utvikling, sier hun.

ESG-standardene

Når ENQA evaluerer NOKUT, ser de på om vi oppfyller ESG-standardene (*European Standards and Guidelines*). Dette er et sett med standarder og retningslinjer for intern og ekstern kvalitetssikring av utdanninger på høyskoler og universiteter. De er utformet for å sikre felles rammer for kvalitetssikringssystemer for læring og undervisning på europeisk, nasjonalt og institusjonelt nivå, og gjelder for all høyere utdanning som tilbys i Europa uavhengig av studiemåte eller utdanningssted.

– ESG er ikke standarder for kvalitet og beskriver heller ikke hvordan kvalitetssikringen skal utføres, men de gir oss en veiledning og dekker de områdene som er avgjørende for studietilbud med god kvalitet i høyere utdanning, sier Waaler.

Standardene legger vekt på kvalitetssikring av læring og undervisning i høyere utdanning, inkludert læringsmiljø og relevante koplinger til forskning og innovasjon.

ENQA-evalueringen

Det er NOKUTs oppgave å påse at høyskolene og universitetene følger disse standardene.

Evalueringskomiteen til ENQA vurderer om arbeidet vårt med kvalitetssikring og utvikling i norsk høyere utdanning oppfyller de felleseuropeiske kravene.

– Første steg var en selvevalueringsrapport, som vi sendte i juli. I den gikk vi gjennom hvordan vi arbeider med evalueringer av utdanningskvalitet, institusjonenes kvalitetsarbeid og akkrediteringene av studieprogram og institusjoner med blant annet oppfølgingsseminarer to år etter tilsyn. Vi omtalte også hvordan vi følger opp studieprogrammer mer overordnet, ikke bare de som NOKUT akkrediterer. Når vi har tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet, sjekker vi for eksempel at institusjonene selv har mekanismer for å følge opp studieprogrammene. Vi viste også til risikovurderingene våre, sier Waaler.

Besøk hos NOKUT

I starten av desember kom evalueringskomiteen fra ENQA på besøk til NOKUT for å intervju ansatte, ledere og eksterne samarbeidspartnere.

– Dette er en viktig del av evalueringen. Her gikk de gjennom selvevalueringen vår og vi utdypet elementer de var opptatt av, og svarte på oppfølgings spørsmål, forklarer Waaler.

Den endelige rapporten fra evalueringen kommer i løpet av våren 2023. Basert på funnene i denne vurderer ENQA videre medlemskap for NOKUT og registrering i det felleseuropeiske registeret over kvalitetsorganer for høyere utdanning (EQAR).

[Les mer om ENQA-evalueringen](#)

[Les mer om ENQA](#)

Sektoren og samfunnet er godt informert om kvalitetstilstanden ved universitet og høyskoler og fagskoler

For å bidra med god informasjon om kvalitetstilstanden gjør NOKUT undersøkelser, evalueringer, utredninger og analyser, og formidler kunnskap gjennom ulike kanaler til målgruppene våre og andre interessenter i kunnskapssektoren. Resultatene fra arbeidet i 2022 viser at NOKUTs arbeid har god effekt og at måloppnåelsen er tilfredsstillende.

Evalueringene gir institusjonene, myndighetene og samfunnet informasjon om kvaliteten på utdanningene vi evaluerer. I tillegg får institusjonene og myndighetene nyanserte vurderinger av kvaliteten og anbefalinger for videreutvikling av kvaliteten på både institusjonelt og nasjonalt nivå. Dette legger grunnlaget for å videreutvikle og heve kvaliteten i utdanningene.

I 2022 gjennomførte NOKUT nasjonale undersøkelser, som Studiebarometeret, nasjonale deleksamener og andre evalueringer og analyser for det aller meste i henhold til plan. Vi avsluttet en evaluering av lektorutdanningene, og startet opp med evalueringer av grunnskolelærerutdanningene og

profesjonsstudiene i medisin. Evalueringen vår av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) avsluttes i 2023, og ikke i 2022 som opprinnelig planlagt. NOKUTs kartlegging av praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) slutføres også i 2023.

Studiebarometeret er under utvikling. I 2022 evaluerte analysefirmaet Faugert/Technopolis Studiebarometeret for høyere utdanning. Evalueringen viser at det gir et vesentlig bidrag til NOKUTs måloppnåelse, men ga også anbefalinger til hvordan den kan bli enda bedre. Noen av anbefalingene ble tatt til følge allerede i 2022, mens andre forbedringer og endringer vil implementeres i senere undersøkelser.

De nasjonale deleksamenene gir enhetlige målinger av studentenes eksamensprestasjoner i fagene som prøves. I tillegg gir de et sammenligningsgrunnlag og bidrar til dialog og kunnskapsbasert refleksjon og utvikling, både innad på institusjonene, mellom campuser og på tvers av institusjoner. I 2022 har NOKUT digitalisert de nasjonale deleksamenene. Dette arbeidet

krevede mer personalressurser i 2022 enn det som blir nødvendig når NOKUT har fått mer erfaring og rutine med å gjennomføre digitale nasjonale deleksamener i fullt omfang.

NOKUT bruker ulike kanaler for å nå ut med informasjon om kvalitetstilstanden i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. I 2022 arrangerte vi flere frokostmøter og fagseminarer. I tillegg la vi ut informasjon på egne nettsider, spilte inn podkaster og deltok med uttalelser og kronikker i samfunnsdebatten.

Å delta i relevante internasjonale samarbeid er også viktig for NOKUTs måloppnåelse. Vi har fått innvilget prosjektmidler fra EU-kommisjonen til det treårige prosjektet *Learning Outcomes: Best practice Schemes, Transparency, Experience and Research* (LOBSTER). Prosjektet varer ut 2023 og skal blant annet produsere en større informasjons- og veiledningspakke for personer som jobber med å utvikle, gjennomføre og revidere studietilbud.

Mer systematisk og lett tilgjengelig informasjon om kvalitetstilstanden på fag og studieprogrammer

De nasjonale deleksamenene for grunnskolelærerutdanningene, sykepleie og barnevernsfaglige mastere

Siden 2015 har NOKUT hatt ansvaret for ordningen med nasjonale deleksamener. I 2022 gjennomførte vi totalt 8 eksamener med til sammen 8 663 kandidater på en god måte. For å få dette til involverte vi rundt 150 sensorer, 4 eksamensgrupper, 3 referansegrupper og mange emneansvarlige, undervisere, eksamenskontorer og eksamensvakter.

Resultatene fra eksamenene bidrar til at vi får enhetlige målinger av studentenes eksamensprestasjoner i fagene som prøves. Resultatene åpner videre for sammenligninger, dialog og kunnskapsbasert refleksjon og utvikling, både innad på institusjoner, mellom campuser og på tvers av institusjoner. Dersom det blir rom for å prioritere det ønsker NOKUT å arbeide med analyse og sammenstillinger som grunnlag for å stimulere dette utviklingsarbeidet. Digitaliseringen av de nasjonale deleksamenene er med på å effektivisere arbeidet med eksamenene, bedre kvalitetssikringen og gi kortere tid for sensurering. Les mer om digitaliseringsarbeidet i temasak om Digitaliseringen av Nasjonal deleksamen.

Matematikdidaktikk og algebraisk tenking for lærerstudenter (GLU) for trinn 1-7 og trinn 5-10

Vi holdt to eksamener for GLU 1-7 og to eksamener for GLU 5-10 fordelt på 12 institusjoner og 22 studiesteder. Vårens eksamen ble

gjennomført som en digital hjemmeeksamen. Da pandemien er under kontroll, gikk vi tilbake til skoleeksamen for høstens eksamen.

I september deltok vi på et seminar for matematikklærere i grunnskolelærerutdanningene i Kristiansand. En del av fellespresentasjonene handlet om Nasjonal deleksamen. Vi presenterte hvordan vi arbeider med nasjonale eksamener og med eksamenskvalitet. Dette var også en fin arena for å vise hvordan vi kan benytte data fra nasjonale eksamener til å sammenligne praksiser og fagmiljø for kvalitetsutvikling.

Anatomi, fysiologi og biokjemi for sykepleiestudenter (AFB)

Vi har gjennomført tre eksamener i AFB ved 13 institusjoner og 30 studiesteder. Dette var én eksamen mer enn normalt, fordi enkelte studenter ikke fikk tatt eksamen i desember 2021 på grunn av covid-restriksjonene. NOKUT opprettet eksamensgrupper og referansegrupper, og holdt kalibreringsmøter for de tre eksamenene. Slik la vi til rette for at det utviklet seg et fagmiljø for å diskutere læring og vurdering. Dette førte til god kommunikasjon og samhandling på tvers av institusjoner og mellom fagpersoner fra ulike fagmiljøer.

Rettsanvendelse for masterstudenter i barnevernstudentene

Etter nye forskrifter for to barnevernsfaglige mastere har NOKUT i 2022 jobbet sammen med institusjonene for å utvikle en nasjonal eksamen for studentene ved disse utdanningene. NOKUT satte ned en eksamensgruppe og en referansegruppe med deltagere fra institusjoner

som startet mastere i barnevernsfaglig arbeid høsten 2022 eller starter høsten 2023. Disse gruppene har bidratt til å skape et nasjonalt miljø for jussundervisning i barnevern og bygget relasjoner mellom institusjoner og fagpersoner. Det ble utviklet en prøveeksamen med sensorveiledning. Flere institusjoner valgte å gjøre denne eksamenen obligatorisk, slik at både studentene og underviserne fikk kjennskap til krav, nivå og rammer på en nasjonal deleksamen. Første ordinære eksamen ble holdt i desember 2022 for rundt 200 studenter.

Den nasjonale deleksamenen har ført til at både studenter og undervisere vier større oppmerksomhet til faget rettsanvendelse. Utdanningene har benyttet den nasjonale eksamenen som et grunnlag for å sammenligne resultater og diskutere læring, vurdering og utdanningskvalitet i barnevern generelt og i juss i barnevern spesielt. Eksamenen har også bidratt til å løfte vurderingsfaglig kompetanse inn i utdanningene. Det er gode muligheter for at nasjonal eksamen kan bli et godt verktøy for kvalitetsheving i barnevernutdanningene.

Evaluering av lektorutdanningene

Vi har lansert sluttrapporten fra evaluering av lektorutdanningene. Disse utdanningene kvalifiserer studentene til å undervise på ungdomsskole og videregående skole. Femårig lektorutdanning ble introdusert i 2003, med ny rammeplan i 2013. Evalueringen bygde på en kartlegging fra 2019 som viste at utdanningene

F14

Antall deltagere på nasjonale deleksamener i 2022

har flere utfordringer, særlig med manglende integrasjon mellom teori og praksis, lav fullføringsgrad og en kompleks organisering.

NOKUT startet evalueringen av de femårige integrerte lektorutdanningene i 2019. Målet var å få frem kunnskap om kvalitetstilstanden slik at vi kan gi råd til lektorutdanningene og bidra til videre kvalitetsutvikling. Dette er første gangen lektorutdanningene har blitt evaluert.

Vi har i etterkant av evalueringen spurt kontaktpersonene våre ved lektorutdanningene hvordan de har opplevd prosessen og evalueringsrapporten. Flertallet av kontaktpersonene mente at evalueringen har fått frem kunnskap om kvaliteten i lektorutdanningen ved deres institusjon i stor eller svært stor grad, og at evalueringen har bidratt til videre kvalitetsutvikling ved institusjonen i stor eller svært stor grad. Kontaktpersonene opplevde særlig selvevalueringen og rapportene med funn fra spørreundersøkelser som nyttig for kvalitetsutviklingen ved lektorutdanningen deres.

NOKUT lanserte sluttrapporten fra evalueringen på NOKUT-frokost i oktober 2022.

I 2023 vil vi arrangere et digitalt oppfølgingsseminar for lederne av lektorutdanningene for å bidra til at institusjonene kan ta stilling til de anbefalingene som er kommet, og kan planlegge hvordan de vil bruke evalueringen.

[Les mer om evalueringen på nokut.no](#)

Evaluering av nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (Rethos)

I 2022 publiserte NOKUT resultatene fra evalueringen av hvordan utdanningsinstitusjonene har implementert de nye nasjonale retningslinjene for helse- og sosialfagutdanningene (Rethos).

Formålet er å få informasjon som er nyttig for institusjonenes studieplanarbeid og for videreutviklingen av retningslinjene som styringsystem for disse utdanningene. Retningslinjene beskriver hvordan utdanningene skal være bygd opp, og hvilke læringsutbytter institusjonene skal sikre. De skal bidra til at kandidatene får likeverdig sluttkompetanse. Utdanningene som har inngått i evalueringen, er barnevernspedagog, sosialt arbeid, ergoterapi, bioingeniør, medisin, psykologi, tannpleie og paramedisin.

I evalueringen kom det frem at studieplanene i stor grad er i tråd med de nasjonale retningslinjene, men at de oppleves som begrensende på studieprogrammets handlingsrom. Det er betydelig variasjon i hvordan institusjonene har samarbeidet med helsetjenestene rundt utviklingen av ny studieplan, der noen utdanninger og

institusjoner har lyktes med å få til et omfattende samarbeid, mens andre utdanninger og institusjoner bare i begrenset grad har samarbeidet med tjenestene.

Resultatene er nyttige for institusjonene, programgruppene og styringsgruppen for retningslinjene i det videre arbeidet. Tjenesterepresentantene som har blitt intervjuet, har klare meninger om hva som skal til for å sikre et godt samarbeid. De ønsker å bli involvert tidlig i prosessen, slik at de kan være med og påvirke den overordnede tematikken i studieplanarbeidet. Videre mener de det bør være en bredde i utvalget av tjeneste- og studentrepresentanter.

[Les mer om evalueringen på nokut.no](#)

Evaluering av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR)

Vi har ferdigstilt datainnsamlingen, utført større analyser og skrevet deskriptive rapporter som sammenstiller og presenterer datagrunnlaget for store deler av evalueringen av NKR. Så langt er én av disse publisert.

I tillegg var vi til stede i fora der NKR diskuteres, for å kunne bidra til kommunikasjonen om den kommende evalueringsrapporten og delta i diskusjonene. Blant annet deltok vi på Fagskolekonferansen, UHRs årsmøte og Arendalsuka. NOKUT har også bidratt til virksomhetsbarometeret til HK-dir. Det inneholder en egen del om NKR og arbeidslivets kjennskap til dette.

NKR er et rammeverk som skal bidra til læring hele livet og på alle livets arenaer. Både studenter, lærere, arbeidsgivere og samfunnet er en del av dette. Det å sette utbyttet av ulike former for læring i sentrum skal øke kvaliteten og gjennomsiktigheten til alle læringsløpene vi møter gjennom livet.

Våren 2021 startet NOKUT på evalueringen der vi ser nærmere på hvilke funksjoner og effekter NKR har i dag.

I evalueringen har vi

- vurdert om disse virkningene er i tråd med formålene med NKR
- lagt til rette for kunnskapsbasert videreutvikling av NKR på områdene regulering av utdanning og utdanningskvalitet, og mobilitet og livslang læring

Når evalueringsarbeidet er klart, vil det gi et viktig kunnskapsgrunnlag for justering og politikktutforming på området. Sluttrapporten blir lansert våren 2023.

[Les mer om evaluering av NKR](#)

Evaluering av grunnskolelærerutdanningene 1-7 og 5-10

Høsten 2022 begynte vi arbeidet med evaluering av grunnskolelærerutdanningene (GLU) 1-7 og 5-10. Evalueringen vil pågå ut 2024. Resultatene er nyttige for KD i arbeidet med å utvikle GLU, spesielt i arbeidet med regjeringens stortingsmelding om profesjonsutdanningene og det pågående rammeplanarbeidet for lærerutdanningene, og de er nyttige for institusjonenes arbeid med videreutvikling av utdanningene.

Vi har foreløpig utarbeidet en prosjektplan og identifisert evalueringstemaer og -spørsmål i dialog med GLU-utdanningene og andre sentrale aktører. Denne dialogen har i seg selv effekt, ved at den utfordrer institusjonene til å reflektere over styrker og utfordringer i utdanningene.

Evaluering av medisinstudenter

Høsten 2022 startet NOKUT opp forarbeidet for å evaluere medisinstudenter i Norge. Denne utdanningsevalueringen koordineres med Forskningsrådets fagevaluering innen medisin- og helsefag, og er en del av det nasjonale rammeverket for evalueringer av forskning og høyere utdanning. Rammeverket har to viktige målsettinger: a) at evalueringresultater fra forskning og høyere utdanning bedre skal kunne sees i sammenheng, og b) at forsknings- og utdanningsevalueringer skal koordineres for å begrense belastningen på institusjonene og for å bedre kunne utnytte informasjon og data på tvers. Resultatene vil bli nyttig for medisinmiljøenes og myndighetenes arbeid med å videreutvikle medisinstudenter og for NOKUTs eget kvalitetsarbeid.

I januar 2023 vil vi invitere til innspillmøter med aktuelle aktører for å identifisere relevante temaer for evalueringene.

Sluttrapporten vil bli lansert ved årsskiftet vinteren 2025.

De nasjonale undersøkelsene

NOKUT gjennomfører tre nasjonale undersøkelser: Studiebarometeret for fagskolestudenter, Studiebarometeret for høyere utdanning og underviserundersøkelsen.

De to studentundersøkelsene viser hvordan studentene opplever utdanningskvaliteten på sitt studium. Resultatene ligger tilgjengelig på en egen nettside, studiebarometeret.no.

Studiebarometeret skal bidra til å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning ved å gi

institusjonene, fagmiljøene og studentene nyttig informasjon til eget kvalitetsarbeid. Vi arbeider kontinuerlig for at resultatene skal være nyttige for sektorene, og for at så mange som mulig skal svare på undersøkelsene. Studiebarometerdata brukes til forsknings- og analyseformål og er viktige for kunnskapsgrunnlaget vårt, for andre myndigheter, for resten av sektoren og for samfunnet, men aller mest for studieprogrammene og utdanningsinstitusjonene som bruker informasjonen i kvalitetsarbeidet sitt. Studiebarometeret gir også studiesøkere informasjon som gjør det enklere å velge studieprogram og studiested.

Underviserundersøkelsen gjennomføres om lag hvert fjerde år og ble sist gjennomført i 2021. Den gir et representativt bilde av de vitenskapelig ansattes vurderinger av kvaliteten på studieprogrammer ved høyskoler og universiteter. Undersøkelsen kartlegger hvordan underviserne jobber med undervisning og læring, hva slags prioriteringer og avveininger de gjør, hvilke muligheter og hvilke hindringer som foreligger, og hvilke faglige eller andre ressurser de har tilgjengelig. Underviserens oppfatninger og tilbakemeldinger er til hjelp for myndigheter, institusjoner og fagmiljø i arbeidet med videreutvikling av kvaliteten i norsk høyere utdanning.

Samlet er de nasjonale spørreundersøkelsene en viktig del av NOKUTs kunnskapsgrunnlag i forbindelse med evalueringer, tilsyn og tilrettelegging for erfaringsdeling, og for å kunne identifisere potensial for videreutvikling av kvalitet og kvalitetsarbeid. Like viktig er det at kunnskapen også går den andre veien. I tilsyn og evalueringer fanger vi opp utviklingen og trender, og denne kunnskapen om kvalitet og kvalitetsarbeid bruker vi til å videreutvikle de nasjonale undersøkelsene, slik at de blir relevante for institusjonenes kvalitetsarbeid i

tillegg til NOKUTs og andre myndigheters behov for informasjon.

Videreutvikling: Viktig kilde for kvalitetsarbeidet

I 2022 ble Studiebarometeret for høyere utdanning evaluert eksternt av analysefirmaet Faugert/Technopolis. Resultatene ble presentert på en NOKUT-frokost i juni. Hovedresultatet er at Studiebarometeret utgjør en viktig informasjonskilde i kvalitetsarbeidet for mange utdanningsinstitusjoner, og det er et nyttig verktøy for NOKUT, KD og andre myndigheter. Evalueringen ga også god informasjon om hva vi må gjøre for at Studiebarometeret skal bli enda mer nyttig for institusjonene. I rapporten kommer analysefirmaet med anbefalinger til NOKUT for videre utvikling av Studiebarometeret.

De mener NOKUT bør

- tydeliggjøre formålet med Studiebarometeret
- korte ned spørreskjemaet i studentundersøkelsen
- tenke over når i studieforløpet studentene bør motta undersøkelsen
- øke fleksibiliteten i undersøkelsen
- gjøre undersøkelsen mer tiltalende og mer brukervennlig for studentene
- gjenoppta læringsseminarer med lærestedene
- involvere studenter i tolkning og analyse av resultatene
- tydeliggjøre mulighetene for utviklede analyser av undersøkelsen
- bruke lignende undersøkelser i andre land som inspirasjon

Vi har allerede gjennomført noen av de anbefalte endringene, men det vesentligste

vil bli gjort neste gang NOKUT gjennomfører Studiebarometer for høyere utdanning. Den forbedrede nytten av Studiebarometeret vil derfor først komme til syne om noen år. De foreløpige tilbakemeldingene fra institusjonene er at forslagene til endringer er gode.

Les mer om veien videre for Studiebarometeret på nokut.no

Tematiske dypdykk fra de nasjonale undersøkelsene

Analysen: Godt studiemiljø i krisetider

Vi har startet arbeidet med den tematiske analysen om opprettholdelsen av godt studiemiljø i krisetider. Målet for analysen er todelt: Det ene er å avdekke tiltak og praksis på et utvalg studieprogrammer som hadde særlig gode resultat på spørsmålene om faglig og sosialt miljø under pandemien. Det andre er å dele kunnskapen med sektoren i form av en analyse-rapport. Formålet er at kunnskapsdeling på tvers i sektoren skal bidra til at fagskoler og studieprogrammer i større grad kan opprettholde et godt sosialt og faglig miljø under eventuelle fremtidige kriser der det forekommer betydelig endringer i undervisningsformen.

Analysen lanseres i 2023. Dekvalitative intervjuene med studenter og ansatte ble gjennomført i 2022 sammen med foreløpige kvantitative analyser.

Analysen: sykepleierstudentenes tilfredshet

Hvert år velger vi ut noen temaer fra studentundersøkelsen som vi analyserer dypere. I 2022 begynte vi å se på hvor tilfredse sykepleierstudenter er med studieprogrammet sitt. Analysen kan gi

STUDIEBAROMETERET

Studiebarometeret for fagskolestudenter

Våren 2022 gjennomførte NOKUT for femte gang en nasjonal undersøkelse om studiekvalitet blant fagskolestudentene. Om lag 22 000 fagskolestudenter på rundt 720 utdanningstilbud ved 57 fagskoler fikk tilsendt undersøkelsen, noe som gjør den til den største noensinne.

Undersøkelsen ble gjennomført som planlagt i perioden mars-mai, og hovedrapporten ble lansert på NOKUT-frokost i oktober. 42 prosent av studentene svarte på undersøkelsen, som er et godt resultat med tanke på at det var en overlapp med perioden for

SHOT-undersøkelsen (Studentenes helse og trivsel), og at det var påskeferie i løpet av svarperioden. Oppmerksomheten rundt resultatene og henvendelser fra kontaktpersonene for undersøkelsen, underveis og i etterkant, indikerer at resultatene tas på alvor av fagskolene og brukes aktivt i kvalitetsarbeidet.

Studiebarometeret for høyere utdanning

Studiebarometeret ble gjennomført for niende gang høsten 2021. Studiebarometeret blir gjennomført hvert år med 2. og 5. års-studenter ved alle norske universiteter og høyskoler. NOKUT gjennomfører undersøkelsen på vegne av KD. Den

dekker så godt som alle norske universiteter og høyskoler, og totalt inngår rundt 1 800 studieprogrammer.

Undersøkelsen ble gjennomført som planlagt i perioden oktober-november 2021. Hovedrapporten ble lansert på NOKUT-frokost i februar 2022. Undersøkelsen gir institusjonene omfattende informasjon om hvordan studentene opplever kvaliteten på studieprogrammene, og de får nasjonale tall på studiekvalitet. Dette er tall som er etterspurt både av myndigheter og av samfunnet ellers.

På Studiebarometeret vises resultater av de nasjonale studentundersøkelsene. Her kan interesserte enkelt finne studentenes vurderinger av ulike studieprogrammer/utdanningstilbud ved fagskoler, sammenligne resultater mellom ulike studieprogrammer/utdanningstilbud ved fagskoler og se utvikling over tid for et studieprogram/utdanningstilbud ved fagskoler. Portalen er også nyttig for studiesøkere, studenter, tilsatte ved fagskoler, høyskoler eller universiteter og andre som er interessert i utdanningssektoren. Studiebarometeret er en kunnskapsbase som NOKUT og andre myndigheter kan bruke for å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling. Oppdaterte resultater publiseres i portalen hvert år etter at resultatene er lansert.

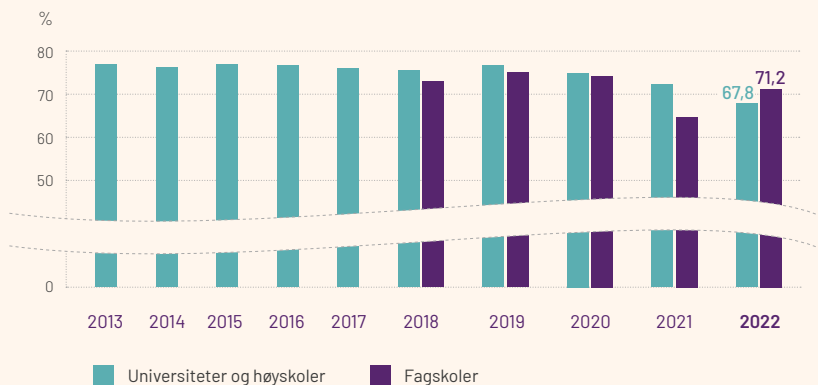
[Studiebarometeret.no](https://studiebarometeret.no)

Tilfredshet og motivasjon

F15

Studentenes tilfredshet med studieprogrammet

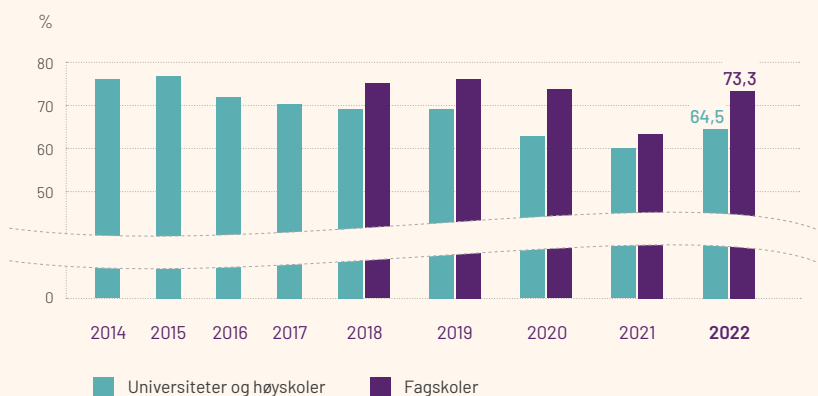
Overordnet tilfredshet - andel som er enige i påstanden "Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på."

F16

Studentenes motivasjon til innsats

Motivert - andel som er enige i påstanden "Jeg er motivert for studieinnsats."

institusjonene som tilbyr sykepleierutdanning, kunnskap om mulige årsaker til variasjonen i studentenes tilfredshet, slik at de kan sette inn tiltak som forbedrer situasjonen for studentene. Arbeidet blir videreført i 2023, og vi planlegger å også analysere data fra 2022. Analysen skal være ferdigstilt før sommeren 2023.

Kartlegging av kvalitetstilstanden ved praktisk-pedagogisk utdanning

I 2021 begynte NOKUT på en kartlegging av praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) i Norge. Sluttrapporten vil publiseres våren 2023. Som en del av kunnskapsgrunnlaget for kartleggingen har vi gjennomført flere spørreundersøkelser, som vil gi institusjonene og andre interessenter nyttig kunnskap om PPU. Denne kunnskapen kan brukes til å utvikle kvaliteten i PPU, både av lærestedene og som kunnskapsgrunnlag for politikkutforming. Stortingsmeldingen om profesjonsutdanningene og KDs arbeid med rammeplaner for lærerutdanningene er sentrale her.

Kartleggingen består av tre undersøkelser, der vi ber ferdige PPU-kandidater, PPU-studenter og utdanningsledere svare på spørsmål om utdanningskvaliteten ved utdanningene og overgangen til arbeidslivet. Når rapportene er lansert, sender vi utdanningsinstitusjonene resultatrapporter og rådata om deres utdanning.

Undersøkelse blant PPU-kandidater

Dette er personer som har fullført PPU for allmennfag eller PPU for yrkesfag i perioden 2018–2020. Denne undersøkelsen kartla møtet deres med arbeidslivet og opplevelsen av kompetanse fra utdanningen, i tillegg til erfaringer med å jobbe som lektor eller adjunkt i skolen, og årsaker til hvorfor de som ikke jobber i skolen etter endt utdanning, har valgt dette.

Undersøkelse blant PPU-studenter

En PPU-kandidat er studenter som var tatt opp til PPU-utdanning høsten 2021 eller tidligere, og som var semesterregistrert på PPU våren 2022 ved norske utdanningsinstitusjoner. Studentundersøkelsen gir et rikt datamateriale om deres oppfatninger av kvaliteten på PPU, samtidig som den gir oss muligheten til å sammenligne PPU-studentenes oppfatninger med resultater fra andre utdanningsprogrammer. Studentenes svar gir oss også mulighet til å sette søkelys på forhold med spesifikk relevans for PPU. Utdanningsinstitusjonene har mottatt resultatrapporter og rådata for sin institusjon.

Undersøkelse bland utdanningsledere

I denne undersøkelsen har vi spurt rektorer, avdelingsledere og andre ledere i ungdomsskoler og videregående skoler. Undersøkelsen er avsluttet, men rapporten er ikke ferdigstilt ennå.

Les mer om kartleggingene av PPU på nokut.no

Kunnskapsspredning

NOKUT skal aktivt stimulere til utvikling og forbedring av utdanningene ved fagskoler, høyskoler og universiteter og av systemet for godkjenning av utenlandsk kompetanse. Vi er opptatt av at den kunnskapen vi tilegner oss, når ut i samfunnet, og legger derfor stor vekt på formidling. Som et faglig uavhengig myndighetsorgan ønsker vi å være nytenkende og prøve ut nye løsninger og tjenester gjennom dialog og samspill med sektoren og arbeidslivet. På områder der NOKUT har spesiell fagkompetanse, ser vi det som en viktig oppgave å gi råd til KD.

Vi formidler våre faglige vurderinger slik at beslutningstagere får et så godt grunnlag som mulig før de fatter beslutninger. Gjennom året har NOKUT invitert til flere digitale fagseminarer og faglige møteplasser, og vi har arrangert NOKUT-frokost med ny kunnskap og faglig debatt. Tilbakemeldinger viser at NOKUT-frokosten har etablert seg som en viktig møteplass for folk som er opptatt av utdanning, politikk og samfunns spørsmål. På grunn av pandemien har vi ikke arrangert Utdanningsfest eller NOKUT-konferanse. Dette skal vi ta igjen i 2023.

NOKUT deler også funn fra alle våre undersøkelser, evalueringer, analyser og nasjonale deleksamener på nettsiden vår, nokut.no. På nettsidene publiserer vi kortere nyhets saker og blogger som enkelt formidler hovedpoenger og resultater fra våre aktiviteter.

Ved å svare på spørsmål fra media og skrive innlegg og kronikker bidrar også NOKUT i det offentlig ordskifte. I denne sammenhengen bruker vi vår posisjon til å løfte spørsmål og utfordringer knyttet til utdanningskvalitet. Med det både bidrar vi til å holde samfunnet oppdatert om kvalitetstilstanden og er en pådriver for bedre kvalitet.

Se opptak av frokostmøtene

Internasjonalt samarbeid

NOKUT har et godt og nyttig samarbeid med søsterorganisasjonene våre i Europa. Spesielt har vi tett kontakt med den svenske tilsynsmyndigheten, UKÄ. Under pandemien utvekslet vi blant annet erfaringer med digitale institusjonsbesøk. I mai reiste en gruppe fra NOKUT på besøk til UKÄ for å utveksle erfaringer og se på mulige samarbeidsområder.

NOKUT er medlem av den europeiske organisasjonen for kvalitetssikring i høyere utdanning (ENQA). For å forbli medlem i organisasjonen må kvalitetsorganene jevnlig godkjennes av ENQA. Les mer om evalueringen av NOKUT i 2022 i temasaken om ENQA og de europeiske kvalitetsstandardene.

Gjennom årene har vi deltatt i flere felles prosjekter for å styrke kvalitetsarbeidet ved europeiske tilsynsmyndigheter, og vi møter andre europeiske tilsynsmyndigheter på ENQAs generalforsamling og det årlige medlemsforumet. Et av hovedtemaene i 2022 var felleseuropeiske verdier for høyere utdanning og hvordan disse påvirker kvaliteten. NOKUT viste hvordan vi utvikler en risikobasert tilnærming til vår egen virkemiddelbruk for å sikre at vi bruker virkemidlene og ressursene effektivt og målrettet.

Erasmus+-prosjektet LOBSTER

NOKUT har fått innvilget prosjektmidler fra EU-kommisjonen til det treårige prosjektet Learning Outcomes: Best practice Schemes, Transparency, Experience and Research (LOBSTER). Gjennom dette prosjektet skal vi blant annet kartlegge forskning og annen eksisterende kunnskap knyttet til bruken og utviklingen av læringsutbyttebeskrivelser. I samarbeid med aktører fra utdanningssektoren skal vi utvikle en beste praksis-modell for arbeid med læringsutbyttebeskrivelser. Vi skal også produsere en større informasjons- og veiledningspakke for personer som jobber med å utvikle, gjennomføre og revidere studietilbud. Prosjektet løper fra 2021 og ut 2023.

Hør NOKUT-podden

TEMA

Digitaliseringen av Nasjonal deleksamen

Siden 2021 har NOKUT arbeidet med å digitalisere de nasjonale deleksamenene. Våren 2022 gikk den første digitale skole-eksamenen av stabelen.

Ole-Jacob Skodvin |
analysedirektør

Å organisere eksamen for tusenvis av studenter er en krevende oppgave. Når det i tillegg er en eksamen for studenter spredt rundt på flere titalls studiesteder, blir det ekstra krevende.

– Ved en skoleeksamen er det ikke noe rom for feil, og tidsfristen er absolutt. Dette gjør at oppfølgingen av de nasjonale deleksamenene er noe forskjellig fra de andre oppgavene NOKUT har. Vi er derfor glade for at det arbeidet vi har lagt ned i å få eksamenen digitalisert, har lyktes, slik at eksamenene kunne gjennomføres på en god og oversiktlig måte, sier analysedirektør Ole-Jacob Skodvin.

Han forklarer at målet med nasjonale deleksamener er å styrke kvaliteten gjennom å skape økt bevissthet og dialog om vurdering og læring. Samtidig skal det gi sammenlignbar informasjon om studentenes kunnskapsnivå på tvers av studiesteder og sette noen enhetlige standarder for måling av studentenes kunnskap.

– Dette kan bidra til å videreutvikle kvaliteten og øke tiliten til utdanningene. Vi vet at resultatene fra Nasjonal deleksamen er til stor nytte for institusjonene, som bruker dem i sitt videre utviklingsarbeid, sier Skodvin.

Ett nasjonalt system

NOKUT er ansvarlig for de nasjonale deleksamenene i faget anatomi, fysiologi og biokjemi for sykepleiestudenter, matematikk for grunnskolelærerstudenter og rettsvitenskap for barnevernstudentene. Hvert år er NOKUT ansvarlig for totalt 8 eksamener for rundt 10 000 studenter.

En viktig milepæl i prosjektet kom i april, da NOKUT gjennomførte den første nasjonale heldigitale

skoleeksamenen i to ulike digitale eksamensverktøy for 1 500 sykepleiestudenter. Dette ble gjentatt i august for 1 000 studenter. Kunnskapen fra pilotprosjektet har vært helt avgjørende for anbudet og anskaffelsen av eksamensverktøy, som vi hadde klart til den nasjonale deleksamenen for over 6 000 sykepleierstudenter i desember. Gjennomføringen var vellykket.

– Vi har arbeidet i hele 2022 med å få utviklet et godt nasjonalt system som kan brukes på de to eksamensplattformene som institusjonene bruker. Det er tidsbesparende å benytte disse plattformene, og det gjør administrasjonen av nasjonale eksamener mer effektivt og sikrere, sier analysedirektøren.

Mange spørsmål og praktiske detaljer skulle på plass, og mye måtte koordineres.

– Det var viktig for oss å sikre at eksamensverktøyene fungerer best mulig for alle aktører og alle parter, fra undervisere, eksamenskontor og studenter til våre sakkynndige i eksamensgruppen – og på tvers av ulike institusjonelle regelverk og rutiner ved 13 universiteter og høyskoler på rundt 30 studiesteder, fortsetter han.

Frigjør kapasitet til flere analyser

Et av målene med digitaliseringen er å kunne friggi mer kapasitet til analyser av vurdering og god læring som det unike materialet fra de nasjonale eksamenene gjør mulig.

– Fremover er målet å gjøre flere analyser av resultatene, for å se hva som ligger bak den utviklingen vi nå ser. Vi har felles læringsutbytter og felles eksamen, men ulik undervisning og læring i samme emne. Dette kan gi oss spennende kunnskap og forståelse av læring og vurdering, avslutter Skodvin.

Utenlandsk utdanning

NOKUT har til og med 2022 hatt en viktig rolle som godkjenningsmyndighet for utenlandsk utdanning.

Fra 2023 er det HK-dir som har denne rollen. Slik godkjenning har betydning både for personer med utenlandsk utdanning som ønsker seg inn i det norske arbeidsmarkedet, og for arbeidsgivere og utdanningsinstitusjoner som trenger å vite hva en utenlandsk utdanning består i.

Arbeidet skal bidra til at arbeidsgiverne og samfunnet kan ha tillit til den godkjente utenlandske utdanningen, slik at flere raskt kan delta i arbeidslivet. Slik bidrar godkjenningsordningene både til den enkeltes velferd og til verdiskaping i samfunnet.

Ansvar for å godkjenne utenlandsk utdanning i Norge

er fordelt på ulike departementer, direktorater, tilsyn, fylkeskommuner og universiteter og høyskoler. NOKUT har hatt ansvar for fire ordninger for godkjenning av utenlandsk utdanning, der kun godkjenningsordningen for de pedagogiske yrkene er obligatorisk. De andre ordningene er frivillige.

I Norge er det ulike godkjenningsordninger for godkjenning av utenlandsk utdanning som er tatt ved universiteter og høyskoler, og utdanning som er tatt ved en yrkesfaglig høyskole eller som videregående opplæring. I tillegg finnes det lovregulerte yrker der det kreves godkjenning for å kunne utøve yrket.

Ordninger for godkjenning av utenlandsk utdanning eller opplæring

Fag- og yrkesopplæring

I denne ordningen vurderes utenlandske kvalifikasjoner opp mot et norsk fag- og svennebrev. Det er 22 kvalifikasjoner fra Litauen, Latvia, Estland, Polen og Tyskland, på nivå med videregående skole, som inngår i ordningen.

Høyere yrkesfaglig utdanning

Her sammenlignes utdanningen fra utlandet med det norske systemet, og man vurderer om utdanningen kan sidestilles i nivå og omfang med norsk høyere yrkesfaglig utdanning.

Pedagogiske yrker

I denne ordningen godkjennes yrkeskvalifikasjoner som lærer og styrer/pedagogisk leder (det er obligatorisk med godkjenning for å jobbe i disse yrkene). Som ansvarlig for ordningen vurderte NOKUT om den utenlandske yrkeskvalifikasjonen oppfylte kravene til nivå, omfang, faglig fordykning og pedagogisk kompetanse sammenlignet med den norske. I tillegg utstedte vi bekreftelse for norske lærere og styrere / pedagogiske ledere som ønsker å jobbe i utlandet.

Høyere utdanning

Her sammenlignes den utenlandske utdanningen med utdanningen i det norske utdanningssystemet. Hvis utdanningen kan godkjennes som likestilt i nivå og omfang med norsk høyere utdanning, får søkeren en vurdering som beskriver utdanningens nivå, omfang og eventuelt hvilken norsk grad utdanningen kan sammenlignes med.

NOKUT har også tilbudt automatisk godkjenning av utvalgte høyere utdanninger fra 33 land. Dette er en standardisert uttalelse som viser hva den utenlandske utdanningen tilsvarer i Norge. Uttalelsen kan enkelt lastes ned fra nettsiden for godkjenningsordningen.

Norge har i internasjonale avtaler forpliktet seg til å ha egne ordninger for flyktninger som ikke kan dokumentere kvalifikasjonene sine. Gjennom den intervjubaserte ordningen for personer uten verifiserbar dokumentasjon (UVD) sikres disse gruppene et viktig tilbud. Kvalifikasjonsvurderingen er et tilbud til søkere som ikke kan inkluderes i godkjenningsordningen for utenlandsk høyere utdanning, og som ikke faller inn under UVD-ordningen.

Lovregulerte yrker

Til sammen er det i underkant av 170 yrker i Norge som er lovregulerte, og det er 15 forskjellige direktorater og tilsyn som har myndighet til å gi godkjenning for forskjellige yrkeskvalifikasjoner. NOKUT har som et av

disse hatt ansvaret for godkjenningen av grunnskolelærer og styrer / pedagogisk leder i barnehage.

Vi har også vært norsk assistansesenter for EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv. Det betyr at vi har gitt informasjon om godkjenning og autorisasjon for lovregulerte yrker og hatt ansvaret for å hente inn statistikk for de lovregulerte yrkene og å oppdatere og kvalitetssikre informasjon om lovregulerte yrker på Altinn. Vi har også utstedt også bekreftelser for norske arkitekter som ønsker å jobbe i utlandet.

Nasjonalt kontaktpunkt for ENIC-NARIC

Til og med 2022 hadde NOKUT rollen som nasjonalt informasjonssenter i det europeiske nettverket som informerer om godkjenning av utdanning og utdanningssystemer i ulike land. Dette innebar et nasjonalt ansvar for å gi informasjon om utenlandske kvalifikasjoner og utdanningssystemer i tillegg til det norske utdanningssystemet. NOKUT var Norges ENIC-NARIC-kontor og deltok aktivt i de europeiske nettverkene som godkjenner utenlandsk høyere utdanning i eget land, og som informerer om Lisboakonvensjonen. Informasjonsoppgavene inkluderte veiledning av og informasjon til NOKUTs brukergrupper på utlandsområdet.

[Les mer om ENIC-NARIC her](#)

Rådgivningstjenester for arbeidsgivere og institusjoner

Turbovurdering for arbeidsgivere
Tjenesten hjelper arbeidsgivere med å

forstå utenlandske utdanningsdokumenter. Informasjonen som gis, er tilsvarende det som gis i en generell godkjenning av utenlandsk høyere utdanning.

Turbovurdering for ph.d.-opptak

Her vurderes omfanget og nivået på utenlandsk høyere utdanning for utdanningsinstitusjoner som har valgt ut aktuelle søkere for videre vurdering for opptak. Informasjonen som gis, er tilsvarende det som gis i en generell godkjenning av utenlandsk høyere utdanning.

Råd om høyere utdanning

Denne tjenesten benyttes av Lånekassen, UH-institusjoner og andre godkjenningsmyndigheter. Gjennom denne tjenesten kan disse aktørene søke råd om utenlandsk utdanning.

Informasjon og veiledning

God informasjon om hva utenlandsk utdanning tilsvarer i Norge, er viktig for at utenlandsk utdanning kan tas effektivt i bruk. Informasjon om hva konkrete utenlandske kvalifikasjoner tilsvarer i Norge, kan for eksempel erstatte behovet for å søke om godkjenning. Slik kan det også bidra til at færre behøver å søke om godkjenning, og at saksbehandlingstiden for den enkelte søker blir kortere.

NOKUT jobbet kontinuerlig med å tilpasse informasjonen og veiledningstjenestene våre slik at vi hadde tilrettelagt informasjon for ulike målgrupper, avhengig av hva det var vi ønsket å informere/veilede om. Søkerne kunne bruke vårt digitale veiledningsrom. Vi brukte nettseminarer om godkjenningsordningene våre til å informere utdanningsinstitusjonene, NAV, kompetansesentre i kommunene og andre interesserte, og hadde også nettseminarer om utdanningssystemene i enkelte utvalgte land. Disse var tilrettelagt for saksbehandlere i andre land.

Utenlandsk utdanning og kompetanse kan effektivt tas i bruk i Norge

NOKUT har i tilfredsstillende grad nådd målet om at utenlandsk utdanning og kompetanse effektivt kan tas i bruk i Norge. Ved inngangen til 2022 var vi svært ambisiøse med tanke på saksbehandlingstiden. Imidlertid brukte vi mer tid og ressurser enn forutsatt til å forberede flytting av ansvaret for godkjenning av utenlandsk utdanning over til HK-dir. I tillegg hadde vi større personalendringer og omdisponeringer på området, slik at vi tidvis hadde færre årsverk med rett kompetanse til

dette arbeidet. Vi mottok også flere godkjenningssøknader enn estimert for alle godkjenningsordningene.

Parallelt har NOKUT prioritert visse utviklingsoppgaver på utlandsområdet. På grunn av situasjonen som oppsto da Russland invaderte Ukraina, prioriterte vi raskt informasjon om ukrainsk utdanning og innlemmet ukrainske kvalifikasjoner i ordningen med automatisk godkjenning, sammen med kvalifikasjoner fra flere andre

land. Slik kunne vi frigjøre kapasitet til å vurdere kvalifikasjoner som ikke så lett lar seg kategorisere, videreutvikle regelverk og tekniske løsninger og gi veiledning og informasjon. Evalueringen *Godkjenning til gagn? Undersøkelse av NOKUTs generelle godkjenningsordning for utenlandsk høyere utdanning* (NIFU) viste blant annet at en godkjenning fra NOKUT reduserte arbeidsgiveres opplevde risiko ved å ansette personer med utenlandsk utdanning.

F17

Saksbehandlingstid for godkjenningsordningene. Ambisjon og resultat 2022

Utdanning	Ambisjon	Resultat
Høyere utdanning	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 50 dager	Ikke oppnådd
Fag- og yrkesopplæring med presedens	90% i løpet av 1 måned	Oppnådd
Fag- og yrkesopplæring uten presedens	40% i løpet av 4 måneder	Oppnådd
Fagskoleutdanning	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 40 dager	Oppnådd
Pedagogiske yrker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 40 dager	Ikke oppnådd

Raskere og mer effektiv godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse

Til og med 2022 hadde NOKUT ansvar for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse. Målet var å bidra til raskere og mer effektiv godkjenning, både gjennom godkjenning av søknader og gjennom informasjonstjenestene våre. Det er viktig at personer med utenlandsk utdanning hurtig kan ta i bruk kompetansen sin i Norge, særlig i et arbeidsmarked som etterspør kvalifisert arbeidskraft.

En viktig del av dette er at søknadsbehandlingen er effektiv. Derfor arbeidet vi kontinuerlig for å forbedre effektiviteten og kvaliteten på alle deler av godkjenningsarbeidet vårt. I 2022 forenklet vi saksbehandlingen for en del saker for å korte ned saksbehandlingstiden.

Vi har arbeidet for å øke antallet land og kvalifikasjoner som kan benytte automatisk godkjenning. Krigen i Ukraina gjorde at vi også innlemmet dette landet i ordningen. Hele 4 499 ganger har noen lastet ned et godkjenningsdokument for ukrainsk utdanning. Les mer om arbeidet vårt for ukrainske flyktninger i temasak 4.

Totalt mottok vi 11 147 søknader om godkjenning av utenlandsk utdanning og gjorde 10 189 vedtak.

Saksbehandlingstider

For godkjenning av høyere utdanning hadde vi en ambisjon om en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 50 dager i tillegg til en liggetid på om lag 14 dager, det vil si totalt 64

dagers saksbehandlingstid. Presset på denne godkjenningsordningen økte utover i året, og selv om selve saksbehandlingen ikke tok mer tid, økte liggetiden før behandlingen av søknadene kom i gang. Ved utgangen av 2022 var den totale saksbehandlingstiden på 87 dager, der 51 dager utgjorde liggetid.

Den totale saksbehandlingstiden for søknader om godkjenning av høyere yrkesfaglig utdanning var ved utgangen av 2022 på 35 dager, der 19 dager utgjorde liggetid. For denne godkjenningsordningen hadde vi en ambisjon om et gjennomsnitt på 40 dager for saksbehandlingen.

Ambisjonen for godkjenninger av fag- og yrkesopplæring var 10 dagers liggetid og 90 prosent ferdig behandlet innen en måned for søknader med presedens, og 40 prosent innen 4 måneder for søknader der det ikke er presedens. I 2022 ble saksbehandlingstiden for søknader med presedens 18 dager, og hele 94 prosent ble behandlet innen 1 måned. For søknader uten presedens ble 73 prosent behandlet innen 4 måneder. Søknader med presedens betyr at søknaden gjelder en utdanning som NOKUT har godkjent tidligere. Dersom søknaden gjelder utdanning uten presedens, innebærer saksbehandlingen informasjonshenting og sakkyndig vurdering.

Den totale saksbehandlingstiden for søknader om godkjenning av pedagogiske yrker var ved utgangen av 2022 på 108 dager, hvorav 41 dager var liggetid. For denne godkjenningsordningen var ambisjonen for saksbehandlingstiden 80 dager i gjennomsnitt. Resultatet for gjennomsnittlig saksbehandlingstid er allikevel

innenfor de fristene som er fastlagt gjennom yrkeskvalifikasjonsdirektivet.

Forskriftsarbeid

Forskrift om godkjenning av utenlandsk høyere utdanning

På oppdrag fra KD har vi utarbeidet en ny forskrift for godkjenning av høyere utdanning. Utkastet er planlagt klart i begynnelsen av 2023, og forskriften vil sendes ut på høring våren 2023.

Utvidelse av forskriften for godkjenning av fag- og yrkesopplæring

I september fikk NOKUT oppdrag fra KD om å utarbeide forslag til forskriftsbestemmelser og plan for utvidelse med land og/eller kvalifikasjoner for godkjenningsordningen for fag- og yrkesopplæring. Dette arbeidet vil bli avsluttet våren 2023. Arbeidet med forskriften vil fra 1. januar 2023 ligge under HK-dir, og vil dermed følges opp av dem.

Automatisk godkjenning

Mange som kommer til Norge med utdanning fra utlandet, er avhengig av rask og lett tilgjengelig informasjon om hva utdanningen tilsvarer i det norske systemet. Et slikt lett tilgjengelig tilbud er den automatiske godkjenningen av utvalgte høyere utdanninger. I stedet for å søke om godkjenning hos NOKUT på tradisjonell vis, har vi gitt søkeren mulighet til å laste ned strukturert

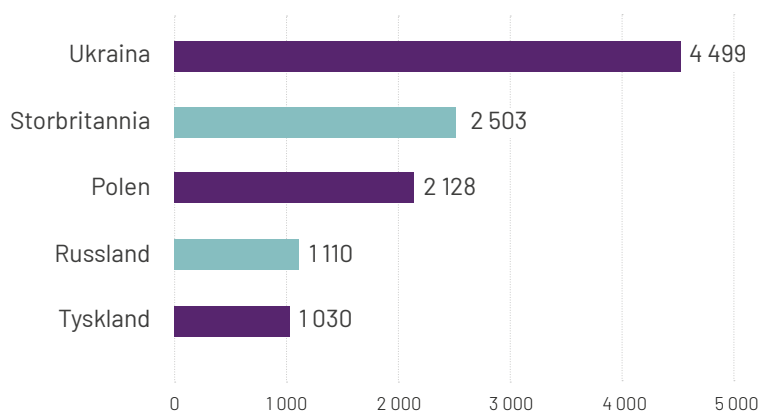

F18

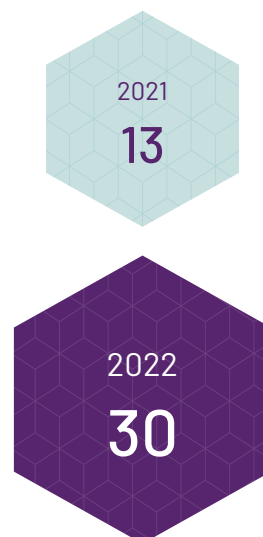
5 på topp automatiske godkjenninger 2022

Antall nedlastinger av informasjonsark som viser hva en utenlandsk utdanning tilsvarer i Norge (automatisk godkjenning).

F19

Utligningstiltak 2021-2022

informasjon som viser hva den utenlandske utdanningen tilsvarer i Norge. I 2022 har NOKUT lagt til flere nye kvalifikasjoner, hovedsakelig mastergrader, for mange av de landene som allerede var del av ordningen, og vi har lagt til 11 nye land. Etter utvidelsen i 2022 er informasjon om godkjenningspraksis for utvalgte grader tilgjengelig for 32 land.

Utligningstiltak for pedagogiske yrker

Alle med utenlandsk yrkeskvalifikasjon må ha godkjenning før de kan bli fast tilsatt som lærer i grunnskole og videregående opplæring, eller som styrer eller pedagogisk leder i barnehage.

Søkere som er fullt ut kvalifisert i et tilsvarende yrke i et EØS-land, har normalt rett til å utøve yrket sitt i Norge etter yrkeskvalifikasjonsloven. Søkere som har rett til å utøve yrket, får normalt ikke avslag på godkjenning, selv om utdanningen avviker vesentlig fra tilsvarende norsk utdanning, men får anledning til å dokumentere kompetansen sin gjennom et utligningstiltak.

Utligningstiltaket kan bestå av en prøveperiode på inntil tre år, en eller flere egnethetsprøver, eller en kombinasjon av disse. I 2021 tilbød vi prøveperiode, og fra 2022 tilbød vi både prøveperiode og egnethetsprøve. Samlet for 2021 og 2022 har 43 personer gjennomført en egnethetsprøve eller en prøveperiode.

Ved at personer med fagkompetanse fra utlandet får dette tilbudet, vil flere kunne dokumentere

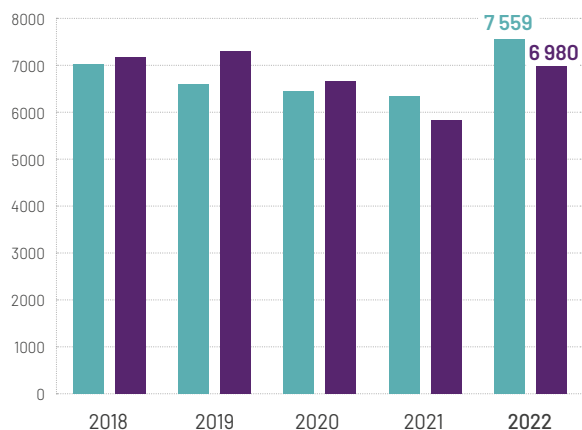
sin kompetanse og kvalifisere seg for å jobbe i Norge. Dette er bra både for den enkelte, som får brukt sin kompetanse i Norge, og for samfunnet, som får tilgang på flere kvalifiserte lærere og barnehagelærere.

F20

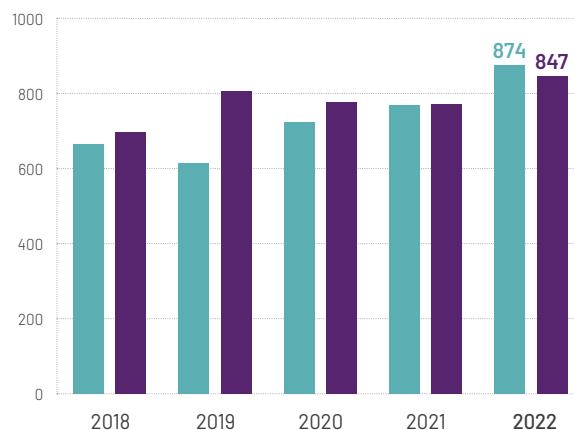
Søknader og vedtak. Godkjenning av utenlandsk utdanning 2018-2022

Søknader Vedtak

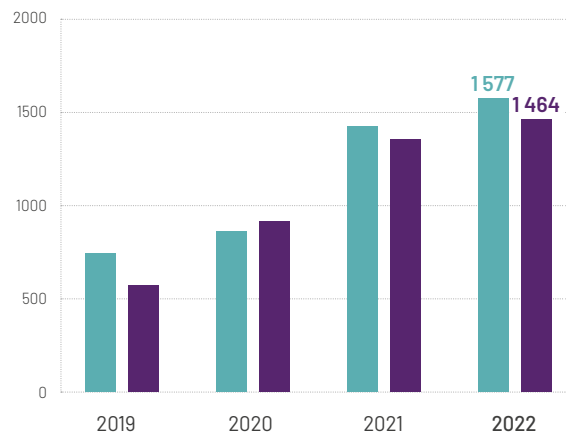
Høyere utdanning

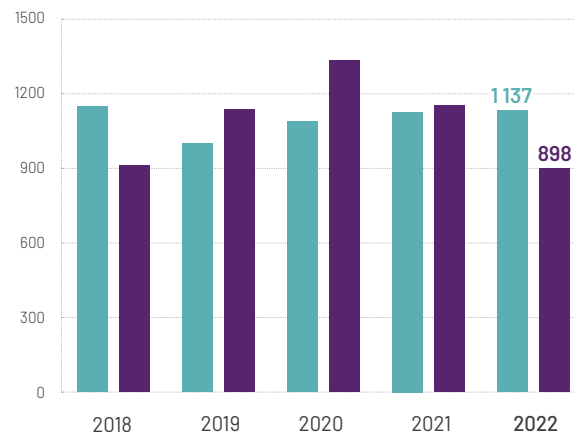
Fag- og yrkesopplæring

Høyere yrkesfaglig utdanning*

Pedagogiske yrker**

*Oppstart 2019

** I NOKUT 2020-2022

Mer systematisk og lett tilgjengelig informasjon om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse og hva utenlandsk utdanning tilsvarer i Norge

Frem til og med 2022 hadde NOKUT ansvaret for å formidle kunnskap om det norske utdannings-systemet og utenlandske utdannings-systemer til samfunnet, søkere og andre som arbeider med veiledning både i Norge og i andre land. God informasjon om hva en utenlandsk utdanning tilsvarer i Norge, er viktig for at utenlandsk utdanning kan tas effektivt i bruk. God informasjon om hva konkrete utenlandske kvalifikasjoner tilsvarer i Norge, kan dessuten erstatte behovet for å søke om godkjenning og dermed også bidra til lavere søknadsmengder for godkjenningsorganet og tilsvarende lavere kostnader for fellesskapet.

Nettsider

Søkeportalen for godkjenning av utenlandsk utdanning har i 2022 ligget på nokut.no. Der kunne man også finne informasjon om ordningene. Sidene som omtaler utenlandsk utdanning, har vært de mest leste på nettstedet. Særlig godt besøkt er listen over hvilke utenlandske utdanninger som gir generell studiekompetanse i Norge, den såkalte GSU-listen (generell studiekompetanse for utenlandske søkere). Fra 2023 er denne informasjonen tilgjengelig via HK-dir sine nettsider.

Digitalt veiledningsrom og nettseminarer

Under pandemien startet vi med digitale veiledningsrom om godkjenning av utenlandsk utdanning som erstatning for personlig oppmøte. Erfaringene fra dette arbeidet var gode. Vi kunne nå ut til flere brukere fordi de ikke var avhengige av å reise til våre lokaler i Oslo. Før pandemien opplevde vi at tallet på fysiske besøk

gikk nedover, og vi så at de som faktisk besøkte informasjonssenteret vårt, ofte egentlig skulle til andre godkjenningsmyndigheter. Digitale veiledningsrom har derfor fullt ut erstattet besøk i 2022. Totalt var det 54 personer som benyttet seg av denne tjenesten i 2022.

De siste årene, og særlig i 2021 og 2022, har vi arrangert en rekke nettseminarer med godt oppmøte og gode tilbakemeldinger. I 2022 toppet vi dette med til sammen 25 nettseminarer om godkjenningsordningene våre og om hva utenlandsk utdanning tilsvarer i Norge. Målgruppene har vært alt fra arbeidsgivere, høyere utdanningsinstitusjoner, NAV, voksenopplæring og fylkeskommuner til internasjonale interessenter. Vi har også hatt en del nettseminarer om spesifikke land. Gjennomsnittlig hadde vi 60 deltagere per nettseminar i 2022, og tilbakemeldingene viser at nettseminarene var nyttige, med relevant faglig innhold.

Internasjonalt samarbeid

Vi har ferdigstilt flere internasjonale samarbeidsprosjekter. NOKUT var prosjektkoordinator for ARENA Refugees and Recognition – Toolkit 3. Vi har også lånt ut medarbeidere til internasjonale organisasjoner: én medarbeider for å jobbe med Globalkonvensjonen i UNESCO og én for å jobbe med det europeiske kvalifikasjonspasset (EQPR) i Europarådet. I tillegg har vi bidratt i EQPR- og UQP-arbeidet med blant annet ettertraktet språkkompetanse i farsi og dari.

Erasmus+ og andre samarbeidsprosjekter

Vi har fulgt opp ansvaret vårt og gjennomført flere europeiske godkjenningsprosjekter, som Erasmus+-prosjektet ARENA om godkjenning av flyktningers kvalifikasjoner, I-AR om innføringen av automatisk godkjenning og i-Comply om

gjennomføringen av Lisboa-konvensjonen. Vi har også fortsatt samarbeidet om European Qualifications Passport for Refugees og UNESCO Qualifications Passport for Refugees. I tillegg har vi deltatt i et opptaks- og godkjenningssamarbeid mellom Norge og Armenia.

Vi fikk midler til to nye prosjekter: EQUAL – European Qualifications – Refugees and Recognition 4, og BRAVO – Building a European Network for Recognition of Vocational Qualifications (EQF 4 and 5). I tillegg er vi partner i AR-25, et oppfølgerprosjekt til I-AR som blir koordinert av vårt nederlandske søsterkontor NUFFIC. Disse prosjektene vil bli startet opp i regi av HK-dir i 2023.

Arbeidet i nordisk ministerråd

De nordiske landene har i mange år samarbeidet tett om å godkjenne kvalifikasjoner innen høyere utdanning via NORRIC-nettverket. Et slikt nært samarbeid eksisterer ikke for godkjenning av fag- og yrkeskvalifikasjoner.

I 2022 startet derfor Nordisk Ministerråd opp et prosjekt som dreier seg om å kartlegge de nordiske godkjenningsordningene på dette nivået. NOKUT ledet arbeidsgruppen, som blant annet kartla hvordan de fem nordiske landene håndterer godkjenningene av fag- og yrkeskvalifikasjoner, og hvilket mandat de har. Arbeidsgruppen har også sett på muligheten for et fellesnordisk samarbeid og vurdert om det er mulig å få til en gjensidig godkjenning av disse kvalifikasjonene i de nordiske landene. Rapporten ble levert i desember.

F21

Besøk på nokut.no i 2022
Antall sidevisninger

Engelske sider

The GSU-list
113 735

Recognition of Foreign Higher Education
50 401

List of regulated professions
45 659

Bedre kunnskap om resultatene og effektene av godkjenningsordningene for utenlandsk utdanning

På oppdrag fra NOKUT gjennomførte NIFU i 2021 en effektundersøkelse som så på samfunns-effekten av godkjenningsordningen for høyere utdanning. Oppdraget besto av intervjuer med arbeidsgivere og en større spørreundersøkelse om sysselsetting og lønnsdannelse for personer som har fått sin utenlandske utdanning vurdert. Rapporten ble overlevert i 2022 og presentert på et frokostmøte i regi av NIFU.

NIFU-rapporten Godkjenning til gagn?

Undersøkelse av NOKUTs generelle godkjenningsordning for utenlandsk høyere utdanning viser at majoriteten av søkerne opplever den frivillige godkjenningsordningen som nyttig. En del arbeidsgivere har godkjenning av utdanning fra utlandet som et formelt krav, men også blant arbeidsgivere som ikke har dette som formelt krav, kan et godkjenningsvedtak fra NOKUT øke sjansene for å bli tatt i betraktning. Godkjenningsvedtaket reduserer i tillegg arbeidsgiveres opplevde risiko ved å ansette personer med utenlandsk utdanning. Vi ser også at mange utdanningsinstitusjoner bruker vedtakene som del av dokumentasjonsgrunnlaget når de skal vurdere personer med utenlandsk utdanning for opptak til et studieprogram.

NIFU gir også anbefalinger om veien videre for godkjenningsordningen:

- Det er behov for å gjøre ordningen mer kjent, både blant potensielle søkere og norske arbeidsgivere.
- Arbeidsfordelingen mellom NOKUT og UH-institusjonene må tydeliggjøres.
- Man må se på hvordan Norge kan klare å fullt ut ta i bruk kompetansen til personer med utenlandsk utdanning.

[Les rapporten her](#)

En tilsvarende undersøkelse har tidligere vært gjennomført for godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring. Denne viste at et slikt godkjenningsvedtak kan være avgjørende for å bli ansatt som fagarbeider med riktig lønnsnivå.

Nytten av å godkjenne utenlandsk fagskoleutdanning

KD har gitt HK-dir i oppdrag å evaluere nytten av utenlandsk fagskoleutdanning sammen med NOKUT. NIFU er valgt som ekstern leverandør for å gjennomføre evalueringen, og arbeidet er godt i gang.

Tiltak for å avdekke falske dokumenter

I alle godkjenningsordninger i alle land er det slik at alle vedlagte utdanningsdokumenter ekthetsvurderes som en standard del av saksbehandlingen. Ved mistanke om forfalskning har vi satt i gang prosesser for å verifisere at dokumentene er ekte.

Siden NOKUT begynte å føre statistikk over funn av falske dokumenter og politianmeldelser i 2005, har vi avdekket totalt 155 tilfeller. Mellom 2018 og 2021 har vi årlig avdekket i snitt 7 falske dokumenter. I 2022 avdekket og anmeldte vi 15 forfalskninger.

Statistikk om lovregulerte yrker

Alle godkjenningsmyndigheter for lovregulerte yrker omfattet av yrkeskvalifikasjonsdirektivet plikter å melde inn årlig statistikk til EU. Det skal blant annet rapporteres på antall godkjente søknader og avslag per land, utligningstiltak og klager. NOKUT har siden 2016 hatt ansvaret for å samle inn og levere den norske statistikken. Tallene for 2015–2021 er nå for første gang sammenstilt i én rapport, noe som gir anledning til å sammenligne ulike yrker og studere utviklingen over tid. Da ser vi at 10 yrker står for 80 prosent av de nesten 58 000 søknadene som er behandlet

av norske godkjenningsmyndigheter siden 2015.

Yrket med flest søknader var truckfører (9 390 søknader, ca. 16% av totalen), fulgt av sykepleier (9 279 søknader) og lege (8 172 søknader). De to sistnevnte bidrar sammen med yrkene helsefagarbeider (2 129 søknader) og psykolog (1 505 søknader) til å gjøre helseyrkene til den største gruppen av søknader, med 37 prosent av den totale søknadsmengden. De tre landene med flest søkere er Polen, Sverige og Danmark. Til sammen står disse tre for nesten 60 prosent av alle søknadene.

En slik statistikk gir en god oversikt over de lovregulerte yrkene i Norge og kan være et viktig verktøy både for godkjenningsmyndighetene og for KD i det videre arbeidet med å utvikle regelverket på området.

[Les rapporten her](#)

Norske sider

Nasjonal
deleksamen
138 884

Godkjenning av
utenlandsk
høyere utdanning
86 270

Utdanning
fra utlandet
68 415

TEMA

NOKUT og krigen i Ukraina

Ifølge tall fra UDI kom det om lag 36 000 flyktninger fra krigsområdene i Ukraina til Norge i 2022. Noen trengte hjelp for å kunne starte et nytt liv her.

Helén Sophie Haugen |
direktør for utenlandsk
utdanning (fungerende)

– Vi var raskt ute med å tilby hjelp med det vi har best kompetanse på, nemlig å vurdere utdanningskvalifikasjoner fra utlandet og informere de som mottar flyktningene, om utdanningssystemet i Ukraina, sier Helén Sophie Haugen. Hun har fungert som avdelingsdirektør i avdeling for utenlandsk utdanning.

Hun forklarer at Norge og Ukraina er del av den samme europeiske godkjenningfamilien, og at NOKUT hadde ansatte med god kjennskap til ukrainsk utdanning. Flere av dem behersker ukrainsk og russisk og kunne enkelt finne informasjon i nasjonale informasjonskilder og lese utdanningsdokumenter.

– Vi var derfor godt rustet til å vurdere godkjenningssøknader fra flyktningene som kom til Norge.

Forenkling av søknadsprosessen

Det store trykket på godkjenningssordningene kom ikke før mot slutten av 2022. Totalt mottok vi 791 søknader fra Ukraina i 2022. Til sammenligning mottok vi 107 slike søknader i 2021.

Allerede i april hadde vi på plass automatisk godkjenning av høyere utdanninger fra Ukraina. Dette gjør det enklere for de som ønsker å jobbe i Norge i et yrke som ikke er lovregulert.

– Det eneste man må gjøre, er å laste ned en standardisert uttalelse som bekrefter at graden man har, tilsvarer en norsk grad. Når man søker jobb eller utdanningsplass, kan uttalelsen legges ved sammen med utdanningsdokumentene, forteller Haugen.

Søkere som kan dokumentere utdanningen, har fått ordinær behandling av søknaden. De fleste utdanningsdokumentene fra Ukraina ligger i databaser, slik at vi enkelt har kunnet slå opp den aktuelle søkeren i

en database og sjekke at utdanningen er reell. NOKUT trakk kravet om apostille (alternativ verifiseringsmåte) på disse søknadene. Denne endringen gjør det enklere for flyktningene å bruke de dokumentene de har med seg.

I de tilfellene der NOKUT ikke har hatt mulighet til å få dokumentene verifisert, har vi gjort en ekthetsvurdering av utdanningsdokumentene. Da har vi blant annet sett på utformingen av dokumentene og om utdanningens kronologi kan sannsynliggjøre at dokumentene er ekte. Dette er mer ressurskrevende og tar lengre tid, men det blir gjort når det er behov for det.

De aller fleste søkerne fra Ukraina hadde med seg dokumentene sine. Dessuten er det god tilgang på verifisering gjennom tilgjengelige databaser over ukrainsk utdanning.

Sprer kunnskapen

For å spre kunnskapen vi sitter på, arrangerte NOKUT i april et nettseminar om utdanningssystemet i Ukraina. Nettseminaret var åpent for alle, men primært var det rettet mot de som jobber i UH-sektoren, som ansatte hos autoriserende myndigheter og andre som jobber med vurdering av høyere utdanning fra utlandet eller veiledning av personer med utenlandsk utdanning.

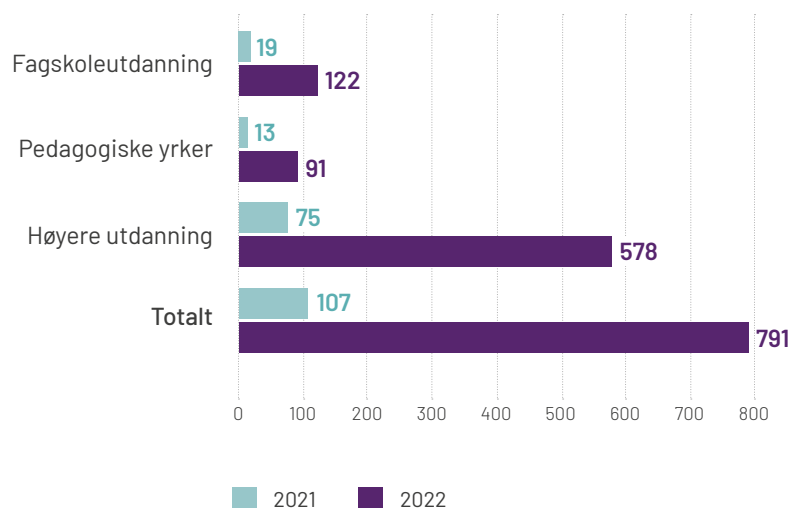
– Det norske samfunnet sto overfor store oppgaver med å hjelpe de som kom til Norge, og det var derfor svært gledelig at så mange deltok på dette nettseminaret. For NOKUT var og er det viktig at hjelpeapparatet har god og tilgjengelig informasjon. Vi har fått mange gode tilbakemeldinger på nettseminaret, avslutter Haugen.

[Se opptak fra nettseminaret om Ukraina](#)

F22

Fordeling av søknader om godkjenning av ukrainsk utdanning i 2021 og 2022

4

Styring og kontroll i virksomheten

NOKUT benytter mål- og resultatstyring som grunnleggende styringsprinsipp og har et godt etablert system med rutiner og prosesser for virksomhetsstyring tilpasset organisasjonens egenart, risiko og vesentlighet. Måloppnåelse og risikovurderinger blir jevnlig drøftet i NOKUTs styre. Samlet sett vurderer vi at tilstanden for styring og kontroll er god.

NOKUTs kvalitetsstyringssystem sikrer at leveransene våre har god kvalitet, at vi har gode prosesser for læring og forbedringer, og at vi opprettholder en god og effektiv styring av virksomheten. Ledelsen i NOKUT får gjennom året status og tiltaksplaner for informasjonssikkerhet, samfunnssikkerhet og beredskap. I året som gikk, har NOKUT revidert styringssystemet for sikkerhet og blant annet inkludert rutiner for å behandle skjermingsverdig informasjon. Dette er nå en del av kvalitetsstyringssystemet. NOKUT har også revidert virksomhetens personvernerklæring.

Internkontroll er en integrert del av styringssystemet og tilpasset risiko, vesentlighet og NOKUTs egenart.

Kvalitetsstyringssystemet består av

- tildelingsbrev og andre oppdrag med formelle føringer, inkludert KDs økonomi- og virksomhetsinstruks, som legges til grunn for styring og kontroll i virksomheten
- NOKUTs strategi som konkretiserer samfunnsoppdraget, overordnede mål, og strategiske prioriteringer

- øvrige interne retningslinjer, prosess- og rutinebeskrivelser sikrer god intern kontroll i det daglige arbeidet
- årshjul som sikrer systematikk i planlegging, gjennomføring og evaluering av egen virksomhet

God internkontroll står sentralt i vår oppfølging for å sikre at vi når mål- og resultatkravene, har en effektiv drift og pålitelig økonomiforvaltning, samt overholder lover og regler. Mål, resultatkrav og fullmakter blir formalisert i årlige planer og disponeringsskriv. Dette danner grunnlaget for rapportering internt og eksternt på måloppnåelse og budsjett.

Alle disposisjoner i NOKUT forvaltes og kontrolleres i et elektronisk økonomisystem som følger økonomiregelverkets krav. Vi avlegger regnskapet i samsvar med de statlige regnskapsstandardene, og vurderer vår resultat- og regnskapsinformasjon som relevant og pålitelig. Vi har ikke avdekket vesentlige svakheter eller mangler ved interne og eksterne kontrollaktiviteter, og Riksrevisjonens revisjon av NOKUTs regnskap i 2021 ble gjennomført uten revisjonsmerknader.

KD er gjennom året holdt løpende underrettet om vesentlige forhold i styringen av NOKUT, herunder de økonomiske og faglige konsekvensene av at oppgavene knyttet til godkjenning av utenlandsk utdanning overføres til HK-dir.

NOKUTs system for risikovurdering

En viktig del av NOKUTs internkontroll er jevnlig risikovurderinger, der vi identifiserer, vurderer og håndterer forhold som kan inntreffe og påvirke måloppnåelsen. Det overordnede risikokartet har blitt oppdatert hvert kvartal. NOKUTs ledelse og styre er tett involvert i risikovurderingene og påfølgende tiltak.

De områdene som er identifisert og fulgt opp i 2022, er i tråd med de risikoområdene som ble identifisert ved rapportering for 2021. Det er vår vurdering at de samme områdene vil kreve oppmerksomhet også på sikt for å beholde evnen til å nå målene. NOKUTs samfunnsoppdrag er å sikre kvalitet og skape tillit til norsk høyere utdanning, og en redusert evne til å realisere dette vil på sikt kunne skade vårt omdømme både nasjonalt og internasjonalt.

Risikoområder

Stram økonomisk ramme

NOKUTs budsjetter har blitt sterkt redusert over tid, og overføringen av godkjenning av utenlandsk utdanning til HK-dir har påført oss høye omstillingskostnader. Denne virksomhetsoverdragelsen vil påvirke NOKUTs økonomiske rammer også i 2023, både i form av ytterligere omstillingskostnader og krav til rask tilpasning av nye budsjetter. De stramme økonomiske rammene har krevd harde prioriteter, og det er krevende for NOKUT å møte forventningene i sektoren og samfunnet på det nivået vi ønsker, når bevilgningene blir mindre. Videre vil den økonomiske situasjonen i samfunnet generelt ytterligere forsterke behovet for omstilling til strammere rammer.

Lengre saksbehandlingstid for akkrediteringer

Saksbehandlingstiden for akkrediteringer av studieprogrammer ved fagskolene har økt i forhold til tidligere år. Dette er en konsekvens av at søknadsmengden har økt over tid, og at NOKUT blant annet har prioritert fagområdeakkreditering. Konsekvensen av at akkrediteringssøknader fra fagskoler ikke blir behandlet, er at den politiske ambisjonen

om vekst og satsing på fagskolene vil være vanskelig å realisere når nye studieprogrammer ikke kan settes i gang slik fagskolene har planlagt. En annen risiko er at vi som samfunn ikke lykkes godt nok med satsingen på fagskoler når arbeidslivet ikke raskt nok får dekket behovet for nødvendig kompetanse. NOKUT har begrenset kapasitet til å håndtere den store søknadsveksten og utføre det arbeidet som kreves for å bistå fagskolene med kvalitetsutvikling.

Universiteter og høyskoler må også regne med lengre saksbehandlingstid for akkrediteringer av studieprogrammer, og for veiledning til å søke om akkreditering. I tillegg forventer vi en økning i antall søknader om institusjonsakkrediteringer, så også her er det risiko for lengre saksbehandlingstider.

Redusert tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet

Høy utdanningskvalitet er en forutsetning for fellesskapets evne til å vurdere kunnskap og informasjon, og ta i bruk og utvikle ny kunnskap, og å sikre fremtidig verdiskaping. I kvalitetsarbeidet legger NOKUT til grunn de europeiske standardene for kvalitetssikring av høyere utdanning, *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG). Tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet ved institusjonene er

det viktigste virkemiddelet for å vurdere om norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning har god kvalitet.

Selv om NOKUT ønsker at prinsippene i de europeiske standardene som gjelder for universiteter og høyskoler, skal ligge til grunn for vårt arbeid med ekstern kvalitetssikring også av høyere yrkesfaglig utdanning, vil det på kort sikt være vanskelig å prioritere dette i en situasjon med knapphet på ressurser. Tidligere tilsyn med fagskoler viser at mange ikke innfrir de kravene til kvalitetsarbeid som ligger i fagskoletilsynsforordningen.

Den totale tilsynsvirksomheten vil være i et lavere sjikt enn hva NOKUT vurderer som et gunstig nivå for å dekke mangler og følge opp avvik. Konsekvensen av redusert tilsynsvirksomhet er risiko for at institusjonene i mindre grad enn ellers vil sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten. For NOKUTs del kan dette påvirke vår evne til å opprettholde god kvalitet på erfaringsdeling og veiledningsaktiviteter. Dette vil igjen kunne få negative konsekvenser for studentenes studiehverdag og etterfølgende plass i arbeidslivet. På lengre sikt vil det kunne føre til at studentene og samfunnet ikke i tilstrekkelig grad har tillit til utdanningskvaliteten, med de ulempene det medfører.

Redusert kapasitet til utviklingsarbeid

NOKUTs ambisjon er å sikre og bidra til å utvikle utdanningskvaliteten gjennom å være et fremtidsrettet og internasjonalt ledende kvalitetssikringsorgan. Dette krever faglig utvikling internt, noe som igjen stimulerer til videreutvikling av kvalitetsarbeidet i sektoren. Arbeidet med neste generasjons kvalitetssikringssystem for høyere utdanning og hvordan vi skal innrette forholdet mellom kontroll og tillit, sikring og utvikling er avgjørende for å sikre kvalitet og skape tillit. De siste års erfaring viser at utviklingsaktiviteter ofte blir nedprioritert i situasjoner med knappe ressurser, og uten tydelige prioriteringer er det fare for redusert måloppnåelse på området.

Tilrettelegging for å overføre ansvaret for godkjenning av utenlandsk utdanning til HK-dir har krevd store ressurser. For å sikre en vellykket overføring av saksbehandlingssystemet har vi måttet bruke store ressurser på IKT. Dette har begrenset muligheten vår til å opprettholde fremdrift i annen digital utvikling. På kort sikt er det nå en risiko for at NOKUT kun kan prioritere å forvalte de løsningene som er i drift. Det øker sannsynligheten for økt teknisk gjeld (f.eks. programvare som ikke lenger støttes, ustabilitet, færre integrasjonsmuligheter og uferdige digitale løsninger). På lengre sikt vil dette bli kostnadskrevende fordi det er en risiko for at vi må velge kortsiktige og lite kostnadskrevende løsninger fremfor gode og langsiktige løsninger. Det er fare for at vi

må utsette forbedringsprosjekter som kan effektivisere arbeidet og gi bedre tjenester til sektoren på sikt.

Andre forutsetninger og krav

Konsulentbruk

NOKUT følger prinsippet om kjøp av konsulent-tjenester i de tilfeller hvor NOKUT ikke har, eller enkelt kan opparbeide seg, kompetansen til å ivareta de sentrale rollene internt. Vi går derfor kun unntaksvis til anskaffelse av konsulent-tjenester, og da skjer det fordi det er behov for spisskompetanse på områder som NOKUT trenger sporadisk, eller for å støtte i prosesser hvor vi ikke har kapasitet eller kompetanse internt til å utføre særskilte oppgaver. NOKUTs kjøp av konsulent-tjenester vil derfor variere.

Kjøp av konsulent-tjenester i 2022 er begrunnet i behov for juridisk kompetanse, kompetanse om organisasjonsutvikling og IT-teknisk spisskompetanse knyttet til virksomhetsoverdragelsen av godkjenningsordningen for utenlandsk utdanning til HK-dir. Videre har det vært behov for bistand fra Statsbygg knyttet til anskaffelse av nye lokaler. Vi har i mindre grad benyttet eksterne konsulenter til oversettelser, grafisk design og enkelte evalueringssoppdrag.

NOKUT utarbeidet i 2022 interne retningslinjer for kjøp av konsulent-tjenester basert på DFØs veileder for kjøp av konsulent-tjenester i staten. Den omfatter vurdering og beslutning om kapasitets- og kompetansebehov i tillegg til anskaffelse, oversikt og rapportering.

Læringer i NOKUT

NOKUT er tilknyttet Opplæringskontoret i Staten (OK Stat) og har siden 2015 hatt lærlinger. Nåværende lærling er lærling i kontorlag og skal ta fagprøve sommeren 2023. NOKUT vil videreføre ordningen på samme nivå, samtidig som virksomheten blir mindre. Fra høsten 2023 planlegger NOKUT for å ta inn en lærling i mediefag og innholdsproduksjon.

Studenter i NOKUT

NOKUT hadde en student i seks ukers praksis og deretter som sommervikar.

Ph.d.-kandidater i NOKUT

En av våre ansatte har hatt et relevant ph.d.-prosjekt som sin hovedarbeidsoppgave i 2022.

Samfunnssikkerhet og beredskap

KDs styringsdokument for arbeidet med sikkerhet i sektoren legger grunnlaget for NOKUTs arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Vi holder oss oppdatert om risiko- og trusselvurderinger fra de nasjonale

etterretnings- og sikkerhetstjenestene, og benytter dette i forbedringsarbeidet vårt. Vi har også gjennomført en overordnet vurdering av NOKUTs verdier for å kartlegge og rangere verdier og avhengigheter innenfor forebyggende nasjonal sikkerhet, samfunnssikkerhet og beredskap og informasjonssikkerhet og personvern.

Risiko- og sårbarhetsanalyse

På våren oppdaterte vi vår risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), justert for endringer i det internasjonale trusselbildet. Den reviderte ROS-analysen avdekket ingen områder med høy risiko. Områder med moderat risiko (mindre sannsynlig, men med stor konsekvens) er evnen til god håndtering av kriser som følge av utilstrekkelig kontinuitetsplanlegging. NOKUT har tiltaksplaner for å redusere konsekvensen av uønskede hendelser og vurderer risikobildet totalt sett som akseptabelt.

Krise- og beredskapsplanverk

NOKUTs krise- og beredskapsplanverk omfatter overordnede retningslinjer for arbeid med samfunnssikkerhet sammen med beredskapsplan, varslingsplan og tiltaksplaner. Vi har dette året utvidet planverket med rutiner for sikkerhetsklarerer og autorisasjon.

Læringspunkter fra krise- og beredskapsøvelse

NOKUTs årlige beredskapsøvelse besto av at vi deltok i KDs øvelse for å styrke sikkerhetsarbeidet på direktoratsnivå i kunnskapssektoren.

De viktigste læringspunktene etter denne beredskapsøvelsen er at NOKUT totalt sett har høy bevissthet om problemstillinger, roller og behov og ressurser innenfor beredskap, og kan identifisere konsekvenser og nødvendige tiltak ved langvarig bortfall av sentrale verdier i kunnskapssektoren. Vi kan kommunisere på sikkerhetsgradert nivå med departementet og selv behandle sikkerhetsgradert informasjon. NOKUTs eksisterende beredskapsplan kan videreutvikles med tanke på hendelser som truer nasjonale sikkerhetsinteresser, og NOKUT må sikre at sikkerhetsklarerer og myndighet til autorisasjon ivaretas på fast basis. NOKUTs evaluering av øvelsen er oversendt KD.

Håndtering av covid-19-pandemien

Vi evaluerte vår håndtering av covid-19-pandemien høsten 2020. NOKUT benyttet DSBs mal for evaluering av håndtering av pandemien, og hadde blant annet en egen spørreundersøkelse blant de ansatte.

Læringspunktene fra evalueringen var at vi må sikre bedre informasjonsflyt, jobbe mer med fjernledelse, forbedre det generelle beredskapsarbeidet og legge til rette for samhandling for å sikre digital utvikling og kompetanse. Tiltakene ble fulgt opp gjennom

hele pandemien, og vi har oppdatert bered- skaps- og tiltaksplanene våre.

Sykefraværet er tilbake på samme nivå som før pandemien og var på 6,7 prosent i 2022. Basert på innrapportering fra ansatte var 0,7 prosentpoeng av sykefraværet relatert til covid-19. Samlet sykefravær er høyere enn det vi ønsker. I tillegg til covid-19 kan også omstruktureringen av NOKUT ha påvirket sykefraværet negativt. Vi vil fortsette å arbeide for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø som er helsefremmende og inkluderende.

Strategi for digital omstilling

Digitaliseringsarbeidet vårt er i tråd med *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025*. NOKUT vektlegger «orden i eget hus», deling av data, brukerinvolvering, infrastruktur og digital kompetanse. Vi deltar i KDs fag- gruppe for tjenestekjeder og programmet for Kunnskapssektorens datafelleskap (KUDAF). Vi arbeider kontinuerlig med informasjonssikkerhet og personvern slik at personvernprinsippene ivaretas i all behandling av personopplysninger.

Vi har blant annet satset på brukerrettede digitale tjenester knyttet til gjennomføringen av nasjonale deksamener. Dette er løsninger som bidrar til deling av data på tvers av insti- tusjoner og nivåer, og sektoren effektiviserer arbeidet og leverer bedre tjenester gjennom forenkling og profesjonalisering.

NOKUTs organisatoriske endringer påvirker også de strategiske satsingsområdene våre. Derfor har året blitt brukt til å overføre digitale løsninger utviklet for søknads- og saks- behandling av utenlandsk utdanning på en slik måte at det i minst mulig grad påvirker bruker og arbeidsliv. Samtidig retter vi oppmerks- omheten mot hvordan nye løsninger kan bidra til å skape, bearbeide og dele informasjon og bidra til å realisere NOKUTs samfunnsoppdrag og skape bedre tjenester.

F23

Kjøp av konsulenttenester 2022

(tall i 1 000 kroner)

Konto	2020	2021	2022
670 Konsulenttenester innen økonomi, revisjon og juss	317	130	734
671 Konsulenttenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.	464	32	45
672 Konsulenttenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgivning mv.	1 867	1 424	1 383
673 Andre konsulenttenester	5 640	5 302	2 711
Sum	8 288	6 888	4 873

Likestilling, mangfold og diskriminering

NOKUT følger aktivitets- og redegjørings- plikten etter likestillings- og diskriminerings- loven. Vi arbeider aktivt for å motvirke diskri- minering og sikre mangfold og likestilling. I det videre arbeidet vil vi vurdere om det er behov for tiltak for å oppfylle arbeidsgivers aktivitets- og redegjøringsplikt.

Kjønns sammensetning

Per 31. desember 2022 hadde NOKUT 143 ansatte – 105 kvinner og 38 menn. Dette er 3 ansatte færre enn i 2021.

Gjennomsnittsalderen er 42,6 år. Vi vurderer at NOKUT ikke har utfordringer i kjønnsbalan- sen hverken blant ansatte eller på ledernivå, og at en kvinneandel på over 70 prosent er på linje med andre virksomheter i offentlig sektor.

Foreldrepermisjoner

Antall uker med foreldrepermisjon for menn var gjennomsnittlig 15 uker, og menn tok ut 19 prosent av all foreldrepermisjon i NOKUT. For kvinner var gjennomsnittet 13,2 uker i 2022, og kvinner tok ut 81 prosent av all foreldre- permisjon. I praksis opplever ikke NOKUT en endring i fordelingen av foreldrepermisjonen mellom menn og kvinner fra 2021 til 2022.

Deltid og midlertidig ansatte

Alle i NOKUT er ansatt i 100 prosent stilling. Andelen midlertidige ansatte utgjorde 7,7 prosent. Dette er en nedgang fra 2021, da andelen midlertidige ansatte var på 10,3 prosent. Alle midlertidige ansatte i 2022 var vikarer. Administrerende direktør er ansatt på åremål.

Lønnskartlegging og lønnsforskjeller mellom kvinner og menn

Lønnskartleggingen fra 2021 viser at det er noen lønnsforskjeller mellom kvinner og menn, men det er ikke indikasjoner på at det er knyttet til diskriminering mellom kjønnene.

Ytterligere statistikker utarbeidet i 2022 bekrefter dette.

Vi har gått gjennom tallene i samarbeid med fagforeningene, og Bufdirs veileder er benyttet på området for likestilling.

På overordnet nivå har kvinner i NOKUT en brutto månedslønn som er 1 412 kroner lavere enn for menn. Gjennom lønnsanalysen ser vi at menn tjener noe mer enn kvinner med samme stillingskode. Tydeligst er forskjellen i stillingskoden 1434 rådgivere (20 % av alle ansatte), der mennene tjener 3 400 kroner mer per måned. I denne kategorien er men- nene gjennomsnittlig 6 år eldre enn kvinnene. Kvinnelige avdelingsdirektører har en brutto månedslønn som er 7 000 kroner høyere enn mennenes.

Bryter vi tallene for medarbeidere ned på aldersgrupper, ser vi at kvinner generelt tjener mindre enn menn. Unntaket er alders- gruppen 50-59 år, der kvinner tjener brutto 3 000 kroner mer per måned. På grunn av den høye kvinneandelen (71,4 %) er det viktig for NOKUT å videreføre arbeidet som hindrer lønnsforskjeller basert på kjønn.

Lønnsstatistikkene viser også at det er noen ulikheter mellom NOKUTs avdelinger. Avdeling for utenlandsk utdanning har jevnt over ligget noe lavere lønnsmessig enn de andre avdelingene. Dette er også den avdelingen med flest ansatte med minoritetsspråklig bakgrunn, og en høyere andel ansatte som har innvandret til Norge enn de andre avdelingene i NOKUT.

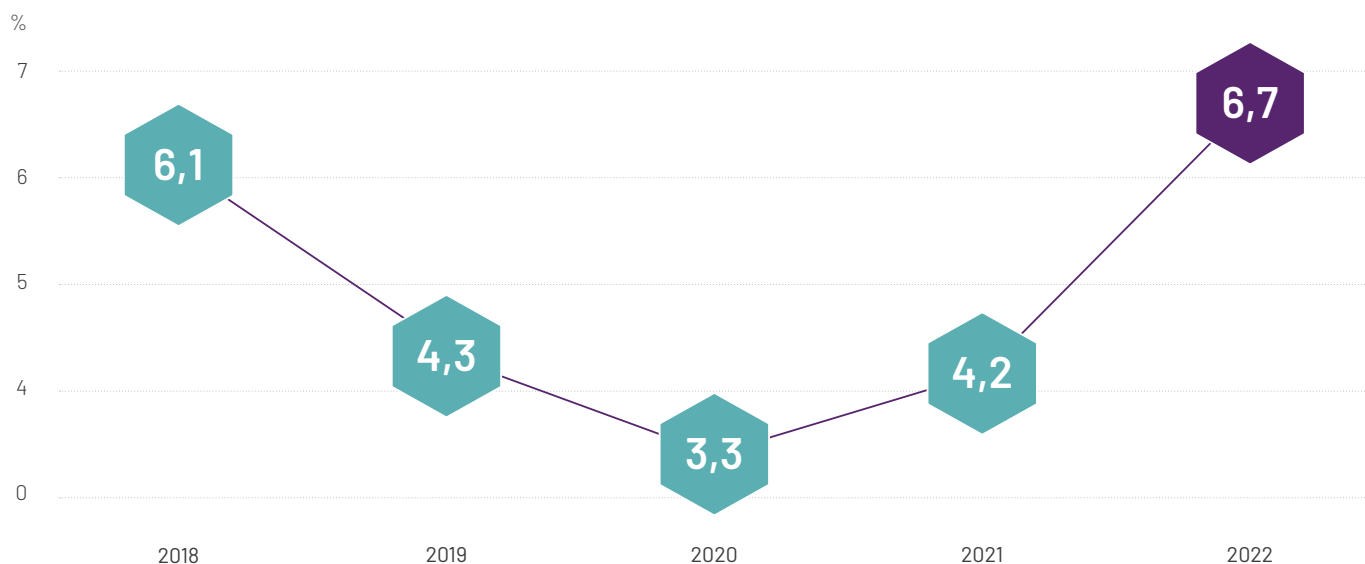
De øvrige avdelingene, som jobber med tilsyn, regelverk, analyse og ulike administrative tjenester, rekrutterer ofte ansatte med spesialkompetanse innenfor smalere felt. Det gjør at vi må betale mer i årslønn for å knytte til oss kompetansen.

NOKUTs arbeid med likestilling og diskriminering

Å bidra til likelønn er et av de fastsatte målene i den lokale lønnspolitikken til NOKUT. Målet

F24

Utvikling sykefravær 2018 - 2022

blir fulgt opp i lokale lønnsforhandlinger og ved fastsetting av lønn ved nye stillinger. Før stillinger blir lyst ut, blir kunngjøringsteksten med tilhørende lønsspenn og stillingskode drøftet mellom arbeidsgiver og fagforeninger. Kvalifikasjonskravene, ansvaret og oppgavene til de største og vanligste stillingskategoriene, rådgiver og seniorrådgiver, er definert i vedlegg til lokal lønnspolitikk og er tilsvarende for alle ansatte i disse stillingskategoriene. Lønnspolitikken har også fastsatt retningslinjer og prosesser som skal bidra til at lønn og lønnsutvikling speiler medarbeideres arbeidsoppgaver, ansvar og kompetanse, og motvirke strukturelle forskjeller.

Aktivitets- og redegjørelsesplikten er et tema som diskuteres i møte mellom arbeidsgiver og fagforeninger, der begge parter jobber for løsninger som hindrer diskriminering og fremmer likestilling. Partene har utarbeidet en handlingsplan med tiltak, og arbeidet med å følge opp denne planen fortsetter i 2023.

Hindre diskriminering

For å sikre at arbeidstagere og arbeidssøkere får like muligheter, jobber NOKUT aktivt og målrettet for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Vi har en inkluderende kultur blant de ansatte, og vi har ikke fått indikasjoner på noen form for diskriminering. NOKUT har retningslinjer og varslingssystemer for blant annet å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold.

Likestillings- og diskrimineringsarbeidet i rekrutteringsprosessene gjøres sammen med ansettelsesrådet, som skal ivareta at retningslinjene følges, og at diskriminering ikke forekommer.

Økt mangfold gjennom rekruttering

Å ansette og utvikle riktig kompetanse er et viktig mål for oss i rekrutteringsarbeidet. Alle ansettelsesprosesser i NOKUT følger kvalifikasjonsprinsippet. Det sikrer at den best kvalifiserte kandidaten blir ansatt. NOKUT

ønsker en mangfoldig personalgruppe med ansatte med ulik bakgrunn og kompetanse, og i ulike livsfaser, og gjennomfører en positiv særbehandling av søkere med innvandrerbakgrunn på samme måte som for målgruppene i inkluderingsdugnaden.

NOKUT har god tilgang til kompetanse. Vi utlyste 35 stillinger i 2022 og hadde totalt 970 søkere.

I 2022 hadde 7 av 33 nyansatte innvandrerbakgrunn, og totalt 15 prosent av NOKUTs ansatte hadde innvandrerbakgrunn. 4 søkere med hull i CV-en og 4 søkere med nedsatt funksjonsevne ble kalt inn til intervju. 1 person med hull i CV-en ble ansatt, noe som utgjør 3 prosent av alle nyansatte.

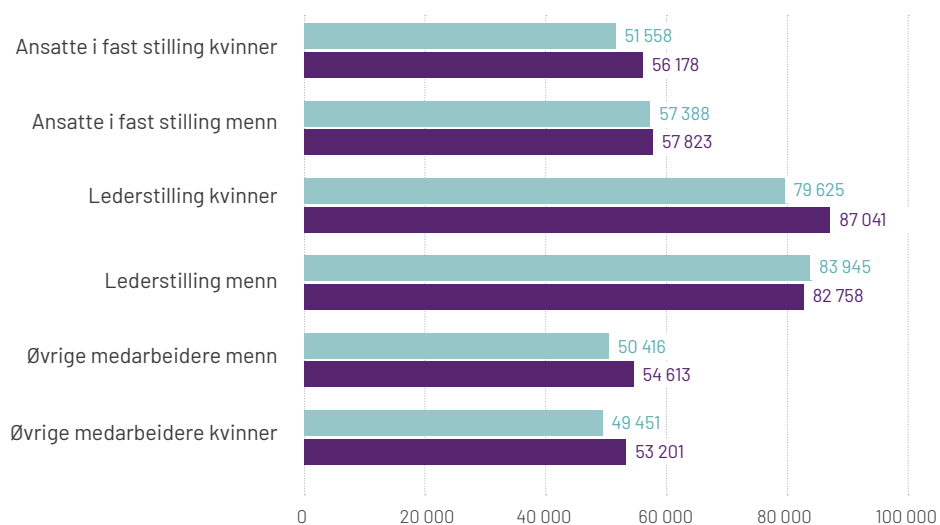
F25

Ansettelsesform fordelt på folkeregistrert kjønn 2021-2022

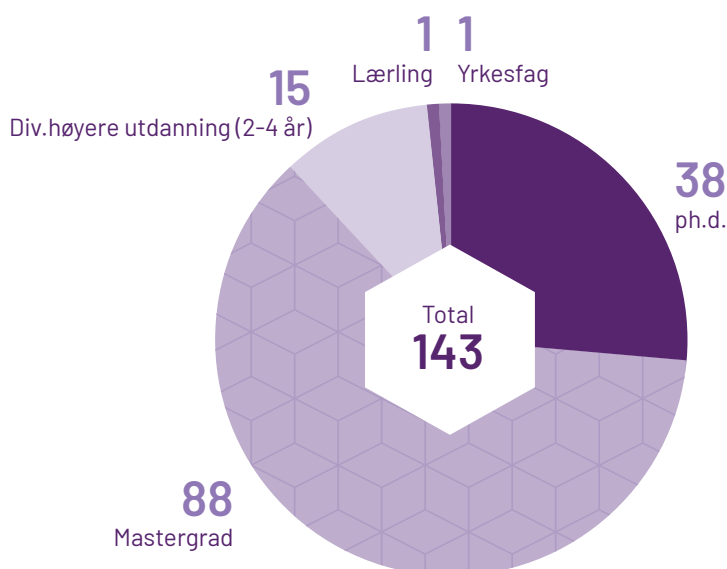
	Fast ansatte kvinner	Fast ansatte menn	Midlertidig/vikar/ engasjement kvinner	Midlertidig/vikar/ engasjement menn	Totalt
2021	93	38	13	2	146
2022	96	36	9	2	143

F26
Gjennomsnittlig månedslønn fordelt på folkeregistrert kjønn og stillingskategori 2021-2022

2021 2022

F27
Ansattes utdanningsnivå 31.12.2022

F28
Folkeregistrert kjønn fordelt på stillings- og lønnsnivå per 31.12.2022

STILLINGSNIVÅ	Kjønnfordeling for ulike stillingsnivåer/grupper				Lønnsforskjeller		
	Fordeling kvinner etter stillingsnivå		Fordeling menn etter stillingsnivå		KVINNER		MENN
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Gj.sn. årslønn	Andel av menns lønn i %	Gj.sn. Årslønn
	105	100 %	38	100 %			
Lærling	1	1 %	0	0 %	Beregnes ikke på grunn av for lite utvalg		
Konsulent, sen. konsulent, 1. konsulent	2	2 %	1	3 %			
Rådgiver	19	18 %	9	24 %	559 495	93 %	601 811
Sen.rådgiver	73	70 %	24	63 %	662 714	97 %	682 996
Seksjonssjef	7	7 %	3	8 %	Beregnes ikke på grunn av for lite utvalg		
Avdelingsdirektør, Direktør	3	3 %	1	3 %			

5

Vurdering av fremtidsutsikter

Siden etableringen i 2003 har NOKUT bidratt til å sikre kvalitet i og skape tillit til norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. I 2023 markerer vi vårt 20-årsjubileum. I disse årene har vi tatt en posisjon som har hatt betydning for å heve utdanningskvaliteten i Norge. Nå har vi staket ut kursen frem mot 2030 i vår nye strategi for å videreutvikle arbeidet med å sikre kvalitet og gjennom dette bidra til at samfunnet kan ha tillit til at landets fagskoler, høyskoler og universiteter leverer gode utdanninger til landets studenter. Vi vurderer rollen vår som nasjonalt kvalitetssikringsorgan som helt sentral for at regjeringen skal kunne nå sektormålene for kunnskapssektoren.

NOKUTs ambisjon er å sikre norsk utdanningskvalitet og bidra til å utvikle den gjennom å være et fremtidsrettet og internasjonalt ledende kvalitetssikringsorgan for høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Det norske systemet for kvalitetssikring av høyere utdanning bygger i stor grad på samarbeidet i Det europeiske området for høyere utdanning (*European Education Area*). NOKUT ble opprettet som en følge av Norges tilslutning til Bolognaprosessen i 1999, der Norge ble pålagt å opprette et eksternt og faglig uavhengig forvaltningsorgan med ansvar for akkreditering og kvalitetsarbeid ved de høyere utdanningsinstitusjonene.

For å være medlem i den europeiske paraplyorganisasjonen for kvalitetssikringsorganer, *European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA)*, må vi oppfylle kravene i de europeiske standardene, *Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG)*. Kvalitetssikringsarbeidet vårt følger de europeiske standardene for kvalitetssikring som gjelder for universiteter og høyskoler. Vi ønsker også å legge disse standardene til grunn i kvalitetssikringen av høyere yrkesfaglig utdanning, selv om ESG formelt sett ikke omfatter denne delen av utdanningssystemet.

Ny organisering og nye mål

De siste årene har det skjedd store organisatoriske endringer i kunnskapssektoren. Oppgavene NOKUT har hatt innen godkjenning av utenlandsk utdanning, ble fra 1. januar 2023 flyttet over til HK-dir. NOKUT skal nå konsentrere virksomheten om å være

et kvalitetssikrings-, akkrediterings- og tilsynsorgan for norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Våren 2022 startet vi arbeidet med å utvikle en ny strategi for å reflektere endringene i NOKUTs oppgaveportefølje. I arbeidet fikk vi nyttige innspill fra utdanningsinstitusjoner, studentorganisasjoner, arbeidslivsorganisasjoner og andre interessenter. Rollene, verdiene og de fleste virkemidlene våre er de samme som tidligere, men vi har etablert fire nye mål og staket ut kursen frem mot 2030 slik at vi skal bidra til å sikre kvalitet og skape tillit.

[Les om strategien her](#)

NOKUTs mål bygger opp under KDs sektormål for høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning, samt spesielt FNs bærekraftsmål 4 om å sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og muligheter for livslang læring for alle.

De fire målene er:

1. Norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning har god kvalitet
2. NOKUTs virkemidler for eksternt kvalitetssikring er treffsikre og bidrar til utvikling
3. Samfunnet er godt informert om kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
4. NOKUT er utviklingsorientert, arbeider kunnskapsbasert og samhandler godt

Det er institusjonene selv som har ansvaret for å forvalte faglige fullmakter, og for å sikre og utvikle kvaliteten i utdanningene de tilbyr. Det norske systemet for høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning viser utdanningsinstitusjonene stor tillit og gir dem vide faglige fullmakter. Til gjengjeld skal institusjonene vise at de er verdige denne tilliten. Virkemidlene til NOKUT skal være treffsikre og bidra til at institusjonene driver godt kvalitetsarbeid, samtidig som de skal stimulere til videreutvikling av utdanningskvaliteten.

Til sammen bidrar institusjonene og NOKUT til at institusjonene, fagmiljøene, studentene, myndighetene og samfunnet er godt informert om kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Slik legges grunnlaget for tillit til det norske utdannings-systemet. Dette krever at utdanningene har gode rammer, og at kunnskap og virkemidler for kvalitetssikring brukes på en måte som er gjennomskiktig, effektiv og nyttig for hele samfunnet.

For å nå de overordnede målene for kunnskapssektoren ser NOKUT det som vesentlig at vi utfører våre faglig uavhengige oppgaver på en god måte. I tillegg mener vi at det er av stor betydning for utdannings- og forskningssektoren at NOKUT bistår KD i forvaltningen av relevante forskrifter og utfører sentrale kontrolloppgaver.

Basert på strategien har vi utarbeidet en ny resultatkjede for NOKUT. Den viser sammenhengen mellom våre innsatsfaktorer,

aktiviteter og tjenester og de overordnede effektene de har for målgruppene våre (brukereffekter) og for samfunnet i stort (samfunnseffekter). Resultatkjeden er et verktøy som viser verdiskapingsprosessen i NOKUT, og den forteller hvilke årsaks- og virkningsammenhenger vi legger til grunn for aktiviteter og tjenesteproduksjon fra 2023.

Tilpasse NOKUTs virkemidler til mer fleksible studietilbud

I løpet av de siste 20 årene har universitets- og høyskolesektoren vært gjennom flere store endringer. Norge har gått fra å ha 4 universiteter og rundt 55 høyskoler til å ha 10 universiteter, 9 vitenskapelige høyskoler, 13 akkrediterte høyskoler og 16 høyskoler med akkrediterte studietilbud. Fagskolesektoren har en tilsvarende utvikling. Fagskolesektoren har en tilsvarende utvikling, fra mange små fagskoler med ulike bakgrunner og begrunnelser for å opprette utdanningstilbudene, til flere store fagskoler. I dag er det 61 akkrediterte fagskoleutdanninger og fagområder.

I takt med endringene har NOKUTs virkemidler blitt justert og tilpasset, men den faglige uavhengigheten har hele tiden

ligget fast. Flere institusjoner har vide faglige fullmakter, samtidig som mange er små og har begrensede faglige fullmakter. Samfunnsoppdraget, rollene og strategiene varierer mellom høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning, og mellom de ulike institusjonene og utdanningstypene. NOKUTs virkemidler skal være tilpasset de ulike institusjonenes og utdanningstypenes egenart. Vi vil arbeide for at den periodiske oppfølgingen av institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid skal være tilpasset egenarten og de ulike rollene til institusjonene innenfor både høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Skape tillit til utdanningskvaliteten

Samfunnet som helhet og arbeidslivet spesielt, er avhengig av høy tillit til utdanningskvaliteten. Kvalitetsarbeidet ved institusjonene skal bidra til å sikre og utvikle denne kvaliteten, og innenfor høyere utdanning også videreutvikle kvaliteten mot et høyt nasjonalt og internasjonalt nivå. NOKUTs arbeid skal stimulere institusjonene til å stille høyere interne kvalitetskrav enn det som følger av nasjonale forskrifter. Samtidig vil NOKUT

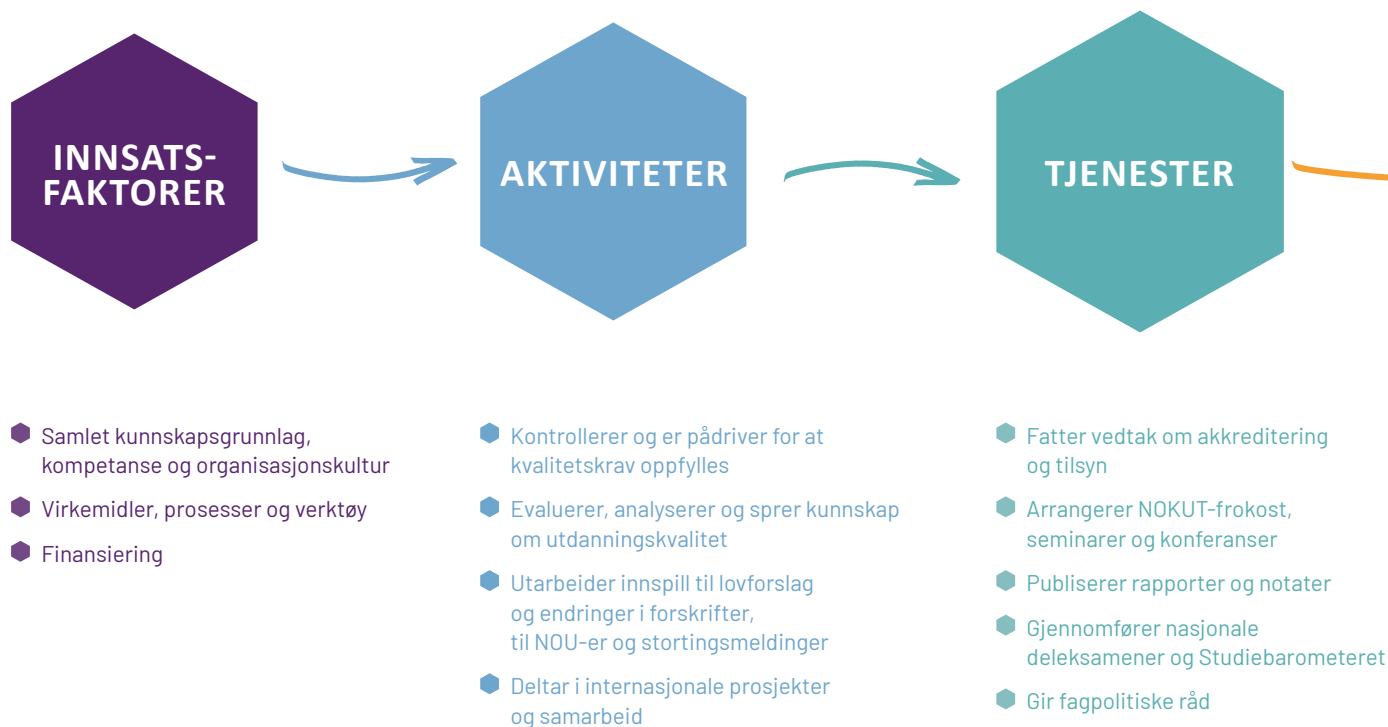
jobbe for at flere institusjoner kan oppnå større fullmakter, blant annet gjennom fagområdeakkreditering for fagskoler og utforske mulighetene for institusjonsakkreditering av slike institusjoner.

Regjeringens tillitsreform vil gi universitetene og høyskolene enda mer frihet og tillit til å gjøre egne prioriteringer innenfor de gjeldende rammevilkårene og mulighet for institusjonsakkreditering for fagskolene. Endrede krav for å bli universitet, og mulighet for å bli en akkreditert fagskole er noen av endringene som kan komme i tiden fremover. NOKUT ser positivt på de videre prosessene og diskusjonene, og vi ser frem til å bidra i arbeidet.

Godt læringsutbytte og arbeidslivsrelevans

Det er viktig at høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning er tilgjengelig for mennesker i ulike livssituasjoner og med ulike behov for kompetanseutvikling i hele landet. NOKUT mener utvikling av digitale, desentraliserte og fleksible utdanningsløp, samt kortere og spissede studietilbud som svarer på spesifikke behov for

F29 Resultatkjede 2023

kompetanseutvikling, er virkemidler som kan bidra til å styrke det desentraliserte tilbudet og tilbudet til mennesker med et mer avgrenset behov for kompetanseutvikling. Vi skal derfor arbeide for å gi tydelige rammer og veiledning knyttet til kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av slike studietilbud.

Et av utdanningenes hovedformål er å forberede studentene på deres fremtidige yrkesliv, derfor er det viktig at utdanningene også er arbeidslivsrelevante. Utdanningene bør både gi fagspesifikke ferdigheter og generell kompetanse som er relevant for arbeidslivet. Arbeidslivsrelevans er et eget kvalitetsområde i modellen NOKUT arbeider etter.

Samfunnet og studentene kan derfor stole på at akkrediterte utdanninger har samfunns- og arbeidslivsrelevans (relevanskvalitet), i tillegg til inntakskvalitet, rammekvalitet, resultat-kvalitet, undervisningskvalitet mm. NOKUTs arbeid bygger på dette kvalitetsbegrepet både for høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Vi vil fortsette å arbeide etter det sammensatte kvalitetsbegrepet, der relevanskvalitet har sin naturlige plass. Fra

NOKUTs undersøkelser og analyser ser vi at god arbeidslivsrelevans skapes når kontakten mellom arbeidslivet og utdanningene er tett og bygges på en felles forståelse av hver- andres roller og hva man ønsker å oppnå. Hensikten bør være at samarbeidet bidrar til økt faglig kvalitet og et bedre læringsutbytte for studentene. Det vil komme studentene, utdanningsprogrammene og arbeidslivet til gode.

[Les mer om kvalitetsområdene her](#)

Ny kunnskap om utdanningskvalitet

Kunnskap fra NOKUTs tilsyn og akkrediteringer, evalueringer, undersøkelser, analyser og andre tilgjengelige data bidrar som grunnlag for kvalitetsarbeid ved institusjonene, i den offentlige debatten og i fagpolitiske avgjørelser. Denne kunnskapen skal være lett tilgjengelig og kommuniseres på en slik måte at den er til nytte for institusjonene og samfunnet.

Gjennom samarbeid med utdanningsinstitusjonene og andre interessenter skal

NOKUT fortsette å identifisere temaer og målgrupper som bør prioriteres i arbeidet med å sette kvalitet og kvalitetsutvikling på dagsorden. NOKUT vil prioritere møteplasser for informasjons- og kunnskapsspredning for å opprettholde kontakten med alle institusjonstyper og veiledning av dem, og for å bidra til erfaringsdeling av gode praksiser mellom institusjonene.

NOKUT skal fortsatt prioritere å oppsummere og systematisere tilgjengelig kunnskap, og vi skal bruke den til å skape oppmerksomhet om gode praksiser, kvalitetsutfordringer og særskilte, relevante temaer. Vi skal også samarbeide med andre aktører om å etablere og dele kunnskap om utdanningskvalitet.

Studiebarometeret er et virkemiddel som over tid har bidratt til mye kunnskap om utdanningskvalitet. Å utvikle dette virkemiddelet i takt med endringene i sektoren vil være avgjørende for at utdanningsinstitusjonene og samfunnet også i fremtiden skal oppleve Studiebarometeret som formålstjenlig og bidra til kvalitetsutvikling. Evalueringer for å bedømme kvalitet har og så vist seg

BRUKER- EFFEKTER

- Universiteter, høyskoler og fagskoler har gode rammevilkår og godt beslutningsgrunnlag for å utvikle kvaliteten og sikre et høyt internasjonalt nivå i egne studietilbud
- Universiteter, høyskoler og fagskoler tilbyr utdanningstilbud som er arbeidslivsrelevante
- Studentene får en utdanning som gir dem muligheter til å utvikle og realisere seg selv og tilegne seg viktig kompetanse for å delta aktivt i samfunns- og arbeidslivet
- Offentlig tilskudd og egenbetaling benyttes i tråd med regelverket og føringer og kommer studentene til gode
- Myndigheter, sektor og andre aktører har godt grunnlag for å ta utdanningspolitiske beslutninger

SAMFUNNS- EFFEKTER

- Samfunnet har tillit til kvaliteten på norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- NOKUTs arbeid med utdanningskvalitet bidrar til samfunnets demokratiske beredskap, velferds-samfunnets evne til å utvikle seg videre på en bærekraftig måte og håndtere fremtidens samfunnsutfordringer
- Høy utdanningskvalitet bidrar til at samfunnet kan vurdere kunnskap og informasjon og ta i bruk og utvikle ny kunnskap for å sikre fremtidig verdiskaping

som et treffsikkert virkemiddel, som gjør at vi kan identifisere utfordringer og god praksis, og dermed kan gi anbefalinger om tiltak for kvalitetssikring. Samordningen med Forskningsrådet i Nasjonalt rammeverk for evaluering av norsk forskning og høyere utdanning vil bidra til en helhetlig modell som gir forutsigbarhet for aktørene i sektoren.

Internasjonal forankring

NOKUT deltar aktivt og er en drivkraft i ENQA. Vi utveksler erfaringer med andre europeiske og internasjonale kvalitetssikringsorganer og vil bidra til utviklingen av kvalitetssikring i Europa og internasjonalt.

I 2022 la EU-kommisjonen frem Europeisk strategi for universiteter, som legger opp til styrkede strategiske partnerskap mellom institusjoner for høyere utdanning i hele EU. Strategien oppmuntrer til å utvikle europeiske universitetsallianser og gjøre det mulig for studenter å oppnå en grad ved å kombinere studier i flere EU-land og slik bidra til den

internasjonale konkurranseevnen til europeiske universiteter. Det er i dag 44 slike allianser, og 9 norske institusjoner er med i ulike universitetsallianser. Medlemskap i slike universitetsallianser kan styrke utdanningskvaliteten, blant annet fordi de norske institusjonene – og studentene – får tilgang til større fagmiljøer.

Tilpasninger til en ny økonomisk virkelighet

Den norske økonomien er under press, og det er ventet stramme budsjetter på alle områder. Det må hele samfunnet, utdanningssektoren og NOKUT tilpasse seg. Samtidig er den fremtidige verdiskapingen i samfunnet avhengig av et høykompetent og høyproduktivt arbeidsliv. Derfor er det positivt at det er en viss realvekst for høyere utdanning og satsinger på høyere fagskoleutdanning og livslang læring i statsbudsjettet for 2023.

Det vil bli svært utfordrende for NOKUT å møte forventningene til en sektor i vekst når vi samtidig skal tilpasse aktiviteten til

den nye økonomisk virkeligheten. En gradvis nedbygging av NOKUTs aktiviteter og tjenester vil ventelig få negative konsekvenser for kvaliteten og tilliten til norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Over lang tid har vi digitalisert prosessene våre knyttet til utenlandsk utdanning, og gevinsten av dette arbeidet videreføres nå i HK-dir. NOKUTs evne til å jobbe smartere ved hjelp av digitale løsninger for norsk utdanning vil være avgjørende for at vi kan levere på samfunnsoppdraget vårt.

Det krevende omstillingsarbeidet med å tilrettelegge for overføring av systemer, oppgaver og ressurser til HK-dir, inkludert digital infrastruktur for saksbehandling på utlandsområdet, har i stor grad vært gjennomført i 2022, men vil også strekke seg inn i 2023 og påvirke aktivitetsnivået i NOKUT det kommende året.

Budsjett 2023

Driftsinntekter

96 prosent av NOKUTs inntekter i 2023 utgjøres av tildelingen fra KD. For 2023 reduseres driftsbudsjettet med om lag 50 millioner kroner og vil være på 115,2 millioner kroner. Dette henger sammen med at ansvaret for godkjenning av utenlandsk utdanning flyttes fra NOKUT til HK-dir fra 1. januar 2023. NOKUT vil også i 2023 få kostnader knyttet til omstillingen, og har tatt hensyn til dette ved planlegging av aktiviteter i øvrig virksomhet. Det budsjetteres ikke med overføringer fra 2022 til 2023 på den normale driftsrammen, mens det for budsjettåret 2022 ble overført 6,5 millioner kroner fra 2021.

Totalt sett er det derfor et stramt budsjett for 2023. Det er lite rom for å erstatte medarbeidere som slutter, og det er gjennomført tydelige prioriteringer for hvilke oppgaver som skal gjennomføres. Det er budsjettert med mindre kapasitet i 2023 ved at vi har ubesatte stillinger, for å balansere budsjettet.

Driftsinntektene fra andre kilder enn KD varierer fra år til år avhengig av prosjekter og samarbeid. I 2023 har vi budsjettert

med inntekter, tilskudd, overføringer og prosjektmidler på 6,6 millioner kroner. Dette omfatter inntekter fra Forskningsrådet, ett EU-prosjekt, NKR-evalueringen og inntekter fra Nasjonal deleksamen. Vi utbetaler honorar til sensorene på Nasjonal deleksamen for deretter å fakturere institusjonene for deres andel av beløpet. Sensorarbeid og tilsvarende inntekt er på nivå med i 2022.

I budsjettet er det også beregnet investeringer og avskrivninger. Dette gjelder spesielt IKT-utvikling. I regnskapet inngår avskrivninger for 2022 på linjen for sum inntekt fra bevilgninger fra KD. Avskrivningene i 2023 er betydelig redusert fra 2022 som følge av overføring av anleggsmidler fra NOKUT til HK-dir etter overføring av oppgaver.

Driftskostnader

Til arbeidet med NOKUTs kjerneoppgaver innen norsk utdanning har vi har satt av 63,3 millioner kroner til lønn, honorarer og andre driftskostnader. Dette er en reduksjon på 3,6 prosent sammenlignet med regnskapet for 2022.

Vi budsjetterer med 58,5 millioner kroner til felles infrastruktur, som lokaler, IKT, kommunikasjonsarbeid, lønn og andre driftskostnader. Dette er en samlet nedgang på 23,9 prosent sammenlignet med regnskapet for 2022. Hovedårsaken til nedgangen er at godkjenningsordningene for utenlandsk utdanning er overført til HK-dir sammen med tilhørende IKT-systemer, og at midler til IT-drift og digitaliseringsprosjekter er satt til et minimumsnivå i 2023.

Kostnader til lokaler er på samme nivå som i 2022. Nåværende husleieavtale løper til og med 31. januar 2024.

Sammenstilling periodisert virksomhetsbudsjett

Driftsinntekter	Revidert budsjett 2022	Regnskap 2022	Budsjett 2023
<i>Beløp i 1 000 kroner</i>			
Ordinære driftsmidler	162 569		115 236
Overføringer, inntil 5% av ordinære driftsmidler forrige år	6 544		
Omstillingsmidler	5 000		2 000
Lønnskompensasjon	2 451		
Endrede jobbreisevaner	-221		
Øremerkede midler til evaluering av Grunnskolelærerutdanningene utdanningene (GLU)	800		1 800
Øremerkede midler til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR)	3 000		500
Øremerkede midler til studiebarometer for fagskolestudenter	1 500		1 500
Øremerket midler til internasjonale prosjekter i Unesco og Europarådet	300		
Særskilte driftskostnader fra oppdrag (tilknyttet Nasjonal deleksamen)	4 000		4 106
Sum bevilgning fra KD	185 943		125 142
Investeringer som ikke blir resultatført	-7 470		-5 135
Utsatt inntekt fra forpliktelser knyttet til investeringer (avskrivning)	19 360		4 469
Sum inntekt fra bevilgninger	197 833	187 224	124 476
Salgsinntekter fra kurs/konferanser og oppdrag, inntektskrav	646	0	748
Prosjektmidler, tilskudd fra EU-prosjekter, Europarådet og andre bidragsyttere	750	695	350
Periodens tilskudd fra andre bidragsyttere		63	
Tilskudd fra Forskningsrådet utdanning offentlig sektor ph.d.			460
Prosjektmidler, tilskudd fra Diku/HK-dir	620	1 091	
Inntekter fra tilskudd og overføringer, Nasjonal deleksamen (beløp utover tildeling fra KD)	4 213	8 116	3 715
Sum driftsinntekter	204 062	197 189	129 749
Driftskostnader			
<i>Beløp i 1 000 kroner</i>			
Lønn og sosiale kostnader, inkl honorarer til sakkyndige for alle virksomhetsområder	142 049	132 938	90 629
Sum lønn og sosiale kostnader	142 049	132 938	90 629
Husleie	10 645	10 671	10 950
Andre kostnader til drift av lokaler	2 971	3 303	3 877
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 686	1 784	2 414
Mindre utstyrsanskaffelser	1 031	669	346
Reperasjon og vedlikehold	80	68	80
Kjøp av eksterne tjenester	16 423	21 059	9 909
Kontorrekvisita, trykksaker, kurs- og seminarer	4 401	3 426	3 541
Telefon og porto	860	819	616
Reisekostnader	3 075	2 272	1 968
Profilering og bevertning	456	346	446
Kontingenter og gaver	371	265	193
Øvrige driftskostnader	654	501	311
Sum andre driftskostnader	42 653	45 183	34 651
Beregnede avskrivninger på eiendeler	19 360	19 068	4 469
Sum avskrivninger	19 360	19 068	4 469
Sum driftskostnader	204 062	197 189	129 749
Ordinært driftsresultat	0	0	0

Årsregnskap 2022

6

Ledelseskommentarer

Regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet, statlige regnskapsstandarder og krav fra overordnet departement. Regnskapet gir etter ledelsens mening et dekkende bilde av NOKUTs disponible bevilgninger, regnskapsførte kostnader, inntekter, eiendeler og gjeld som helhet per 31. desember 2022.

Vurdering av NOKUTs økonomiske drift og vesentlige avvik mellom periodisert budsjett og regnskap

NOKUTs økonomiske drift

NOKUTs økonomiske drift i 2022 har vært preget av overføringen av godkjenningsordningene for utenlandsk utdanning til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Dette har medført høye omstillingskostnader, blant annet til nødvendig digitalisering av arkiv, tilpasninger i datasystemer som overføres HK-dir, og ekstra IT-kapasitet til arbeidet med å overføre datasystemer. Det har også vært benyttet overtid for å redusere restansen på søknader i godkjenningsordningene for utenlandsk utdanning før overføringen. Som følge av økte kostnader i forbindelse med overføring av oppgavene til HK-dir søkte NOKUT om omstillingsmidler og ble tildelt 5 millioner kroner i nysalderingen av statsbudsjettet for 2022. Utover dette har NOKUT dekket omstillingskostnadene innenfor egen ramme. Det vil også påløpe nye omstillingskostnader i starten av 2023.

Behov for reduksjon i kostnader har sammen med

omdisponering av ressurser mellom oppgavene medført noe redusert kapasitet til å gjennomføre NOKUTs kjerneoppgaver. NOKUTs økonomi per 31. desember 2022 vurderes som stram.

Digital gjennomføring av tilsyn og seminarer videreføres i stor grad også etter koronapandemien. Dette har redusert reiseaktivitetene, hvilket også var en føring i tildelingsbrevet. NOKUT har levert på kjerneområdene, men vi har samtidig gjennomført kostnadsbesparende tiltak for å omdisponere midler til prioriterte oppgaver.

NOKUT har benyttet øremerkede midler i tråd med bevilgningene, men noen av midlene søkes overført til 2023. Det gjelder øremerkede midler på 0,5 millioner kroner til prosjekt innenfor Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) som var planlagt avsluttet i 2022, men som på grunn av knappe ressurser har blitt utsatt til 2023. I tillegg vil NOKUT søke om overføring av 0,8 millioner kroner som var øremerket en ekstern produsert rapport i forbindelse med analyse av forskningskompetansen og forskningsproduksjonen i GLU, BSV og eventuelt sykepleieutdanningen. Aktiviteten er utsatt til 2023.

Vesentlige avvik mellom periodisert budsjett og regnskap

Det periodiserte resultatbudsjettet viser et totalt avvik på 6,873 millioner kroner sammenlignet med resultatregnskapet, se note 31 i årsregnskapet. Regnskapsført bevilgning speiler regnskapsførte kostnader. De vesentligste avvikene gjelder forbruk over budsjett på kjøp av eksterne tjenester og forbruk under budsjett på lønn. NOKUT har omdisponert

NOKUTs økonomiske drift i 2022 har vært preget av overføringen av godkjenningsordningene for utenlandsk utdanning til Direktoratet for høyereutdannings og kompetanse (HK-dir). Dette har medført høye omstillingskostnader, blant annet til nødvendig digitalisering av arkiv, tilpasninger i datasystemer som overføres HK-dir, og ekstra IT-kapasitet til arbeidet med å overføre datasystemer.

midler mellom postene for å dekke behovet på prioriterte oppgaver.

Forbruket på lønn har vært 9,111 millioner kroner under budsjett. Hovedårsakene er at det gjennom året har vært flere ledige stillinger, blant annet på direktørnivå. Av økonomiske årsaker besluttet NOKUT i tillegg å ikke fylle flere ledige stillinger. Utbetaling av honorarer til sakkyndige inngår i lønnsposten, og her har vi et forbruk under budsjett som følge av utsatt aktivitet. I tillegg har refusjoner fra NAV vært høyere enn budsjettet.

NOKUT har gjennomført flere krevende digitaliseringsprosesser hvor det er benyttet innleid spesialistkompetanse i tillegg til egne ressurser. Prosjektene har vært nødvendige for å sikre stabil drift og god sikkerhet samt for å kunne overføre søknads- og saksbehandlingssystemet for godkjenningsordningene for utenlandsk utdanning til HK-dir. Dette er en vesentlig årsak til at posten «andre

driftskostnader» viser et samlet forbruk på 2,530 millioner kroner over budsjett.

Økte strømpriser har gitt et merforbruk på 0,6 millioner utover budsjett, noe som også inngår i driftskostnadene.

NOKUT har mindreinntekter på om lag 0,4 millioner kroner. Dette gjelder den årlige NOKUT-konferansen som ble avlyst i 2022 som følge av koronarestriksjoner.

Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer

Investeringer i immaterielle eiendeler var på 13,772 millioner kroner, hvilket er høyere enn den opprinnelige planen. Investeringen gjelder utvikling av et system for fagskoleakkreditering, utvikling av institusjonsportalen for norsk utdanning som erstatter

institusjonsportalen for utenlandsk utdanning (e-Sam), og digitalisering av arkiv som følge av flyttingen av ordningene for godkjenning av utenlandsk utdanning. Utviklingen av disse IT-løsningene var nødvendig for at NOKUT på en effektiv måte skal kunne fortsette å utføre samfunnsoppdraget vårt i 2023.

I årene fremover er det ønskelig å investere videre i digitale tjenester for norsk utdanning, men i 2023 vil det kun være økonomiske rammer til forvaltning. Dette vil på lang sikt bli krevende da det er helt nødvendig med nyutvikling og forbedring av de digitale løsningene våre for å levere på forventninger til digital omstilling.

Ekstern revisor

Riksrevisjonen er ekstern revisor og reviderer årsregnskapet for NOKUT.

Lysaker 16. februar 2023

Lise Iversen Kulbrandstad
Styreleder

Cecilia Christersson

Øystein E. Søreide

Dag Husebø

Mads Danbolt

Oline Marie Sæther

Sonja Helen Wiik

Prinsippnote for oppstilling av bevilgningsrapportering og artskontorapportering

Regnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 31. august 2021. Regnskapet er i henhold til kravene i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Det er utarbeidet en egen prinsippnote til virksomhetsregnskapet som føres i tråd med de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret (ettårsprinsippet).
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret (fullstendighetsprinsippet).
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp (bruttoprinsippet).

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med kravene i bestemmelsene punkt 3.5, som definerer hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.7.1. NOKUT, som er en bruttobudsjettert virksomhet, tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger NOKUT står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har

rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser som NOKUT står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten, og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene fremkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser eiendeler og gjeld.

Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. NOKUT har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelte midler på utgiftssiden vises ikke som inntekt i oppstillingen.

NOKUT utarbeider ikke noter til oppstillingen av artskontorapporteringen fordi virksomheten har et virksomhetsregnskap etter de statlige regnskapsstandardene (SRS) med tilhørende noter. Det er utarbeidet egen prinsippnote til virksomhetsregnskapet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for bruttobudsjetterte virksomheter

Beløp i 1000 kroner

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling for 2022	Regnskap 31.12.2022	Merutgift (-) og mindretgift
241	Felles tiltak for fagskolesektoren	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	3 000	2 500	500
271	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen	01	Driftsutgifter	A, B	176 343	176 354	-11
271	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	4 000	9 964	-5 964
275	Tiltak for høyere utdanning	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	2 300	1 500	800
288	Internasjonale samarbeidstiltak	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	300	300	0
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter		0	9 757	
Sum utgifter					185 943	200 375	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling for 2022	Regnskap 31.12.2022	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3271	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen	01	Inntekter fra oppdrag		4 000	9 964	5 964
3271	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen	02	Salgsinntekter mv.		646	199	-447
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		0	172	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		0	16 427	
Sum inntekter					4 646	26 762	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

173 613

Kapitalkontoer

60080301	Norges Bank KK /innbetalinger					17 294	
60080302	Norges Bank KK/utbetalinger					-188 972	
702811	Endring i mellomværende med statskassen					-1 935	
Sum rapportert						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Regnskap 31.12.2022	Regnskap 31.12.2021	Endring
702811	Mellomværende med statskassen	-8 730	-6 795	-1 935

Note A

Forklaring av samlet tildeling utgifter

Beløp i 1000 kroner

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
241.21		3 000	3 000
271.01	6 544	169 799	176 343
271.21		4 000	4 000
275.21		2 300	2 300
288.21		300	300
Sum			185 943

Note B

Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år for bruttobudsjetterte virksomheter

Beløp i 1000 kroner

Kapittel og post	Stikkord	Mer- utgift(-)/ mindre- utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastnings- fullmakter	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Mer- inntekter i hht mer- inntekts- fullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Inn- sparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp*	Mulig over- førbart beløp beregnet av virksomheten
241.21		500		500				500	150	150
271.01		-11		-11				-11	0	
271.21/ 3271.01		-5 964		-5 964	5 964			0	0	
275.21		800		800				800	115	115
288.21		0		0				Ikke aktuell		

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5 % av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Under kapittel 271 post 21 føres utgifter tilknyttet oppgaver hvor NOKUT får eksterne midler. Merutgiftene er dekket inn med tilsvarende merinntekt på kapittel 3271 post 01, jf. fullmakt fra KD.

Mulig overførbart beløp

Kapittel 241 post 21 har et mindreforbruk på 0,500 mill. kroner og kapittel 275 post 21 har et mindreforbruk på 0,800 mill. kroner. Dette er øremerkede midler som vil bli søkt overført i sin helhet.

Oppstilling av artskontorrapporteringen for bruttobudsjetterte virksomheter

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2022	31.12.2021
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer		0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		9 964	5 255
Salgs- og leieinnbetalinger		199	0
Andre innbetalinger		0	0
Sum innbetalinger fra drift		10 163	5 255
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn		133 890	136 297
Andre utbetalinger til drift		42 942	36 267
Sum utbetalinger til drift		176 832	172 564
Netto rapporterte driftsutgifter		166 669	167 309
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalt til investeringer		13 786	10 747
Utbetaling av finansutgifter		0	0
Sum investerings- og finansutgifter		13 786	10 747
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		13 786	10 747
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.		0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader		0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700)		16 427	16 693
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309)		172	188
Nettoføring for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633)		9 757	7 551
Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		-6 842	-9 330
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		173 613	168 726

Fortsetter neste side

Fortsettelse fra forrige side

Oversikt over mellomværende med statskassen	31.12.2022	31.12.2021
Eiendeler og gjeld		
Fordringer på ansatte	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-5 663	-5 874
Skyldige offentlige avgifter	-53	-65
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse	-2 306	0
Mottatte forskuddsbetalinger	0	-182
Annen gjeld som inngår i mellomværende	-708	-674
Sum mellomværende med statskassen	-8 730	-6 795
Kontrollsum:		
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet (fra Bevilgningsrapportering)	173 613	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet (fra Artskontorrapportering)	173 613	
Kontrollsum	0	

Prinsippnote - SRS

GENERELT

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de gjeldende statlige regnskapsstandardene (SRS).

ANVENDTE REGNSKAPSPRINSIPPER

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet

om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene, utføres – det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Bruttobudsjetterte virksomheter har en forenklet praktisering av prinsippet om motsatt sammenstilling ved at inntekt fra bevilgninger beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, kostnadsføres i samme periode

som tilhørende inntekt. Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i perioden da aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

NOKUT resultatfører arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

NOKUT har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle

leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på tre år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på 50 000 kroner eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PC-er, servere m.m.) med utnyttbar levetid på tre år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksending, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler / langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31. desember 2022 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av NOKUTs eiendeler og gjeld, og går frem i

regnskapslinjen for avregninger i balanseoppstillingen. Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen avregnet med statskassen.

STATLIGE RAMMEBETINGELSER

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

NOKUT tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

NOTER TIL REGNSKAPET

NOKUT har benyttet Kunnskapsdepartementets mal for oppstilling av årsregnskapet for 2022. Alle noter i oppgjørspakken er imidlertid ikke aktuelle for NOKUT, jf. notehenvielse på linjer uten beløp.

Resultatregnskap

Org.nr: 985 042 667

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2022	31.12.2021
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	187 224	185 640
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	9 965	5 254
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	0	0
Andre driftsinntekter	1	0	0
Sum driftsinntekter		197 189	190 894
Driftskostnader			
Varekostnader		0	0
Lønnskostnader	2	132 938	136 314
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	19 068	18 941
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0
Andre driftskostnader	3	45 183	35 639
Sum driftskostnader		197 189	190 894
Driftsresultat		0	0
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	0	0
Finanskostnader	6	0	0
Sum finansinntekter og finanskostnader		0	0
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
Sum avregninger og disponeringer		0	0
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	10	0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse – Eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2022	31.12.2021
A. ANLEGGSMIDLER			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	33 416	37 233
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0
Sum immaterielle eiendeler		33 416	37 233
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	0	0
Maskiner og transportmidler	5	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	3 347	3 925
Anlegg under utførelse	5	0	0
Infrastruktureiendeler	5	0	0
Sum varige driftsmidler		3 347	3 925
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	0	0
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer		0	0
Sum finansielle anleggsmidler		0	0
Sum anleggsmidler		36 763	41 158

Fortsetter neste side

Fortsettelse fra forrige side

	Note	31.12.2022	31.12.2021
B. OMLØPSMIDLER			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	1	0
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	0	0
Andre fordringer	14	5 154	4 748
Sum fordringer		5 155	4 748
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd (utenfor statens konsernkontoordning)	17	0	0
Kontanter og lignende	17	0	0
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		0	0
Sum omløpsmidler		5 155	4 748
Sum eiendeler drift		41 918	45 906
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9	0	0
Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Sum eiendeler		41 918	45 906

Balanse – Statens kapital og gjeld

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2022	31.12.2021
C. STATENS KAPITAL			
I Virksomhetskaptal			
Sum virksomhetskaptal		0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	9 610	18 914
Sum avregninger		9 610	18 914
Sum statens kapital		9 610	18 914
D. GJELD			
I Avsetning for langsiktige forpliktelse			
Avsetninger langsiktige forpliktelse		0	0
Sum avsetning for langsiktige forpliktelse		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		9 319	3 614
Skyldig skattetrekk		5 331	5 874
Skyldige offentlige avgifter		1 862	2 009
Avsatte feriepenger		9 588	10 226
Mottatt forskuddsbetaling	16	199	182
Annen kortsiktig gjeld	18	6 009	5 087
Sum kortsiktig gjeld		32 308	26 992
Sum gjeld		32 308	26 992
Sum statens kapital og gjeld drift		41 918	45 906
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	10	0	0
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		0	0
Sum statens kapital og gjeld		41 918	45 906

Note 1

Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021
Inntekt fra bevilgninger		
Periodens bevilgninger	187 224	185 640
Sum inntekt fra bevilgninger	187 224	185 640
<p>Under henvisning til SRS 10 paragraf 6 skal inntekt fra bevilgninger for bruttobudsjetterte virksomheter beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten.</p>		
Inntekt fra gebyrer		
Gebyrer	0	0
Lisenser	0	0
Sum inntekt fra gebyrer	0	0
Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer		
Periodens tilskudd/overføring fra HK-dir og Udir	1 091	1 680
Periodens tilskudd/overføring i forbindelse med nasjonal deleksamen	7 094	1 890
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	8 185	3 570
Periodens netto tilskudd fra NFR	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	8 185	3 570
Tilskudd og overføringer fra andre		
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private i forbindelse med nasjonal deleksamen	1 022	75
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	63	573
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	1 085	648
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	695	1 036
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	1 780	1 684
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	9 965	5 254
Salgs- og leieinntekter		
Konferanseinntekter	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	0	0
Sum salgs- og leieinntekter	0	0
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang anleggsmidler	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	197 189	190 894

Note 2

Lønnskostnader

Beløp i 1000 kroner

DEL I

	31.12.2022	31.12.2021
Lønn	84 920	89 151
Feriepenger ²	11 505	11 095
Arbeidsgiveravgift	16 292	16 696
Pensjonskostnader ¹	7 730	11 568
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-5 605	-5 971
Andre ytelser ²	18 096	13 775
Sum lønnskostnader	132 938	136 314
Antall utførte årsverk:	122	134

¹ Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet. Premiesats til Statens pensjonskasse er av SPK estimert til 8,5 prosent for 2022, ifølge siste prognose fra SPK. Premiesatsen for 2021 var 12 prosent. Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1.1.2022 betaler alle statlige virksomheter en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er à jour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandel på 2 prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

² Endringen i Andre ytelser skyldes i hovedsak økning i sensurhonorar i forbindelse med nasjonal deleksamen, noe som også gir økning i Feriepenger. Dette har sammenheng med at det i 2021 delvis var desentralisert sensur pga. pandemien.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Styreleder	124 400	
Administrerende direktør	1629 243	4 392

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner for budsjettåret 2022.

Note 3

Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021
Husleie	10 671	10 336
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	54	4
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	3 303	2 959
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	14	15
Mindre utstysanskaffelser	669	737
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 784	1 402
Kjøp av konsulenttjenester	5 538	6 669
Kjøp av andre fremmede tjenester ¹	15 522	8 195
Reiser og diett	2 272	569
Øvrige driftskostnader ²	5 356	4 753
Sum andre driftskostnader	45 183	35 639

¹ Endringen i Kjøp av andre fremmede tjenester skyldes i hovedsak økt behov for innleie av vikarer, økte kostnader i forbindelse med overgang til ny driftsleverandør for IT, andre digitaliseringsprosjekter og tilrettelegging i forbindelse med overføring av oppgaver til HK-dir fra 1.1.23.

² Øvrige driftskostnader består av:	31.12.2022	31.12.2021
rekvisita/møter/kurs/konferanser	3 426	2 393
telefoni/porto	819	1 263
profilering, bevertning mv.	902	1 097
andre øvrige driftskostnader	209	0
Sum	5 356	4 753

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	TYPE EIENDEL					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur-eiendeler	
Varighet inntil 1 år	1 710			74		1 784
Varighet 1–5 år		10 671				10 671
Varighet over 5 år						0
Kostnadsført leiebetaling for perioden	1 710	10 671	0	74	0	12 455

Note 4

Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2021	93 524	0	93 524
+ tilgang i 2022 (+)	13 772	0	13 772
- avgang anskaffelseskost 2022 (-)	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2022	107 296	0	107 296
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2021(-)	0	0	0
- nedskrivninger i 2022 (-)	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2021(-)	-56 291	0	-56 291
- ordinære avskrivninger i 2022 (-)	-17 589	0	-17 589
+ akkumulert avskrivning avgang i 2022 (+)	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2022	33 416	0	33 416

Avskrivningsatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen
-------------------------------	----------------	-------

Avhendelse av immaterielle eiendeler i regnskapsåret:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0

Note 5

Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2021	0	0	0	10 900	0	0	10 900
+ tilgang i 2022(+)	0	0	0	901	0	0	901
- avgang anskaffelseskost i 2022(-)	0	0	0	-129	0	0	-129
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe(+/-)	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2022	0	0	0	11 672	0	0	11 672
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2021(-)	0	0	0	0	0	0	0
- nedskrivninger i 2022(-)	0	0	0	0	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2021(-)	0	0	0	-6 975	0	0	-6 975
- ordinære avskrivninger i 2022(-)	0	0	0	-1 479	0	0	-1 479
+ akkumulert avskrivning avgang i 2022(+)	0	0	0	129	0	0	129
Balanseført verdi 31.12.2022	0	0	0	3 347	0	0	3 347

Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt
--------------------------------	-------------------	------------------------------	-----------------	-----------------	-------------------	-----------------------

Avhendelse av varige driftsmidler i regnskapsåret:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler(-)	0	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0

Note 7A

Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Del A Forklaring til at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen (kongruensavvik)

	31.12.2022	31.12.2021	Endring
Avregnet med statskassen i balansen ¹	9 610	18 914	-9 304

Bakgrunnen for at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen for bruttobudsjetterte virksomheter, er at konsernkontoene i Norges Bank inngår som en del av avregnet med statskassen i balansen. I tillegg hensyntas enkelte transaksjoner som ikke er knyttet til virksomhetens drift og transaksjoner som ikke medfører ut- eller innbetaling. Nedenfor vises de ulike postene som er grunnen til at endring i avregnet med statskassen i balansen ikke er lik periodens resultat.

Endring i avregnet med statskassen

	Endring
Konsernkontoer i Norges Bank	
Konsernkonto utbetaling (-)	-188 972
Konsernkonto innbetaling (+)	17 294
Netto trekk konsernkonto	-171 678
Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomhetens drift (er gjennomstrømningsposter)	
Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer (-)	0
Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer (+)	0
Bokføringer som ikke går over bankkonto, men er direkte mot avregning med statskassen	
Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991 og 1992)(+)	187 224
Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)(-)	-16 599
Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)(+)	10 357
Andre avstemmingsposter	
Spesifikasjon av andre avstemmingsposter	0
Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto	9 304
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen	0
Sum endring i avregning med statskassen ¹	9 304

¹ Sum endring i avregning med statskassen skal stemme med sum i endringskolonnen ovenfor.

Kontroll: 0

Note 7B

Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Del B Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2022	31.12.2022	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Differanse
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler			
Immaterielle eiendeler	33 416	0	33 416
Varige driftsmidler	3 347	0	3 347
Sum	36 763	0	36 763
Finansielle anleggsmidler			
Investering i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Beholdning av varer og driftsmateriell	0	0	0
Kundefordringer	1	0	1
Andre fordringer	5 154	0	5 154
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0
Sum	5 155	0	5 155
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
Avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-9 319	0	-9 319
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-5 331	-5 663	332
Skyldige offentlige avgifter	-1 862	-53	-1 809
Avsatte feriepenger	-9 588	0	-9 588
Mottatt forskuddsbetaling	-199	0	-199
Annen kortsiktig gjeld	-6 009	-3 014	-2 995
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0
Sum	-32 308	-8 730	-23 578
Sum	9 610	-8 730	18 340

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto eiendeler og gjeld.

Note 13

Kundefordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021
Kundefordringer til pålydende	1	0
Avsatt til latent tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	1	0

Note 14

Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021
Forskuddsbetalt lønn	0	0
Reiseforskudd	0	0
Personallån	0	0
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalt leie	3 525	3 356
Andre forskuddsbetalte kostnader	898	847
Andre fordringer	731	545
Sum andre kortsiktige fordringer	5 154	4 748

Note 16

Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Mottatt forskuddsbetaling

Beløp i 1000 kroner

Del I

	31.12.2022	31.12.2021
Opptjente, ikke fakturerte inntekter		
Statlige etater	0	0
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0
Næringsliv/private	0	0
Andre prosjekter	0	0
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	0

Del II

	31.12.2022	31.12.2021
Mottatt forskuddsbetaling		
Statlige etater	0	85
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0
Næringsliv/private	0	0
Andre prosjekter	199	97
Sum mottatt forskuddsbetaling	199	182

Note 18

Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2022	31.12.2021
Skyldig lønn	0	-2
Annen gjeld til ansatte	3 979	4 165
Påløpte kostnader	1 322	248
Annen kortsiktig gjeld	708	676
Sum	6 009	5 087

Note 30

EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner

Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont Europa	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs ramme-program for forskning (FP7)	Tilskudd fra EUs rand-soneprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/ programmer finansiert av EU	Sum	Koordinator-rolle (ja/nei)
Learning Outcomes: Best practice Schemes, Transparency, Experience and Research	LOBSTER					726	726	ja
Sum		0	0	0	0	726	726	

Forklaring

Tabellen skal omfatte de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU, og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont Europa, Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette.

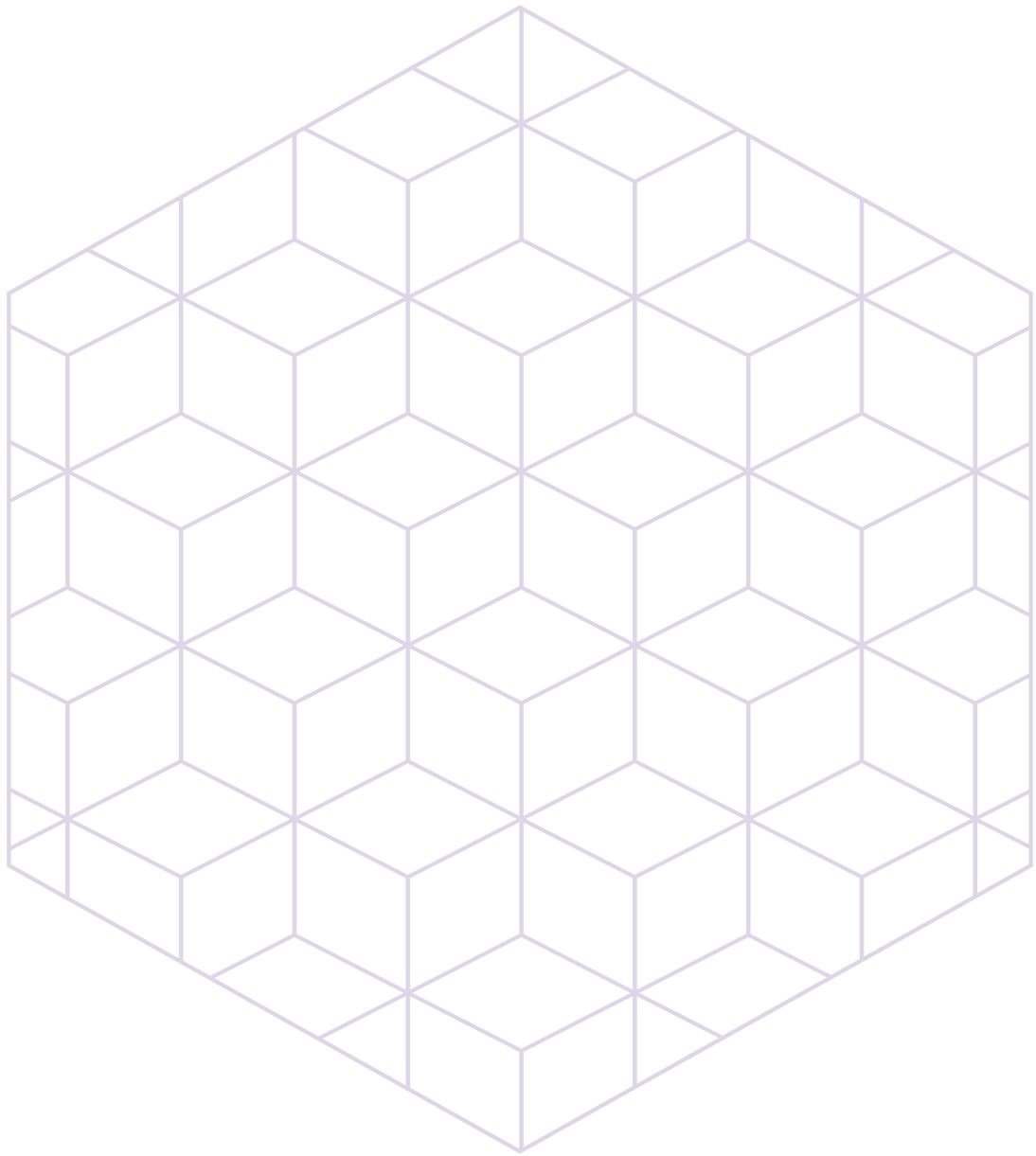

Note 31

Resultat – Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett for 2022	Regnskap pr. 31.12.2022	Avvik budsjett/ regnskap pr. 31.12.2022	Regnskap pr. 31.12.2021
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	197 033	187 224	9 809	185 640
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	6 383	9 965	-3 852	5 254
Salgs- og leieinntekter	646	0	646	0
Andre driftsinntekter	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	204 062	197 189	6 873	190 894
Driftskostnader				
Varekostnader	0	0	0	0
Lønn og sosiale kostnader	142 049	132 938	9 111	136 314
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	19 360	19 068	292	18 941
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	42 653	45 183	-2 530	35 639
Sum driftskostnader	204 062	197 189	6 873	190 894
Driftsresultat	0	0	0	0
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	0	0	0
Finanskostnader	0	0	0	0
Sum finansinntekter og finanskostnader	0	0	0	0
Resultat av periodens aktiviteter	0	0	0	0
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Sum avregninger	0	0	0	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0	0

Drammensveien 288
Postboks 578
1327 lysaker
Tlf. 21 02 18 00

nokut.no

DESIGN: April | FOTO: Karine Kristiansen, Kristian Bergh, Nina Fjelde, NOKUT-arkiv, Shutterstock, Pexels og Getty Images

